

Gençlik Ağı Gazetesi

MAYIS 2025

MAYIS 2025
Sayı: 45

Gençlik Ağı Gazetesi

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı

BİZ KİMİZ? (1-2)

Karşınızda Gençlik Ağı Gazetesi ekibi!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER (3 - 16)

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı Mayıs ayını da dopdolu geçirdi! Ayrıntılar burada...

ÜYELERİN SESİ (17-23)

Gençlik Ağı üyelerinin kişisel gelişmeleri, üyelerin neler yaptığına dair röportajlarla sizlerleleyiz!

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ (24-40)

Bu ay Patagonia'nın sürdürülebilirlik yolunda attığı mücadelelerin hikayelerini öğreniyoruz.

GÖNÜLDEN İŞLER: STK'LAR (41-47)

Bu ayki köşemizde TeknoSosyal Derneği'ni ağırlıyoruz.

ANADOLU (48-55)

NEW

Yeni köşemizde, sizleri Anadolu'ya dair fark edemediğiniz bir cevherle buluşturuyoruz: Yason Burnu.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT (56-58)

Bilim Kurgu ve Distopyalardan neler öğrendiğimizi gelin birlikte irdeleyelim.

BİLİM ADASI (59-85)

Bu ay, Canlı Zekâ (Living Intelligence)'dan ve kullanım alanlarından bahsediyoruz.

SOSYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA (86-88)

1 Mayıs: Mücadelenin ve Umudun Günü'nü tekrar ya ediyoruz.

KARİYER (89-90)

Başvurabileceğiniz program & staj fırsatları bu köşede!

ÖNERİLER (91-95)

Paylaşmak güzeldir! Öneriler köşesinde hoşunuza gidebilecek şeyleri ele alıyoruz.

ÖDÜLLÜ BULMACA (96)

BİZ KİMİZ?

İletişim Kurulu Gençlik Ağı Gazetesi, Yönetişim Gençlik Ağı'nın çalışmalarını hem üyelerine hem de paydaşlarına duyurmak amacıyla çıkarılmaktadır. Bunun yanında hazırlanan içeriklerle hem Ağ içerisinde bir iletişim kurmak hem de gençler arasında bilgi paylaşımını canlı tutmak amaçlanmaktadır.

 Barış Baysal
 Dicle Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 barisbaysal88@gmail.com

 Elif Çelebi
 Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 8. Dönem Mezunu
 elifcelebi496@gmail.com

 Elif Hüsnagül Enez
 Dicle Üniversitesi - Hukuk
 YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu
 elifenez01@gmail.com

BİZ KİMİZ?

Huriye Nur Köse

Ankara Medipol Üniversitesi - Psikoloji

YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu

ks.huriyenur@gmail.com

Nursemin Kutluay

Mersin Üniversitesi - Türk Dili ve Edebiyatı

YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu

nurseminkutluay@gmail.com

Simge Karsan

İstanbul Üniversitesi - Sosyoloji

YÖN101 Eğitimi 10. Dönem Mezunu

simgekarsan@gmail.com

Yasemin Çevik

İstanbul Medeniyet Üniversitesi - Tarih

YÖN101 Eğitimi 9. Dönem Mezunu

yasemincevik27@gmail.com

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

GENÇLİK AĞI 5. YILINI BÜYÜK BİR COŞKUyla KUTLADI!

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı 5 Yaşında!

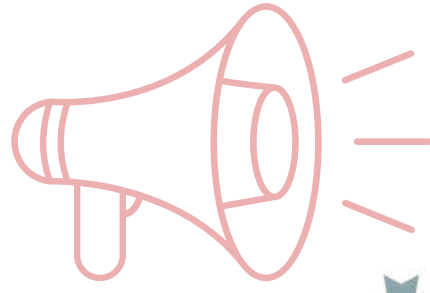
İyi yönetişimi odağına alarak projeler ve eğitimler tasarlayıp hayata geçiren ve bu alanda öncülük eden gençlik topluluğumuz Gençlik Ağı'nın 5. yılını geride bırakmanın gururunu yaşıyoruz.

Beş yıl önce iyi yönetim kültürünü gençlerle buluşturma hayaliyle yola çıkan Gençlik Ağı, bugün yüzlerce gencin fikirleriyle şekillenen, gönüllülük ruhuyla büyüyen güçlü bir topluluğa dönüştü.

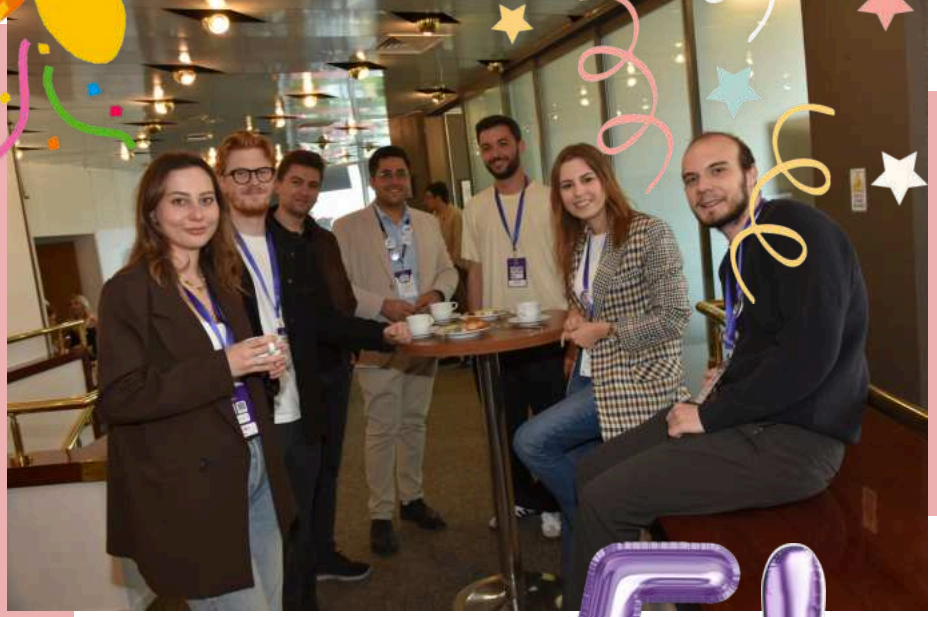
GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

5 yılda birlikte neler başardık?

- ★ Türkiye'nin dört bir yanından, 37 şehir ve 103 üniversiteden 794 genç, yönetim alanında özel olarak tasarladığımız programlardan mezun oldu.
- ★ 283 aktif gönüllü, 26.000 saati aşkın gönüllü emeğiyle toplumsal katkısı büyüttü.
- ★ 55 gönüllü eğitmenimiz, bilgi ve deneyimlerini aktararak bu yapının güçlenmesinde önemli rol oynadı.

5!

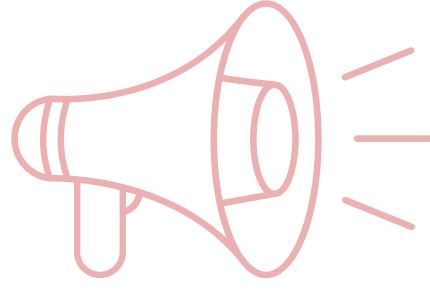

Gençlik Ağı'mızın 5. yılını; The Marmara Pera ev sahipliğinde ilham dolu konuşmalar, keyifli atölyeler ve bolca networkün olduğu dopdolmuş bir günle kutladık!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

Etkinliğimiz Argüden Yönetişim Akademisi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Metin Çakmakçı ve Mütevelli Heyeti Başkanı Dr. Argüden'in açılış konuşmalarıyla başladı.

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

Gençlik Ağı'nın kurucularından Oğuzhan Yılmaz, bu anlamlı yolculuğun ilk adımlarını ve kuruluş serüvenimizi bizlerle paylaştı.

Konuk konuşmacımız değerli Erdal Uzunoğlu "Networking ile Güçlenen Gençlik: Kendine mi Güvenmeli, Geleceğe mi?" başlıklı konuşmasıyla gençlerimize ilham oldu.

Gençlik Ağı'nın gelişiminde değerli katkıları olan Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Pınar ILGAZ ise beş yıllık büyüme serüvenini veriler eşliğinde aktararak hem emeğin hem de başarının altını çizdi.

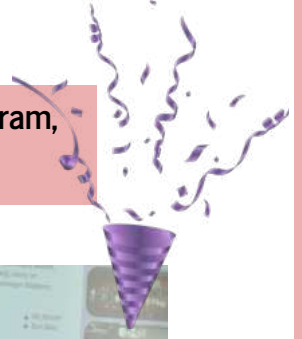

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

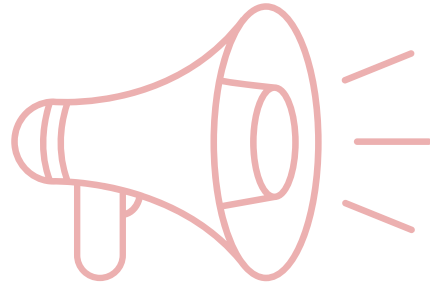

Ayrıca Gençlik Ağı'nın kuruluşundan bugüne görev alan tüm kurul, program, proje liderlerimize sertifikaları ve hediyeleri takdim edildi.

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

Şeffaf, adil bir toplum için emek veren, sorumluluk alan tüm gençlerimize ve bu süreçte bizlere destek veren gönüllü öğretmenlerimize çok teşekkür ediyoruz.

İyi yönetişimi yaygınlaştırma yolunda çıktığımız bu yolda, birlikte ürettik, birlikte öğrendik, birlikte büyüdük.

♥ İyi ki varsınız, iyi ki birlikteyiz. ♥

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

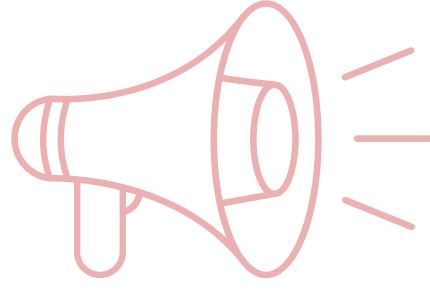
GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

ÜNİYON İKİNCİ DÖNEM BAŞVURULARI BAŞLADI!

Üniversitelerde Yönetişim Uygulamaları için başvurular başladı! 🎉

Sen de yönetim kültürü ile tanışmaya ve bu kültürü çevrene yaymaya hazır mısın? Parçası olduğum topluluğun daha etkileşimli, daha işbirlikçi ve daha etkili olmasını istiyorum diyorsan tek yapman gereken aşağıdaki formu doldurmak ve bizden haber beklemek.

Başvurmak için tıklayın!

ÜNİVERSİTELERDE YÖNETİŞİM UYGULAMALARI

ÜNİYÖN
İkinci Dönem
Başvuruları
Başladı!

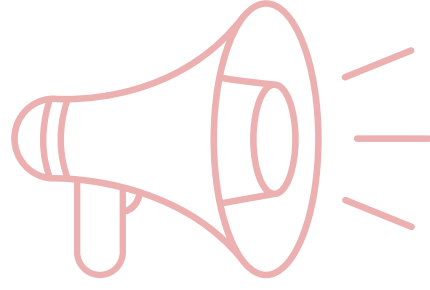
ARGÜDEN
YÖNETİŞİM
AKADEMİSİ
GENÇLİK AĞI

ÜNİYÖN
ÜNİVERSİTELERDE YÖNETİŞİM UYGULAMALARI

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

KEDİ EVİM ADORE'DAN PROJESİNE GENÇLİK AĞI OLARAK DESTEK VERDİK!

Minik dostlarımız için güvenli yuvalar inşa ettik!

Adore Mobilya tarafından hayata geçirilen Kedi Evim Adore'den projesine, Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı olarak gönülden destek verdik.

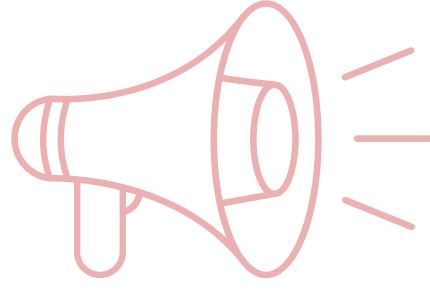
Gönüllülerimiz Türkiye'nin dört bir yanında kedi evlerini kurarak sokaktaki patili dostlarımıza güvenli alanlar sundular. Bu süreçte hem toplumsal farkındalığı büyüttük hem de birlikte üretmenin gücünü bir kez daha hissettik.

Bu dünya da, bu sokaklar da hepimizin. Bu anlamlı projeye katkı sunma fırsatı sağladığı için Adore Mobilya'ya ve gönülden emek veren tüm Gençlik Ağı üyelerine içtenlikle teşekkür ederiz!

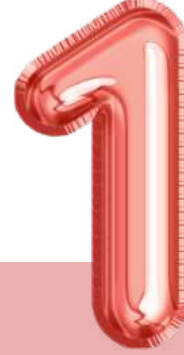

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

MENTORÜM YANIMDA PROGRAMI 1 YAŞINDA!

Mentorüm Yanımda Programı 1 Yaşında!

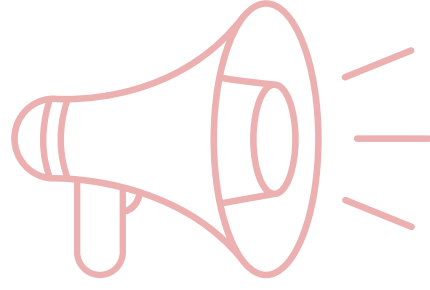
Cumhuriyet'e Sözümüz Var Manifestosu kapsamında düzenlenen Mentorüm Yanımda Programı geçen sene bugün, 19.05.2024 tarihinde başladı!

Eğitimin umut olma gücüne inanarak toplumun her bir ferdine umut olma amacıyla çıktığımız bu anlamlı yolda Mentorüm Yanımda Programı 1 yaşına girdi.

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

YÖN101 4. HAFTA TAMAMLANDI!

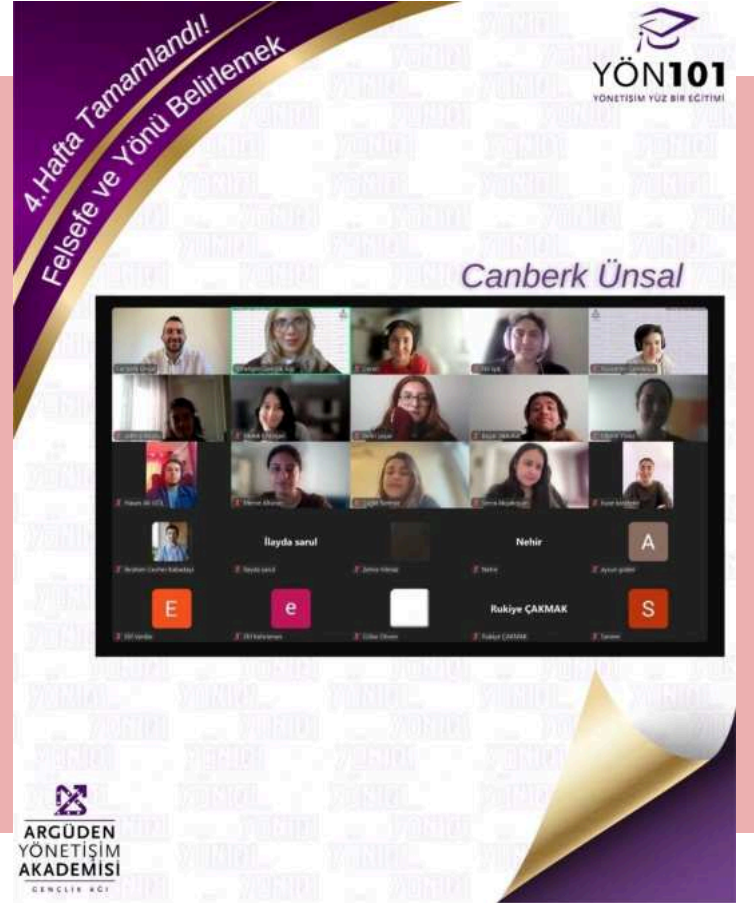
YÖN101 Eğitimi Programının Dördüncü Haftasında "Felsefe ve Yönü Belirlemek" Eğitimi Gerçekleşti!

11. Dönem YÖN101 Eğitimi Programı kapsamında Canberk Ünsal anlatımıyla "Felsefe ve Yönü Belirlemek" eğitimi tamamlandı!

Bu eğitimde katılımcılar:

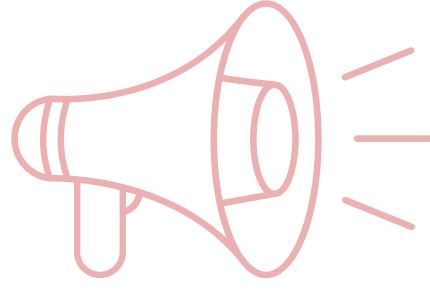
- ♥ Misyon, vizyon ve değerler kavramlarını derinlemesine inceledi,
- ♥ Bu kavramların kurumlar için ne anlama geldiğini tartıştı,
- ♥ Kurumsal yönetişimde bu değerlerin nasıl belirlendiğine dair yöntemleri keşfetti,
- ♥ Gerçek örnekler üzerinden analizler yaparak yönetişimde felsefenin önemini kavradı.

Katılımcılar, iyi yönetim ilkeleri doğrultusunda bir kurumun kimliğini ve yol haritasını oluşturmanın temel taşlarını deneyimleyerek öğrendi!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

YÖN101 5. HAFTA TAMAMLANDI!

5. Hafta Tamamlandı!
Yol Haritası Çizmek

YÖN101
YÖNETİŞİM YÜZ BİR EĞİTİMİ

Dicle Kaymaz

ARGÜDEN
YÖNETİŞİM
AKADEMİSİ
GENÇLİK AĞI

YÖN101 Eğitimi Programının Beşinci Haftasında
"Yol Haritası Çizmek" Eğitimi Gerçekleşti!

11. Dönem YÖN101 Eğitimi Programı kapsamında
Dicle Kaymaz anlatımıyla "Yol Haritası Çizmek"
eğitimi tamamlandı!

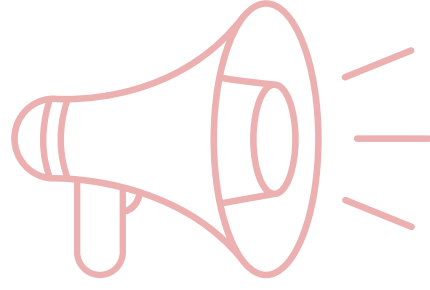
Bu eğitimde katılımcılar:

- ✓ Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) örneği üzerinden stratejik planlama süreçlerini inceledi,
- ✓ Paydaş analizi ve paydaşlara değer önerileri kavramlarını tartıştı,
- ✓ Mevcut durum analizi (SWOT) ile organizasyonların güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirdi,
- ✓ Stratejik amaçlar ve stratejik haritalama konularında derinlemesine bilgi edindi.

Katılımcılar, kurumların uzun vadeli başarı için nasıl yol haritası oluşturduğunu deneyimleyerek öğrendi!

GENÇLİK AĞINDAKİ GELİŞMELER

MAYIS AYINDA NELER YAPTIK?

LİNKEDİN & CV WORKSHOPU GERÇEKLEŞTİRİLDİ!

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı üyelerine özel düzenlenen bu atölyede, kariyer yolculuğunda fark yaratmanın ipuçlarını birlikte keşfettik.

Atölyemizin konuğu: Pernod Ricard Türkiye – Talent & Employer Branding Specialist Okan Mert Özkan.

Kendisinden hem sektörel içgörüler hem de işe alım süreçlerine dair değerli bilgileri öğrendik.

Değerli katkılarından ötürü Pernod Ricard Türkiye'ye teşekkür ederiz.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Bu ay konuğumuz sevgili Vasfi Arslan. Hadi onu yakından tanıyalım!

Öncelikle seni tanıyalım, Vasfi Arslan kimdir, neler yapar?

Ben, toplumsal etki, sosyal girişimcilik ve sürdürülebilirlik konularına ilgi duyan bir Bezmialem Tıp Fakültesi öğrencisiyim. Bu alanlarda şimdiye dek birçok sivil toplum kuruluşunda gönüllü olarak aktif rol aldım. ANDA Arama Kurtarma Derneği'nde hem sağlık personeli hem de arama kurtarma gönüllüsü olarak afetlere müdahale süreçlerine katılıyorum. JCI İstanbul üyesi olarak uluslararası projeler ve bireysel gelişim alanlarında faaliyet gösteriyorum. Ayrıca Arya Kadın Yatırım Platformu, Argüden Yönetişim Akademisi ve TurkishWIN çatısı altında gençlik katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliği ve iyi yönetim gibi konularda yürütülen projelere katkı sunuyorum. Bunların yanı sıra okul içinde de aktifim. Uluslararası SPARK Tıp Öğrenci Kongresi'nin yayın destek ekibinde yer alıyorum ve çeşitli öğrenci kulüplerinin tıbbi ve sosyal etkinliklerine düzenli olarak katılıyorum. Tüm bu deneyimler, bana ekip çalışması, liderlik, disiplinlerarası iş birliği ve toplumsal fayda odaklı düşünme becerileri kazandırdı.

Çeşitliliği seven bir yapım var; sürekli yeni şeyler denemeyi seviyorum. Gezmeyi, fotoğrafçılığı ve voleybol oynamayı çok seviyorum. Son zamanlarda hayatıma müzik ve kampçılığı da katmaya çalışıyorum.

Argüden Yönetişim Akademisi'nde neler yaptın/yapıyorsun?

Argüden Yönetişim Gençlik Ağı'nın 9. dönem Yön101 mezunuyum. Mezuniyetimin ardından, ağ içinde aktif olmaya devam ederek Proje ve İş Birliği Geliştirme Kurulu'nda görev almaya başladım. Bu kapsamda, mevcut eğitim projelerinin güçlendirilmesi ve yeni projelerin geliştirilmesi adına çeşitli kurumlarla iş birlikleri kurmak ve bu süreçleri yönetmek üzerine çalışıyorum. Amaç, gençlerin yönetim bilinciyle donatılmasına katkı sağlayacak sürdürülebilir ve etkili eğitim programları oluşturmaktır.

Sivil Toplum

Gönüllülük

Vasfi Arslan

Bezmialem

Üniversitesi

Tıp

NURSEMİN KUTLUAY

Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı ile yolun ne zaman ve nasıl kesişti?

10.sınıfta aktif olarak görev aldığım bir STK'nın WhatsApp grubunda Argüden Yön101 eğitimi ile ilgili bir duyuru gördüm. O dönemde lisede olduğum için programa başvurma şansım olmadı; ancak programı ve yapılan çalışmalarını yakından takip etmeye devam ettim. Hatta lisede okurken Argüden Yönetişim Akademisi ile TÜSİAD'ın iş birliğiyle düzenlenen bir etkinliğe katılmıştım. Bu vesileyle hem Gençlik Ağı'ndakiler ile hem de Pınar Hanım ile tanışma fırsatım olmuştu. Üniversiteye geçer geçmez, aklımda hep yer eden bu program için tekrar harekete geçtim ve Yön101 eğitimine başvurdum.

Burası sana neler kattı?

Öncelikle Argüden Yönetişim Gençlik Ağı, bana farklı disiplinlerden gelen, toplumsal etki yaratma hedefinde birleşen kişilerle birlikte proje üretme ve yürütme becerisi kazandırdı. Bu tür bir katkı modeli, dünyada yalnızca sayılı yapıda görülebilecek nitelikte. Ayrıca, bir yıl boyunca tamamen çevrim içi ortamda çalışarak üretmenin ne anlama geldiğini; güven temelli bir çalışma kültürünün inşasının ne kadar kıymetli olduğunu bu süreçte deneyimledim.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Yönetişim ve Sürdürülebilirlik kavramları senin için ne ifade ediyor ve bu kavramlarla tanıştıktan sonra düşüncelerinde bir değişiklik oldu mu?

Yönetişim benim için; güven ve şeffaflık temelleri üzerine inşa edilen bir kültür anlamına geliyor. Bu kültürün, dışarıdan müdahale olmaksızın kendini sürdürebilen bir yapıya dönüşmesi ise bana sürdürülebilirliği ifade ediyor. Argüden Yönetişim Akademisi ile tanışmadan önce "yönetişim" kavramını hiç duymamıştım. Ancak bu yapıyla tanışmam, yönetişimi sadece öğrenmekle kalmayıp hayatıma da adapte etmemi sağladı. Aynı zamanda sürdürülebilirliğin, yalnızca çevresel değil; sistemsel olarak da bir yapının kendini devam ettirebilmesi anlamına geldiğini bana öğretti.

Sence gençlerin yönetim süreçlerine daha fazla dahil olabilmesi için neler yapılabilir?

Bence gençlerin süreçlere daha fazla dahil olabilmesi için öncelikle kurumların —bu kurumlar ister bir sivil toplum kuruluşu, ister özel sektör, isterse kamu kurumu olsun— yönetim ilkelerine dayalı bir güven ortamı inşa etmeleri gerekiyor. Biz gençler, bu güveni ve kapsayıcı ortamı hissettiğimizde zaten süreçlere gönüllü olarak, hatta heyecanla dahil oluyoruz. Katılımın önündeki en büyük engel, çoğu zaman şeffaflık ve güven eksikliği.

Bu hayattaki mottom şudur, diyebileceğin bir şey var mıdır? Her zaman bir çıkış yolu vardır, kendimizi her koşula adapte olabilecek şekilde yetiştirmeliyiz.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Gençlerin sosyal sorumluluk projelerine katılımının önemi hakkında ne düşünüyorsun? Gençleri bu anlamda teşvik etmek için neler yapılabilir?

Gençlerin sosyal sorumluluk projelerine katılımı, yaş fark etmeksizin toplumdan aldığımızı topluma geri verme bilinciyle doğrudan ilişkilidir. Bu, bence her bireyin temel vatandaşlık sorumluluğudur. Toplumun gelişmesi ve daha yaşanabilir bir hale gelmesi için hepimizin taşın altına elini koyması gerekir. Gençleri bu alanda teşvik etmek için onlara şu soruyu sormalıyız: "Daha iyi bir toplumda yaşamak ister misin?" Cevap evetse, çözümün bir parçası olmak için sosyal sorumluluk projelerinde aktif rol alman gerektiğini anlatmalıyız. Bu bilinci erken yaşta kazandırmak, geleceğin daha güçlü ve duyarlı bireylerini yetiştirmek adına büyük önem taşıyor.

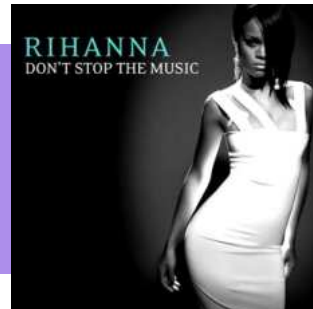
Gazetemizin okurlarına bir kitap, bir dizi ve bir film önerebilir misin?

Dizi: The Pitt

Kitap: Kurt Gölgesi Hamdi Akyol

Film: The Pianist 2002

Şarkı: Don't Stop The Music - Rihanna

ÜYELERİN SESİ

Çukurova Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve
Uluslararası İlişkiler

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Herkese merhaba! Ben Elina Günay Özdeş. Yaklaşık 8,5 yıldır devlet korumasında, koruyucu ailemin yanında yaşamaktayım. Aynı zamanda 8 yıldır lisanslı okçuluk sporcusuyum. Ulusal ve uluslararası birçok yarışmada dereceler elde ettim; spor disiplini ve azmi hayatımın her alanına yayıldı. Yaklaşık bir yıldır Argüden Yönetişim Akademisi'nde aktif gönüllü olarak çalışmaktayım. Hem Proje ve İş Birliği Geliştirme Kurulu'nda hem de onun bir alt projesi olan Mentorum Yanımda projesinde gönüllüyüm. Şu anda Mentorum Yanımda'da dış ilişkiler sorumlusu olarak görev alıyorum. Her toplantımızda içimden "İyi ki buradayım!" diyorum.

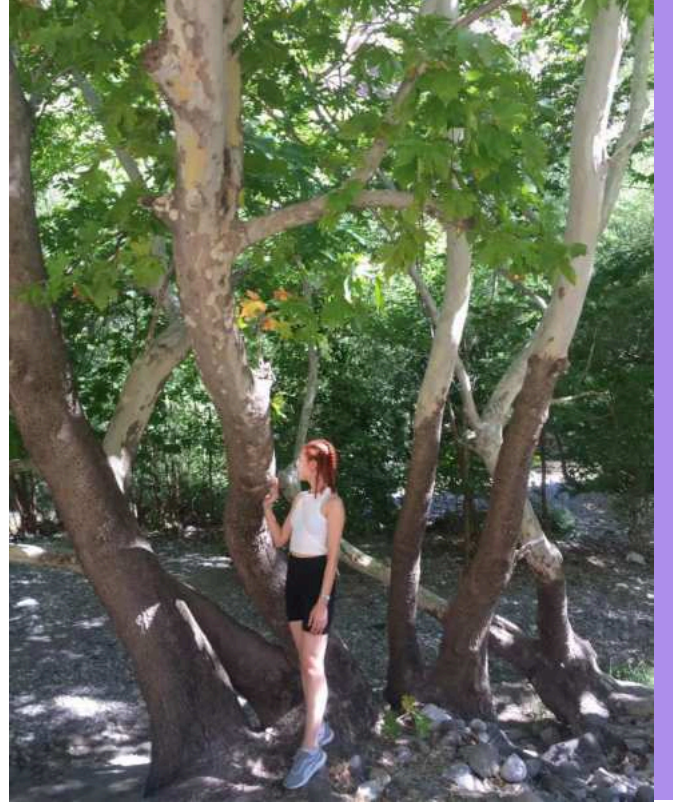
Sevgili Simge bana "Bu ay gazetemizde sen de varsın." dediğinde yaşadığım mutluluğu tarif etmem zor. Ama bundan önce şu ana nasıl geldiğimden de biraz bahsetmek isterim. 2021 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde öğretmenlik anabilim dalında eğitimime başladığımda hayatımın zorlu bir döneminden geçiyordum. Kendimi ve geleceğimi sorguladığım, neden bu bölümde olduğumu anlamaya çalıştığım bir süreçti. Okula gitmekte zorlanıyor, ayrı kaldığım okçuluğu çok özliyordum. Bu sürecin sonunda, kendi potansiyelime daha uygun olduğuna inandığım bir bölüme geçmeye karar verdim ve 2022 yılında Çukurova Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümüne yatay geçiş yaptım. "Bu bölümü neden seçtin?" dersiniz: Beni sınırlandırmayan, insanlara yardım edebileceğim, çözüm üretebileceğim ve sahada araştırmacı olabileceğim bir alan olduğu için derim.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

2022 yazında MEF Üniversitesi x ÇEİS ortaklığında, Erhan Erkut hocamızın öncülüğünde düzenlenen YetGen: 21. Yüzyıl Yetkinlikleri Programı'na kabul edildim. YetGen benim için dönüm noktası oldu. Artık kendime "YetGen'den önceki Elina ve sonraki Elina" diyorum. Ardından Denge ve Denetleme Ağı'nın düzenlediği Denetleme Gençlik Ağı Kampına katıldım. Sosyal araştırmalardan proje yürütmeye kadar birçok başlıkta eğitim aldık. Orada "Yurttaş Sensin: Oyna ve Öğren" isimli aktif vatandaşlık oyunu projemizi başlattık. Aynı dönemde Hayat Sende Derneği'nin Olympos'ta düzenlediği Duygularla Yaratıcı Drama Kampına katıldım. Kapsayıcılık ve farkındalık açısından benim için çok kıymetli bir deneyimdi. Ayrıca 2022'de Arya Women Investment Platformu'na kabul aldım ve o tarihten bu yana Arya'da blog yazarıyım. Arya sayesinde kurumsal iletişim, organizasyonel süreçler, girişimcilik ve yazılı raporlama gibi birçok alanda seminerlere katıldım. Aynı anda hem öğrenmek hem üretmek bana büyük bir keyif veriyor. 2023'te, okulumuzda kurulan Synergos Araştırma Topluluğu'nda bir araştırma makalesi yazdım.

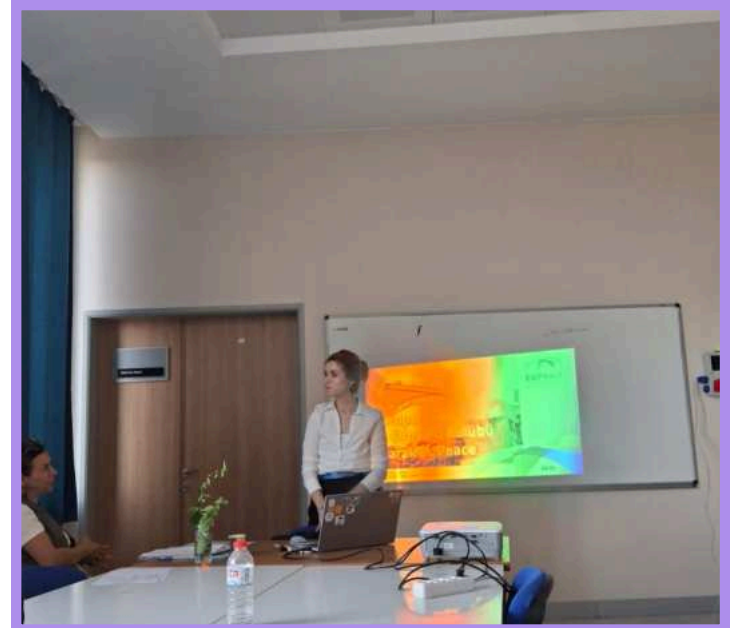
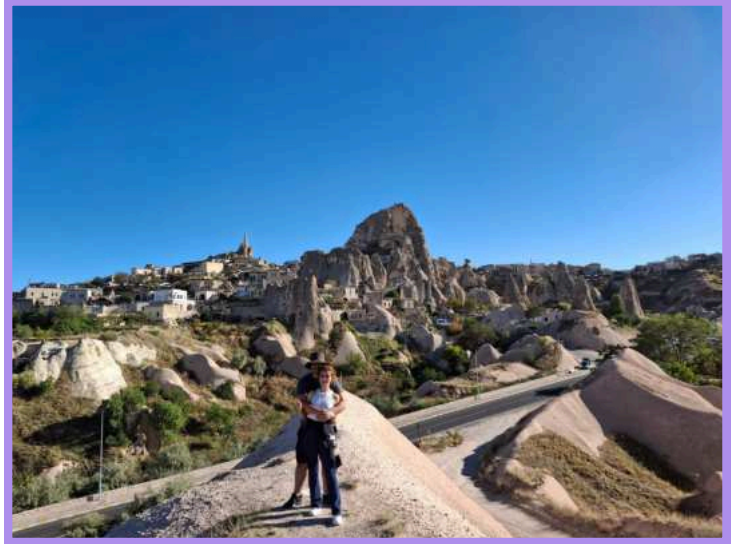
Ayrıca üniversitemde düzenlenen uluslararası sosyal girişimcilik yarışması Hult Prize'a katıldık. Ekibimizle geliştirdiğimiz SAVYY adlı projemizi uluslararası jüriye sunma şansı yakaladık ve yarışmayı üçüncülükle tamamladık. 2024'ün başında Argüden Yönetişim Akademisi'nin düzenlediği Aristo Sosyal Girişimcilik Programı ile tanıştım. Programın sonunda Gençlik Ağına katıldım ve o günden bu yana aktif bir şekilde yer almaktayım. Yaz aylarında ise hayalini kurduğum bir staj gerçekleşti. Türkiye Uluslararası İlişkiler Çalışmaları Akademisi (TUIÇ)'nin düzenlediği Göç Çalışmaları Stajına kabul edildim. Bu stajda biri biyografi, diğeri araştırma makalesi olmak üzere iki farklı yazı kaleme aldım ve yazılarım akademinin sitesinde yayımlandı.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

2024 sonlarına geldiğimizde ise, üniversitemde oldukça özgün ve öncü bir kulübün kuruluş sürecinde yer aldım. Avrupa Birliği destekli ve 9 uluslararası üniversitenin bir araya gelerek oluşturduğu EUPeace: Barış, Adalet ve Sosyal Dayanışma Kurumlar Üstü Üniversitesi'nin Türkiye'deki ayağı olan Çukurova EUPeace Kulübü kuruldu. Bu oluşumun kurucu üyesi, araştırmacısı ve yönetim ekibi üyesi olarak görev yapmaktayım.

Ve son olarak: Yaklaşık 3 hafta önce açılan EUPeace Student Challenges yarışmasında hazırladığım "Neden Hareket Ederiz?" adlı projem kabul aldı. Bu benim için çok anlamlı bir gelişmeydi. 2 hafta önce ise Esas Sosyal x Hayırlı Sabancı Desteğiyle 12 aylık nitelikli İngilizce eğitimi programına kabul adım. Bunların dışında sivil toplum kuruluşlarının projelerinde gönüllü olarak yer alıyorum ve proje yöneticiliği yapıyorum. Hobi olarak resim yapmayı, at binmeyi ve kort tenisi oynamayı çok seviyorum. Yeni deneyimlere, üretmeye ve öğrenmeye açık olmak beni yapan en temel yönlerimden biri. İlgi alanlarım arasında toplumsal cinsiyet çalışmaları, çocuk politikaları, küresel barış ve çatışma, eleştirel teori, inşacı teori, kurumsal iletişim, sosyal girişimcilik, BM kalkınma hedefleri ve sürdürülebilirlik, kurumlarda iletişim ve demokrasi, strateji ve organizasyon yönetimi ve göç politikaları yer alıyor.

ÜYELERİN SESİ

• GENÇLİK AĞI ÜYELERİNİ TANIYALIM

Tüm bu deneyimlerin bana kattığı en önemli şey ise şu oldu: Genç olmak, sadece bir yaş aralığı değil; aynı zamanda değişimi başlatabilecek cesarete sahip olmak demek. Şu anda bulunduğum her yerde, öğrenmeyi ve üretmeyi sürdürüyorum. Argüden Yönetişim Akademisi Gençlik Ağı da bu yolculukta bana rehberlik eden en önemli duraklardan biri.

İyi ki buradayım, iyi ki sizlerle tanıştım.
Sevgilerle,
Elina Günay Özdeş

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

PATAGONİA

Yönetişimin Doğaya Açılan Kapısı

Küresel iş dünyasında bir giyim şirketinden çok daha fazlasını temsil eden Patagonia, kurumsal vicdanın ve yönetişimin doğayla nasıl iç içe geçebileceğinin benzersiz bir örneğini bizlere sunmaktadır. Şirketin "Evimiz olan gezegeni kurtarmak için iş yapıyoruz" şeklindeki temel misyonu, çevresel değerlerin operasyonlarının merkezinde konumlandığını net bir şekilde ortaya koyar. Yaklaşık 50 yıldır, kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilir iş uygulamalarında lider olarak tanınan Patagonia, dayanıklı ve kaliteli ürünler üretirken gezegene verilen zararı azaltma taahhüdüyle öne çıkmaktadır. Bu yaklaşım, Patagonia'nın yalnızca finansal başarıya değil, aynı zamanda çevresel ve sosyal etkiye odaklanan, geleneksel iş modellerine meydan okuyan yenilikçi bir yönetim anlayışı sunduğunu da göstermektedir. Yazımızda, Patagonia'nın bu "yenilikçi öncü" rolünü, iş modelinin farklı katmanlarını ve değer temelli kararlarının kurumsal yapısına nasıl entegre edildiğini detaylı bir şekilde inceleyeceğiz.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Dağlardan Yönetim Odalarına: Kurucunun Felsefesi ve Etkisi

Patagonia'nın kurucusu Yvon Chouinard'ın kişisel hikayesi, şirketin çevresel DNA'sının ve minimalist felsefesinin temelini oluşturur. Chouinard, henüz 14 yaşındayken kaya tırmanışına başlamış ve bu tutkusu onu tırmanış için çelik pitonlar üretmeye yönlendirmiştir. Ancak, kullandığı bu pitonların sevdiği kayalara zarar verdiğini fark etmesi, onun iş yapış biçiminde köklü bir değişimin başlangıcı olmuştur. Bu çevresel duyarlılık, 1972'de kayalara zarar vermeyen alüminyum takozları piyasaya sürmesiyle somutlaşmış, ürün tasarımında çevresel etkiyi önceliklendiren ilk büyük adımı temsil etmiştir.

1973 yılında Great Pacific Iron Works adıyla ilk mağazasını açan Chouinard, daha sonra şirketi Patagonia olarak yeniden adlandırmıştır. Kendisini isteksiz bir işadamı olarak tanımlayan Chouinard, şirketi aslında tırmanış tutkusunu finanse etmek amacıyla kurduğunu belirtmiştir. Onun büyüme odaklı geleneksel iş zihniyetinden uzaklaşarak kalıcılık ve kurumsal sorumluluğa yönelme felsefesi, Patagonia'nın iş yapış biçimini derinden etkilemiştir.

Yvon Chouinard'ın kişisel dağcılık deneyimi ve doğaya olan derin sevgisi, ona kullandığı tırmanış ekipmanlarının çevreye verdiği zararı fark etme fırsatı sunmuştur. Bu farkındalık, sadece ürünlerini yeniden tasarlamasına değil, aynı zamanda işini kurma motivasyonunu da şekillendirmiştir: işin doğayı korumak için bir araç olması gerektiği inancı. Bu durum, başlangıçta sadece bir hobiyeye finansman sağlama amacı güden bir işletmenin, zamanla "isteksiz bir işadaminin" liderliğinde, çevresel aktivizmi merkeze alan bir kurumsal kimliğe dönüşmesinin temelini atmıştır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Bu bütünleşme, Patagonia'nın sadece bir şirket değil, aynı zamanda bir hareket olarak algılanmasının kökenini oluşturmaktadır. Kurucunun minimalist yaşam felsefesi ve isteksiz işadami kimliği, şirketin büyümeyi tercih etmek veya sürdürülebilir büyüme gibi anti-geleneksel stratejilerini beslemiştir.

Ürün Kalitesinden Değer Kalitesine: Patagonia'nın Sürdürülebilir Yaklaşımı

Patagonia, ürünlerini tasarlarken ve üretirken dayanıklılığı ve uzun ömürlülüğü temel bir kısıt olarak benimser. Bu yaklaşım, tüketimi ve dolayısıyla israfı azaltma hedefini taşır. Şirket, ürünlerinin ömrünü kasıtlı olarak sınırlayan planlı eskime ve kalite düşüşü gibi endüstriyel uygulamaları eleştirmektedir. Patagonia'nın en popüler ürünlerinden bazılarının 1970'ler ve 80'lerde tasarlanmış olması, şirketin kalıcılığa olan bağlılığını açıkça gözler önüne serer. Şirket, kalitenin akıllı iş olduğunu ve ekonomik gerilemelerde dahi tüketicilerin "daha fazlasını değil, daha iyisini" değerli bulduğunu savunur. Bu, sadece ürünün işlevsel kalitesine değil, aynı zamanda üretim sürecinin etik ve çevresel standartlarına da odaklanmayı içerir. Patagonia, müşterilerine yüksek kaliteli dış giyim ve ekipmanın işlevsel değerinin ötesinde, çevreyi korumaya katkıda bulundukları hissini veren sürdürülebilir değer önerileri de sunar.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Patagonia'nın kaliteye olan bu odaklanması, yalnızca ürünün dayanıklılığını artırmakla kalmaz, aynı zamanda çevresel ayak izini de azaltır. Daha az atık üretimi ve hammadde tüketimi, doğrudan çevresel faydalar sağlamaktadır. Bu uzun ömürlülük, tüketicilerin daha az sıklıkta yeni ürün almasını teşvik ederek, şirketin anti-tüketim felsefesiyle uyumlu bir davranış sergilemesini mümkün kılar. Ayrıca, yüksek kalite ve dayanıklılık, Worn Wear gibi ikinci el programlarını ve onarım hizmetlerini mümkün kılarak ürünlerin yaşam döngüsünü uzatır. Worn Wear programı, Patagonia'nın sürdürülebilirlik felsefesinin en somut adımlarından biridir. Bu girişimle şirket, tüketicileri kullanılmış Patagonia ürünlerini takas etmeye, satmaya veya onarmaya teşvik eder. Hatta markanın kendisi, Worn Wear aracılığıyla ikinci el ürünleri alıp satarak, ürünlerin ömrünü uzatır ve döngüsel ekonomiye katkıda bulunur. Bu sayede hem yeni üretim kaynaklarından tasarruf edilir hem de atık miktarı azalır; böylece hem çevre hem de müşteri kazanır.

Bu durum, müşteri sadakatini artırarak markanın etik duruşunu pekiştirir. Kaliteye verilen bu öncelik, şirketin daha yüksek üretim maliyetlerini kabul etmesini gerektirir. Ancak bu maliyetler, tüketicilerin çevre bilinci nedeniyle ödemeye istekli oldukları premium fiyatlandırma ile dengelenir. Yani şirket, daha fazla maliyete katlansa da, etik kararları sayesinde tüketicinin gözünde öyle bir değer yaratır ki, bu durum uzun vadede finansal başarıya dönüşür. Bu da açık bir şekilde gösterir ki, doğru ve etik bir yolla iş yapmak, sadece vicdanı değil, cüzdanı da zenginleştirebilir.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Anti-Reklamdan Marka Sadakatine: Eşsiz Bir Pazarlama Paradigması

DON'T BUY THIS JACKET

It's Black Friday, the day in the year most known for red and black and deals to make real money. But Black Friday, and the culture of consumerism it reflects, puts the economy of natural systems that support all life in jeopardy. We're now using the resources of one acre in half a planet on one line and one piece of gear.

Patagonia's mission is to save the planet and the people who live on it. We're not in the business of selling you more stuff. We're in the business of helping you take care of the planet and the people who live on it. We're not in the business of selling you more stuff. We're in the business of helping you take care of the planet and the people who live on it.

Environmental leadership, as with corporate social responsibility, can happen very slowly, then all of a sudden. This is what we hope to do with this campaign. We're not in the business of selling you more stuff. We're in the business of helping you take care of the planet and the people who live on it.

The environmental cost of everything we make is staggering. Consider the R2 Jacket alone, and all our best sellers. To make it required 100 liters of

COMMON THREADS INITIATIVE

REDUCE
WE make useful gear that lasts a long time. YOU don't buy what you don't need.

REPAIR
WE help you repair your Patagonia gear. YOU patch or mend your gear.

REUSE
WE help you find a home for your Patagonia gear. YOU give it to someone who needs it.

RECYCLE
WE will take back your Patagonia gear. YOU make it easy for us to do so.

REIMAGINE
TOGETHER we reimagine a world where we take only what nature can replace.

water enough to meet the daily needs of three people a day of all people. Its journey from its origin as dirty, unrefined petroleum to our fleece sweatshirt generated nearly 20 pounds of carbon dioxide. It weighs the weight of the heaviest product. This period left behind, on the way to Patagonia, leaves behind its weight in waste.

As much as dirty, unrefined petroleum, that used even to be a high standard, it is increasingly obsolete, so you don't have to replace it as often. And when it comes to the end of the world, it's not like it's made to be recycled into a product of equal value. But, we're not in the business of selling you more stuff. We're in the business of helping you take care of the planet and the people who live on it.

There is much to be done and plenty for us to do. Don't buy what you don't need. Please, before you buy anything, do us a favor: ask yourself if you really need it. If you do, please, before you buy anything, do us a favor: ask yourself if you really need it. If you do, please, before you buy anything, do us a favor: ask yourself if you really need it.

patagonia
patagonia.com

SEE THE FILM

Patagonia'nın 2011 yılında Black Friday'de New York Times gazetesine verdiği tam sayfa "Bu Ceketi Alma" (Don't Buy This Jacket) ilanı, şirketin pazarlama stratejisinde bir dönüm noktası olmuştur. Kampanya, tüketicileri aşırı tüketimin çevresel etkilerini düşünmeye ve yalnızca ihtiyaç duydukları şeyleri satın almaya teşvik etmeyi amaçlayarak bu stratejiye girişmiştir. İlanda, bir ceketin üretimi için gereken 36 galon su, salınan 20 pound karbon dioksit ve üretilen atık miktarı gibi çarpıcı çevresel maliyetler detaylandırılmıştır. Bu şok taktiği gibi görünen yaklaşım, riskli olmasına rağmen, Patagonia'nın satışlarını %30 artırmıştır. Bu durum, tepki adı verilen psikolojik bir fenomeni tetiklemiş ve tüketicilerin markanın samimiyetine ve misyonuna olan inancını güçlendirmiştir. Kampanya, Patagonia'nın "en iyi ürünü inşa et, gereksiz zarar verme, çevresel krize çözüm bulmak için işi ilham verici bir araç olarak kullan" şeklindeki misyon beyanını daha da ileri taşımıştır.

"Don't Buy This Jacket" kampanyasının satışları artırması, geleneksel pazarlama mantığına aykırı gibi görünse de, derinlemesine bir psikolojik ve stratejik zeka örneğidir aslında. Tüketicilere bir şeyi yapmamalarını söylemek, tepki fenomenini tetikleyerek onların bağımsızlıklarını ve özgürlüklerini savunma isteğini güçlendirir. Bu durumda, tüketiciler Patagonia'nın samimiyetine inanarak ve markanın temsil ettiği çevresel harekete dahil olma arzusuyla satın alma eylemini gerçekleştirmişlerdir. Bu, markanın sadece bir ürün satmadığını, aynı zamanda bir değer sistemi ve bir "hareket" sunduğunu göstermiştir. Kampanya, Patagonia'nın ürünlerinin uzun ömürlü olduğunu ve daha az tüketimi teşvik ettiğini vurgulayarak, aslında uzun vadede daha az satın almayı destekleyen bir mesaj vermiştir. Bu, anlık kâr yerine uzun vadeli çevresel etkiyi ve müşteri sadakatini hedefleyen bir stratejinin parçasıdır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Tüketicile Kurulan Etik Bağ ve Güçlü Marka Kimliği

Patagonia'nın pazarlama stratejisi, çevresel aktivizmi ve kurumsal etiği iş uygulamalarıyla iç içe geçirerek, vicdanlı bir tüketici kitlesiyle derinlemesine rezonans kurmayı hedeflemektedir. Bu yaklaşım, şeffaflık, müşteri katılımı ve temel değerlerin vurgulanması üzerine kuruludur. Yukarıda da anlattığımız gibi, Worn Wear programı ile kullanılmış ürünlerin yeniden dolaşıma sokulmasını teşvik ederek atıkları azaltır ve müşteri sadakatini artırmışlardır. Ürün onarım programı da bu etik bağın önemli bir parçasıdır; şirket, müşterilerini ürünlerini tamir etmeye teşvik eder ve hatta kapsamlı onarım kılavuzları sunar. Patagonia'nın "Gezegen için %1" (%1 for the Planet) girişimi aracılığıyla satışlarının %1'ini çevresel kuruluşlara bağışlaması, markanın çevresel taahhüdünün somut bir göstergesidir. KPMG'nin müşteri deneyimi anketinde üçüncü sıraya yükselmeleri, şirketin amaç odaklı duruşunun tüketicilerle güçlü bir duygusal bağ kurduğunu ve sarsılmaz bir sadakat oluşturduğunun da bir başka kanıtı niteliğindedir.

Patagonia'nın etik değerlere olan bağlılığı ve bunu pazarlama stratejisine entegre etmesi, sadece iyi bir kurumsal vatandaşlık örneği değil, aynı zamanda güçlü bir rekabet avantajıdır. Tüketicilerin giderek daha fazla etik ve sürdürülebilirlik odaklı markaları tercih etmesi, Patagonia'nın bu alandaki lider konumunu pekiştirmektedir. Şirket, "yeşil yıkamadan" (greenwashing) titizlikle kaçınarak ve şeffaflıkla hareket ederek güven inşa etmeye çalışır. Peki bu "yeşil yıkama" (greenwashing) nedir? Basitçe anlatmak gerekirse, bu, bir şirketin aslında o kadar da çevre dostu olmadığı halde, pazarlama ve iletişim faaliyetleriyle kendini çevreye duyarlıymış gibi göstermesi durumudur.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Yani şirketler, çevreye verdikleri zararı gizlemek veya olduğundan daha az göstermek için "doğal", "eko", "sürdürülebilir" gibi yanıltıcı ifadeler kullanabilir, küçük bir çevreci adımı abartabilir veya bilimsel dayanağı olmayan iddialarda bulunabilirler. Bu durum, tüketicileri yanıltarak, gerçek anlamda sürdürülebilir ürünlerin değerini düşürür ve çevresel sorunların çözümüne yönelik gerçek çabaların önüne geçebilir. Patagonia ise, bu "yeşil yıkamadan" özenle kaçınarak, yani gerçekten şeffaf ve dürüst davranarak müşterilerinin güvenini kazanır. Bu güven, ürün kalitesiyle birleştiğinde, müşterilerin markaya duygusal olarak bağlanmasını ve sadık bir kitle oluşturmalarını sağlar. Etik bağ, sadece satışları artırmakla kalmaz, aynı zamanda şirketin kriz anlarında veya tartışmalı politik duruşlarında dahi müşteri tabanının desteğini korumasına yardımcı olabilir.

Şirketi Doğaya Devretmek: Sahiplik Yapısında Tarihi Kırılma

2022 yılında, Patagonia'nın kurucusu Yvon Chouinard ve ailesi, yaklaşık 3 milyar dolar değerindeki şirketin sahipliğini iki yeni varlığa devrederek tarihi bir kırılmaya imza attı: Bunlar Patagonia Perpetual Purpose Trust ve kar amacı gütmeyen Holdfast Collective idi. Bu, sıradan bir şirket devri değildi; Chouinard ailesi, şirketi çocuklarına bırakmak veya satmak yerine, tamamen farklı bir yol seçti. Amaçları, şirketin bağımsızlığını korumak ve tüm kârını, iklim kriziyle mücadele ve doğal alanları koruma gibi misyonlarına yönlendirmektir.

Bu yeni düzenlemede, Patagonia Purpose Trust şirketin tüm karar alma yetkisine sahip oldu. Yani şirket, ne pahasına olursa olsun kâr peşinde koşan yatırımcıların değil, misyonunun doğrultusunda yönetilecekti. Diğer yandan, Holdfast Collective ise şirketin ekonomik haklarının sahibi oldu. Bu sayede, şirket işlerine yeniden yatırım yaptıktan sonra elde ettiği tüm kazancı, her yıl krize karşı mücadeleye yardımcı olmak için bir temettü olarak doğrudan bu kolektife aktaracak. Patagonia'nın kazandığı her kuruş, doğayı korumak ve iklim kriziyle savaşmak için kullanılacak. Chouinard ailesi bunu, "halka açılmak" yerine "amaca açılmak" olarak tanımladı; yani şirketi kar hırsına değil, bir amaca adadılar.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Patagonia'nın sahiplik yapısındaki bu radikal değişiklik, sadece bir kurumsal yeniden yapılanma değil, aynı zamanda geleneksel hissedar önceliği modeline ve kâr maksimizasyonuna dayalı kapitalist paradigmalara doğrudan bir meydan okumadır. Chouinard'ın şu çarpıcı beyanı, işin temel amacını finansal getiriden çok, çevresel ve sosyal etkiye kaydıran bir felsefi dönüşüm olduğunu gösterir: "Doğadan değer çıkarmak ve bunu yatırımcılar için zenginliğe dönüştürmek yerine, Patagonia'nın yarattığı zenginliği tüm zenginliğin kaynağını korumak için kullanacağız." Bu adım, şirketin uzun vadeli misyonunu, kurucunun kişisel vizyonunun ötesinde, yasal olarak bağlayıcı bir şekilde güvence altına almayı hedefleyen icrai bir adımdır.

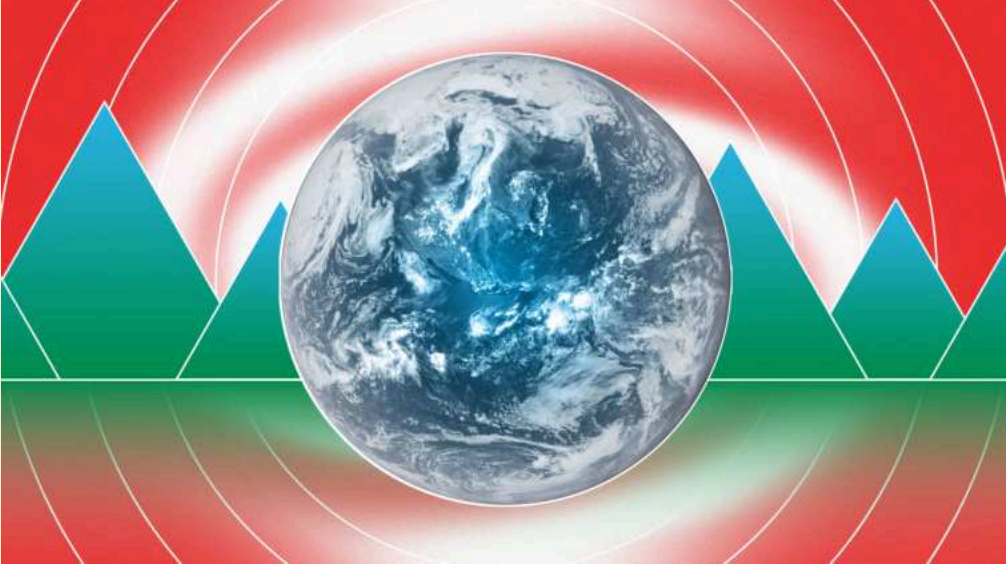
Kâr Amacı Gütmeden Nasıl Sürdürülebilir Olunur?

holdfast collective

Patagonia'nın yeni sahiplik yapısı, kâr amacı gütmeyen bir modelle sürdürülebilirliğin nasıl sağlanabileceğine dair önemli bir cevap niteliğindedir. Şirket, kârlarını işe yeniden yatırım yaptıktan sonra, kalan miktarı yıllık temettü olarak Holdfast Collective'e aktarır. Bu kolektif, iklimle ilgili politika değişiklikleri, arazi koruma ve çevreci aktivizm için hibe ve savunuculuk faaliyetlerinde bulunur. Patagonia, bu yolla yılda yaklaşık 100 milyon doların çevresel mücadeleye aktarılmasını hedeflemektedir. Bu model, kârın bir amaç değil, çevresel iyileşmeyi teşvik etmek için bir araç olduğunu gösterir. Şirket, misyon odaklı işletmelerin piyasadan yaklaşık 9 kat daha iyi performans gösterdiğini belirterek, etik ve amaç odaklı bir yaklaşımın finansal olarak da sürdürülebilir olabileceğini savunur.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Geleneksel iş modellerinde kâr, nihai bir amaçken, Patagonia'nın yeni yapısı kârı, çevresel ve sosyal misyonunu gerçekleştirmek için bir araca dönüştürmüştür. Bu, şirketin finansal sağlığını korurken, elde edilen gelirle daha büyük bir toplumsal fayda yaratmasını da sağlar. Bu model, özellikle uzun vadeli sürdürülebilirlik hedefleri olan şirketler için bir yol haritası sunmaktadır. Şirket, kârın çevresel iyileşmeye yönlendirilmesinin, marka sadakatini ve tüketici güvenini artırarak dolaylı olarak finansal başarıyı da desteklediğini göstermektedir. Bu yapı, şirketin dış yatırımcıların kısa vadeli kâr beklentilerinden bağımsız hareket etmesini sağlar. Bu özerklik, Patagonia'nın radikal çevresel kararlar almasına ve hatta büyümeyi tercih etme gibi stratejileri sürdürmesine olanak tanır. Bu, yönetim açısından, hissedar değerini maksimize etmek yerine paydaş değerini maksimize etme prensibinin yasal bir tezahürüdür aslında.

Üretim Zincirindeki Aktivist Yönetişim

Patagonia, ürünlerinin sadece kaliteli değil, aynı zamanda güvenli, adil, yasal ve insancıl çalışma koşullarında üretildiğinden emin olmak için çok detaylı sosyal sorumluluk programları yürütmektedir. Şirket, tedarik zincirindeki tüm ortaklarıyla, hem sosyal hem de çevresel standartları destekleyen iş pratiklerini sürdürmek için yakın bir iş birliği içerisinde. Bu iş birliği, ürünlerin tasarım aşamasından başlıyor, sipariş verme ve maliyet pazarlıklarına kadar her adımı kapsıyor.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Patagonia, tedarikçileriyle ilişkilerinde şeffaflığı ve iş birliğini temel alır. Bu konuda kullandıkları araçlar arasında Tedarikçi İşyeri Davranış Kuralları, Adil İşgücü Derneği (FLA) üyeliği ve çeşitli çok paydaşlı girişimlere katılımları bulunuyor. Şirket, bitmiş ürünlerin üretildiği fabrikaların %100'ünü sosyal ve çevresel açılarından denetlemektedir. Bu denetimler, çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, ayrımcılık, sendika özgürlüğü, ücretler, çalışma saatleri, sağlık ve güvenlik gibi hayati konuları ele alıyor. Patagonia, tedarik zincirindeki işçiler için adil ve yaşanabilir ücret hedefine ulaşma konusunda kararlı; Fair Trade Certified programına katılımları da bu yöndeki önemli bir adımı işaret eder niteliktedir. Peki, bu program tam olarak ne anlama geliyor ve Patagonia niçin bu programa katılmayı tercih etti?

Fair Trade Certified™ (Adil Ticaret Sertifikalı), ürünlerin hem adil ve etik koşullarda üretildiğini hem de çevreye saygılı yöntemlerle tedarik edildiğini gösteren bağımsız bir sertifikasyon sistemidir. Bu programın temel amacı, dünya genelindeki çiftçiler, işçiler ve üreticiler için daha iyi yaşam ve çalışma koşulları sağlamak. Bir ürün bu etiketi taşıyorsa, üretim zincirindeki işçilerin bulundukları bölgenin asgari ücretinin üzerinde, insanca yaşayabilecekleri bir ücret aldığını ve güvenli, sağlıklı bir ortamda çalıştığını garanti eder; çocuk işçiliği ve zorla çalıştırma ise kesinlikle yasaktır. Ayrıca, Fair Trade Certified™ ürünlerinin her satışından elde edilen ek bir prim, doğrudan işçilerin kendi kurdukları komitelere aktarılır. Bu fonlar, işçilerin kendi ihtiyaçları ve topluluklarının gelişimi için kullanılarak, eğitim bursları, sağlık hizmetleri, su projeleri veya ulaşım gibi sosyal yatırımların finansmanını sağlar ve böylece çalışanlara kendi gelecekleri hakkında söz hakkı tanır. Program aynı zamanda, pestisit kullanımının azaltılması, su tasarrufu, atık yönetimi ve biyoçeşitliliğin korunması gibi çevre dostu tarım ve üretim uygulamalarını da teşvik eder. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ise Fair Trade denetçilerinin tedarik zincirini düzenli olarak denetlemesiyle sağlanır; bu sayede tüketiciler, satın aldıkları ürünlerin etik koşullarda üretildiğinden emin olabilirler.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

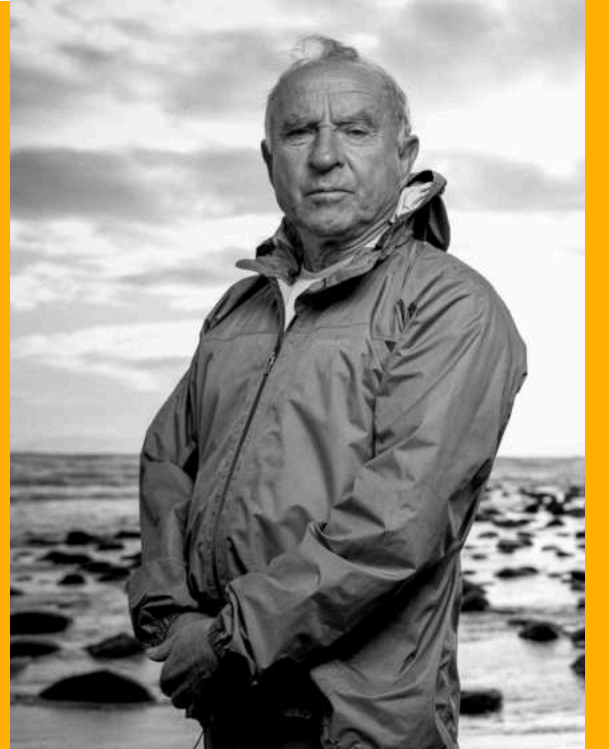
ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Patagonia, kendi üretim fabrikaları olmadığı için ürünlerini diken işçiler üzerinde doğrudan bir kontrolü olmadığını kabul ediyor. İşte tam da bu noktada Fair Trade Certified™ programı devreye giriyor; Patagonia, Fair Trade sertifikalı ürünler satarak, işçilere somut faydalar sağlayabiliyor ve yaşamlarını iyileştirmelerine doğrudan yardımcı oluyor. Bu sayede Patagonia, sadece etik üretim taahhüdünü yerine getirmekle kalmıyor, aynı zamanda tüketicilerine de bilinçli satın alma kararları vermeleri için güçlü bir araç sunuyor. Tüketiciler, Fair Trade Certified™ etiketini gördüklerinde, aldıkları ürünün arkasındaki insanların haklarının korunduğunu ve topluluklarının güçlendirildiğini biliyorlar. Yani Fair Trade Certified™ onlar için sadece bir sertifika değil, aynı zamanda adalet, şeffaflık ve insana verilen değer bir simgesidir.

Patagonia'nın tedarikçilerle olan ilişkilerindeki bu etik standartlar, sadece yasalara uymaktan çok daha fazlasını da temsil etmektedir. Bu, proaktif bir yönetim yaklaşımını temsil ediyor. Şirket, kendi satın alma pratiklerinin, tedarikçilerin iş gücü ve çalışma koşulları üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini açıkça kabul ediyor. Bu farkındalık, adil ödeme koşulları, yeterli teslim süreleri ve ortak sorumluluk gibi uygulamalarla tedarikçilerini destekleme taahhüdüne yol açıyor. Bu yaklaşım, Yvon Chouinard'ın meşhur sözü olan "iyi bir fabrikada kötü ürün yapamazsın" felsefesiyle birebir uyumludur. Bu, sadece risk yönetimi değil, aynı zamanda tedarikçilerin sosyal ve çevresel performansını yükseltmek için güçlü bir kaldıraç görevini üstlenir. Patagonia'nın tedarik zincirindeki insan hakları ihlallerini önlemeye yönelik titiz çabaları, markanın adil ve eşit olma temel değerleriyle de doğrudan bağlantılıdır. Bu da bize açık bir şekilde gösterir ki, kurumsal yönetim sadece iç operasyonları değil, tüm değer zincirini kapsayan kapsamlı bir sorumluluk alanıdır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Değer Temelli Kararların Çatışmaları: Pazar Payı Kaybına Rağmen Alınan Etik Kararlar

Patagonia için etik kararlar almak, bazen geleneksel iş dünyasının beklentileriyle çelişebilir. Örneğin yukarıda da detaylı bir şekilde bahsettiğimiz "Don't Buy This Jacket" (Bu Ceket Alma) kampanyası gibi tüketim karşıtı mesajlar vermek, normalde satışları düşürmesi beklenen taktiklerdir. Ancak, bu cesur kampanya tam tersine satışları %30 artırmış ve markaya olan sadakati daha da pekiştirmiştir.

Şirket, daha pahalı olan organik pamuk ve geri dönüştürülmüş malzemeler kullanmak gibi kararlar alır, ki bu da doğal olarak üretim maliyetlerini artırır. Dahası, tedarik zincirinde etik standartları ve yaşanabilir ücretleri zorunlu kılmak, maliyetleri %300'e kadar yükseltebilmektedir. Peki, neden bu yola giriyorlar? Çünkü şirket, "gezegen için en iyi kararı verdiğimde, para kazandım" felsefesine sıkı sıkıya bağlı. Patagonia, etik duruşunun markayı rakiplerinden belirgin bir şekilde farklılaştırdığını ve bilinçli, amaç odaklı müşterileri kendilerine çektiğini savunur.

Patagonia'nın pazar payı kaybı riskine rağmen bu etik kararları alması, sadece bir idealizm göstergesi değil; bu, uzun vadeli değer yaratımına yönelik stratejik bir yatırımdır. Alınan bu kararlar ve belirlenen bu strateji, aynı zamanda şirketin iç kültürünü ve çalışan bağlılığını da güçlendirir. Çalışanlar, şirketin misyonuna inandıklarında çok daha motive olurlar; bu da doğrudan ürün kalitesine ve sunulan hizmete yansır. Bu, yönetim açısından, sadece dış paydaşlara değil, aynı zamanda şirket içindeki çalışanlara da değer veren bir yaklaşımın ne kadar önemli olduğunu vurgular.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Büyümemeyi Tercih Etmek: Strateji mi, İdealizm mi?

Patagonia'nın "büyüme bir çıkmaz sokaktır" gibi söylemleri, geleneksel iş dünyası beklentilerine açıkça meydan okuyan bir duruştur. Yvon Chouinard, şirketin "doğal bir hızda" büyümesini tercih ettiğini, yapay bir talep yaratmak için reklam yapmadığını belirtir. Şirket, "büyük bir şirket olmak istemediklerini, en iyi şirket olmak istediklerini" ve küçük kalmanın bunu başarmayı kolaylaştırdığını ifade eder. Bu felsefe, 1990'ların başında kontrolsüz büyümenin şirketi iflasın eşiğine getirdiği bir krizden sonra şekillenmiştir. Bu zorlu deneyim, Chouinard'ı 100 yıllık plan gibi çok uzun vadeli düşünmeye itmiş ve sürdürülebilir büyüme yerine kalıcılık ve kurumsal sorumluluk odaklı bir zihniyeti benimsemesine yol açmıştır. Bu büyüme karşıtı duruşun aslında zekice bir pazarlama stratejisi olduğunu ve şirketin gelirlerinin istikrarlı bir şekilde artmaya devam ettiğini iddia edilse de, Patagonia bu duruşun temel bir idealizmden kaynaklandığını savunur.

Patagonia'nın büyümemeyi tercih etme söylemi, yüzeysel olarak idealist bir duruş gibi görünse de, aslında çok katmanlı bir stratejik derinliğe sahiptir. Şirketin geçmişteki kontrolsüz büyüme krizinden ders çıkarması, "sadece büyüme için büyümenin" sürdürülemez olduğunu anlamasına yol açmıştır. Bu, bir idealizmde kaynaklansa da, ki bu idealizm doğaya zarar vermeme idealizmidir, aynı zamanda şirketin operasyonel verimliliğini, ürün kalitesini ve marka otantikliğini korumak için geliştirilen bilinçli bir stratejidir. Bu yaklaşım, şirketin bazen "Patagucci" gibi algılanma riskine rağmen, sadık müşteri tabanını korumasına yardımcı olur. Patagucci terimi, aslında Patagonia markası ile İtalyan lüks moda devi Gucci'nin isimlerinin birleşiminden türetilmiş, biraz da esprili ama oldukça anlamlı bir lakaptır. Bu ifade, Patagonia ürünlerinin yüksek fiyatları ve zamanla edindiği statü sembolü algısı nedeniyle ortaya çıkmıştır.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Şöyle ki, Patagonia'nın ürünleri kaliteli, dayanıklı ve çevre dostu üretim süreçleriyle biliniyor. Bu özellikler, doğal olarak üretim maliyetlerini artırıyor ve dolayısıyla ürünlerin fiyat etiketlerine de yansıyor. Ancak tüketiciler, bu ürünleri satın alırken sadece bir giysi edinmiyorlar; aynı zamanda bir etik değerler bütünü ve sürdürülebilirlik felsefesi satın aldıklarını düşünüyorlar. Bu derin anlam, Patagonia'yı piyasadaki diğer outdoor giyim markalarından ayırarak daha yüksek bir fiyat segmentine konumlandırıyor.

Öte yandan, Gucci gibi markalar, dünya çapında lüksün, yüksek kalitenin ve prestijin adeta bir sembolü olarak kabul edilir. Onların ürünleri de benzer şekilde yüksek fiyatlıdır ve genellikle bir statü göstergesi olarak algılanır. Patagucci lakabı, işte bu iki markanın, her ne kadar farklı sektörlerde olsalar da, ortak bir noktada buluştuğu algısını yansıtıyor. Premium fiyatlandırma ve bir tür statü sembolü olma durumunu.

Peki, bu iki zıt gibi görünen marka neden yan yana getirilmiş? Bu lakap, aslında Patagonia'nın bir nevi lüksleştiği ve sosyal bir statü işareti haline geldiği yönündeki yaygın algıyı ifade ediyor. Başlangıçta dağcılar ve doğa sporcuları için fonksiyonel ürünler üreten bir marka iken, zamanla çevresel bilinç ve güçlü etik duruşu sayesinde geniş kitleler tarafından benimsenmiş, hatta popülerliğini özellikle kurumsal dünyada ve teknoloji sektöründe de artırmıştır. Silikon Vadisi'nden şehir merkezlerindeki ofislere kadar birçok yerde, Patagonia yelekleri veya montları giymek, adeta bir kod haline gelmiştir. Bu durum, ürünün sadece işlevselliğinden öte, giyen kişinin belirli bir yaşam tarzına, çevreci değerlere, sosyal sorumluluğa ve hatta belli bir sosyal çevreye ait olduğunu göstermesiyle ilişkilendirilmeye başlanmıştır. Bu, "ben sadece bir mont giymiyorum, aynı zamanda belirli bir felsefenin parçasıyım" demenin de sessiz bir yoludur.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Politik Çıktılar ve Kurumsal Tarafsızlığın Yıkımı

Patagonia, günümüz iş dünyasında nadir rastlanan bir duruş sergileyerek, çevresel ve sosyal konularda açıkça politik bir duruş benimseyen bir markadır. Bu cesur duruş, eylemlerle de somutlaşmaktadır: Örneğin, 2019'daki Küresel İklim Grevi için tüm mağaza ve ofislerini kapatmaları veya 2020 seçimlerinde ürün etiketlerine "Aptalları Kovun" yazdırarak iklim krizini inkar eden politikacıları hedef almaları gibi. Daha sonra Jackson Hole Mountain Resort'tan ürünlerini çektiler. Bu olay, 2021 yılının Ağustos ayında yaşandı. Wyoming eyaletindeki dünyaca ünlü Jackson Hole Mountain Resort'un sahiplerinden Jay Kemmerer, Cumhuriyetçi Parti'nin aşırı sağcı kanadı olarak bilinen House Freedom Caucus için bir bağış toplama etkinliğine ev sahipliği yaptı.

Bu etkinliğe, iklim değişikliğini inkar eden ve aşırı sağcı görüşleriyle bilinen politikacılar da katıldı. Patagonia, misyonunun temelini oluşturan çevresel koruma ve iklim değişikliğiyle mücadele konularında sarsılmaz bir duruşa sahiptir. Şirket için, bir iş ortağının bu türden, kendi değerleriyle tamamen çelişen bir etkinliğe destek vermesi kabul edilemezdi. Bu karar, Patagonia için küçük bir adım değildi. Jackson Hole Mountain Resort'taki mağazalar, Patagonia'nın bölgedeki en büyük müşterilerinden biriydi. Yani şirket, bu politik duruşu sergileyerek önemli bir ticari kayıp riskini göze aldı. Ancak bu, Patagonia'nın kâr için değil, gezegen için iş yapıyoruz felsefesinin de somut bir kanıtıydı.

Aynı yılın nisan ayında ise Georgia'daki oy hakları mevzuatına yanıt olarak Black Voters Matter Fund'a bağış yapma gibi bir karar aldılar. Georgia eyaletinde oldukça tartışmalı bir seçim yasası yürürlüğe girdi. Bu yasa, erken ve posta yoluyla oy kullanma sürelerini kısaltıyor, oy pusulası bırakma kutularının sayısını azaltıyor, seçmen kimliği gereksinimlerini sıkılaştırıyor ve hatta sırada bekleyen seçmenlere yiyecek veya su vermeyi yasaklıyordu. Yasa eleştirmenleri, bu düzenlemelerin özellikle azınlık seçmenleri, gelir düzeyi düşük vatandaşları ve yaşlıları oy kullanmaktan caydırmayı hedeflediğini, yani seçmen baskısı anlamına geldiğini savundu. Patagonia, bu duruma sessiz kalmadı. Şirketin CEO'su Ryan Gellert, bu yasayı demokratik olmayan eylemler olarak nitelendirdi ve diğer şirket liderlerini de bu tür kısıtlayıcı yasalara karşı seslerini yükseltmeye çağırdı. Patagonia, bu karara yanıt olarak, Georgia'daki seçmen hakları örgütleri olan Black Voters Matter Fund ve New Georgia Project'e toplam 1 milyon dolar bağışta bulundu.

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Bu tür politik çıkışlar, markanın çevresel aktivizm hedefini güçlendirirken, bazı kesimler tarafından "samimiyetsiz" veya "aşırı politik" bulunarak eleştirilere yol açabilir. Özellikle, şirketin büyümesi ve askeri sözleşmeleri gibi konular, bazı eleştirmenlerin markanın anti-kapitalist inançlarının samimiyetini sorgulamasına neden olmuştur.

Patagonia'nın bu politik çıkışları, markanın misyonunu ve değerlerini her ne kadar pekiştirse de aynı zamanda geleneksel kurumsal tarafsızlık algısını yerle bir ediyor ve potansiyel olarak müşteri tabanını kutuplaştırma riskini taşıyor. Bir yandan, bu cesur duruş, markanın otantikliğini ve çevresel sorunlara olan gerçek bağlılığını kanıtlıyor; bu da benzer değerlere sahip tüketicilerle derin bir bağ kurmasını sağlıyor. Öte yandan, politik olarak hassas konularda taraf olmak, farklı siyasi görüşlere sahip tüketicileri yabancılaştırabilir ve markanın aşırı vaaz veren veya sol eğilimli olarak algılanmasına neden olabilir. Bu risk, kurumsal yönetim açısından, şirketin değerlerini ve misyonunu ne kadar ileri götüreceği konusunda sürekli bir denge gerektirir. Politik duruşlar, sadece pazarlama değil, aynı zamanda şirketin kamuoyundaki itibarını, çalışan bağlılığını ve hatta yasal risklerini de etkileyebilir. Bu nedenle, bu tür kararların potansiyel faydalarını ve risklerini büyük bir dikkatle değerlendirmesi hayati önem taşımaktadır.

Kurumsal Yönetişim İlkeleriyle Entegre Edilmiş Çevresel Duyarlılık

Patagonia'nın kurumsal yönetim yapısı, çevresel duyarlılığı ve sosyal sorumluluğu işin her katmanına öylesine entegre etmiş durumda ki, bu, geleneksel şirket modellerinden ayrılan çarpıcı bir özellik. Şirket, 2012 yılında Kaliforniya'nın ilk sertifikalı B Corporation'ı (B Corp) olarak tescil edildi. Bu sertifikasyon, şirketin yasal olarak hissedar çıkarlarının ötesinde, işçilerin, toplumun ve çevrenin çıkarlarını da dikkate almasını zorunlu kıldı. Yani, "iyi yönetim" anlayışları, sadece finansal getirileri değil, çok paydaşlı bir sorumluluk anlayışını da benimsemektedir. Bu entegrasyonun en çarpıcı örneklerinden biri, şirketin Sosyal ve Çevresel Sorumluluk (SER) ekibinin yeni bir fabrikayla çalışma kararını veto etme yetkisine sahip olması durumuydu. Bu uygulama, çevresel ve sosyal değerlerin operasyonel kararlara nasıl doğrudan ve vazgeçilmez bir şekilde dahil edildiğini bizlere gösterir.

Certified

Corporation

İNOVASYONUN ÖNCÜLERİ

ŞİRKETLERİN ETKİLİ DÖNÜŞÜMLERİ

Patagonia, sürdürülebilirlik performansını ölçmek ve raporlamak için son derece kapsamlı pratikler benimsemiştir. Bir B Corp olarak, şirketin genel çevresel ve sosyal performansı, bağımsız bir kuruluş olan B Lab tarafından titizlikle ölçülüyor ve doğrulanıyor. Şirket, yıllık B Corp raporları aracılığıyla ilerlemesini şeffaf bir şekilde tüm paydaşlarıyla paylaşıyor. Bu raporlar, malzeme kullanımı, karbon emisyonları, su kullanımı, kimyasal yönetimi, işçi hakları ve tedarik zinciri şeffaflığı gibi çok çeşitli alanlardaki metrikleri içeriyor.

Patagonia, özellikle tedarik zincirindeki emisyonların kendi toplam karbon ayak izinin %95'ini oluşturduğunu açıkça kabul ederek, bu alandaki şeffaflık ve hesap verebilirlik çabalarına büyük bir önem veriyor. Şirket, Science Based Targets Initiative (SBTi) tarafından onaylanmış iddialı emisyon azaltma hedeflerine sahip. Ayrıca, tedarikçileriyle olan ilişkilerinde düzenli denetimler ve izlenebilirlik uygulamalarıyla hesap verebilirliği artırıyor. Onlar için şeffaflık, daha az kötü yapmaktan ziyade, aktif olarak "iyi" yapma çabalarının ayrılmaz bir parçasıdır ve bu yaklaşım, tüketicilerle sarsılmaz bir güven bağı kurmasını sağlıyor.

Tüm bunlar gösteriyor ki, "iyi sürdürülebilirlik" statik bir durum değil, dinamik ve sürekli gelişen bir süreçtir. Raporlama pratiklerinden elde edilen veriler, ürün tasarımından tedarik zinciri yönetimine kadar tüm iş süreçlerinde iyileştirmeler için değerli geri bildirimler sağlıyor. Bu, yaklaşım stratejisi, veri odaklı karar alma ve sürekli öğrenme kültürünün sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada ne kadar kritik bir rol oynadığını net bir şekilde ortaya koymaktadır.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

TEKNO SOSYAL

Bu ayki köşemizde TeknoSosyal Derneği'ni ağırlıyoruz. Derneğin Gönüllü Komitesi Koordinatörü ve ayrıca Gençlik Ağı üyemiz olan Aylin Ateş bizlerle.

TeknoSosyal'in kuruluş hikayesi nedir? Derneği kurmaya nasıl karar verdiniz?

Teknososyal Derneği'nin ilk tohumları sivil toplum kuruluşlarında yetişmiş ve farklı bir alanda uzmanlığını geliştirmiş olan ancak sivil toplumla bağını hiç koparmamış ve toplumda fayda yaratmayı hep ideal edinmiş olan dernek başkanımız Viyan Aras Levent tarafından atıldı. Ben de Adana'da, yerelde ve aslında ulusal düzeyde sivil toplum kuruluşlarının, üniversitemdeki toplulukların içinde çok aktif çalışan biriyim. Viyan abla ben ve yakın bir arkadaşımız olan Sarp ile bir toplantı olarak yerelde iklim ve dijital dönüşüm çalışmak istediğini, bir dernek kurmak ve bu noktada fayda yaratmak istediğini belirtti. İlk duyduğumuz anda kabul ettik ve Adana'da iklim odaklı bir çalışma yaparak, yerelde mevcut durum ve ihtiyaç analizlerimizi yaptık. Çukurova Üniversitesi, Alparslan Türkeş Üniversitesi ve Çağ Üniversitesi'ndeki bölümleri birbirinden farklı toplamda 350 öğrenciyle yaptığımız anket sonuçlarından elde ettiğimiz çıktı sonrası gördük ki iklim krizi, karbon ayakizi, su ayakizi, ekoloji, döngüsel ekonomi gibi kavramlar hakkında farkındalığa sahip öğrenci yüzdesi %15 ve tam da bu noktada Adana İl Sivil Toplum Müdürlüğü'nden edindiğimiz bilgiyle yani yerelde iklim çalışan dernek olmaması nedeniyle çok doğru bir noktaya temas ettiğimizi anladık ve derneği kurmaya karar verdik.

• Kuruluş

Tabii bu süre zarfında derneğimizin faaliyet alanlarını belirlerken kendi uzmanlık alanlarımızı göz önünde bulundurarak fayda yaratmak istediğimiz alanları biraz daha genişletmek istedik. Faaliyet alanlarımızı; Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği, Dijital Dönüşüm, Girişimcilik ve Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Büyüme olarak belirledik. 2023 yılının Eylül ayında kurulduk ve kurulduğumuzdan beri nitelikli eğitim odağında farkındalık artırıcı atölye çalışmaları, eğitimler ve etkinlikler düzenliyoruz.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Amaç ve Vizyon

Derneğinizi/Kuruluşunuzun ana misyonu ve vizyonu nedir? Neleri başarmayı hedefliyorsunuz?

Vizyonumuz: Teknososyal; teknoloji, sürdürülebilirlik, girişimcilik, kalkınma ve toplumsal sorumluluk alanında lider bir toplumun oluşturulmasına katkıda bulunmak için bu başlıkların entegre olduğu, adil, sürdürülebilir ve bilgiye dayalı bir gelecek inşa etmektedir.

Misyonumuz: Teknososyal; herhangi bir spesifik hedef kitlesi tanımlamaksızın, toplumun tüm dezavantajlı bireylerine hitap eden ve dört ana faaliyet başlığı odağında çalışan kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur.

Teknososyal; sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği, dijital dönüşüm, girişimcilik ve sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme alanlarında toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesinde, hak temelli çalışan ve asıl odağı nitelikli eğitim olan bir kurumdur.

Dernek/Kuruluş olarak hangi gruplara ve ihtiyaç sahiplerine yardım ediyorsunuz? Faaliyetlerinizde kimlere öncelik veriyorsunuz?

Teknososyal olarak aslında toplumun tüm dezavantajlı bireylerine fayda yaratmayı amaçlıyoruz ancak ilk üç yıllık stratejik planımızı hazırlarken özellikle bu kapsamı biraz daraltmayı ve ilk üç yıl için öncelikli olarak gençler ve kadınlar odaklı çalışmayı hedefledik.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Şiddetle Mücadele Süreçleri Eğitimi

TEKNOSOSYAL

Stratejik Plan Kampı 13 - 14 TEMMUZ

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

Çalışmalarınızda hangi alanlarda daha fazla gönüllü/ekip arkadaşı desteğine ihtiyaç duyuyorsunuz? Gönüllüleriniz/Ekip üyeleriniz ne tür katkılarda bulunabilir?

Aslında biz projeci bir ekibiz yani arka planda ekibimizin neredeyse tamamı proje yazmayı ve yürütmeyi bilen arkadaşlarımızdan oluşuyor ancak derneğimizin henüz yeni kurulmuş olması nedeniyle ilk aşamada eğitimler düzenleyerek, atölyeler yaparak yereldeki potansiyelimizi görmeyi ve işbirliği içerisinde olabileceğimiz kurumları tanımayı hedefledik. Yalnız artık proje yazmaya başladık, bu nedenle proje ekibimizi büyütmek daha sık proje başvurusu yapabilmek adına ilk ihtiyaç duyduğumuz ekip diyebiliriz. Bunun dışında tüm ekiplerimiz ve gönüllü alt ekiplerimizin sayısı gayet yeterli, belki eğitim ve etkinlik ekibimizi ileride biraz daha büyütebiliriz. Bu ekipler bizimle birlikte proje yazım süreçlerine, araştırma süreçlerine dahil olarak bu süreçlerin hızlanmasını sağlayabilir ve eğitim etkinlik ekip üyelerimiz de daha fazla organizasyon yapmamıza olanak sağlayabilirler.

Yürüttüğünüz projelerden ve etkinliklerden bahsedebilir misiniz? Bu projelerle topluma nasıl katkı sağlıyorsunuz?

Biz tüm projelerimizde nitelikli eğitimi ve farkındalık yaratmayı hedef alıyoruz. Kadın girişimcilerin ve girişimci aday kadınların dijital olan entegrasyonunu arttırmak odağında sosyal medya kullanımı, yapay zeka teknolojileri, Canva gibi alanlarda daha kolay çalışabilecekleri, iş kurma süreçlerinde stratejik planlama, e-ticaret gibi konular hakkında farkındalık kazanabilecekleri eğitimler verirken, bir taraftan gençlerle iklim okuryazarlığı eğitmen eğitimleri, dijital içerik üretimi eğitmen eğitimi, döngüsel ekonomi eğitmen eğitimi, su ayakizi eğitmen eğitimi, LinkedIn eğitimi, proje döngüsü ve yönetimi eğitimi gibi eğitimlerle hem iklime hem de dijitali verimli kullanmaya duyarlı çalışmalar gerçekleştiriyoruz.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

Gönüllülerin/Ekip üyelerinin derneğimize katılımı nasıl gerçekleşiyor? Kimler gönüllü/ekip üyesi olabilir ve süreç nasıl işliyor?

Gönüllüler için çalışan ayrı bir ekibimiz var ve ben de bu ekibin koordinatörlüğünü yapıyorum. Ekibimiz Gönüllü Koordinasyon Ekibi olarak tanımlanıyor. Biz gönüllüler ile birebir iletişim halinde olan ve ihtiyaç ve taleplerini doğrudan alan bir ekibiz. Ekiplerimizde gönüllüye ihtiyaç oldukça, ihtiyaçlarımızı net bir şekilde ifade ettiğimiz bir duyuruya çıkıyoruz. Burada başvuru yapmış olan kişilerle ilk aşamada telefonla bir görüşme yapıyor ve ardından ekiple birlikte online bir görüşme daha yapıyoruz. Amacımız başvuru yapan gönüllünün motivasyonunu, ihtiyaçlarını ve sunacağı katkıyı analiz etmek oluyor. Ardından ortak bir kararla gönüllünün bahsi geçen pozisyonda uygunluğunu onaylarsak gönüllüyle bir yıllık bir sözleşme imzalayıp, gönüllünün görev tanımını, kiminle çalışacağını ve bir yıllık hedeflerinin neler olduğunu belirtiyoruz.

Burada gönüllünün ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bir yıl boyunca gönüllüye sunacağımız katkıyı da özellikle belirtiyoruz. Bunun dışında bir de eğitmen eğitimlerimizden ekibe doğrudan dahil olan gönüllülerimiz oluyor, burada da bir yıl içerisinde aldıkları eğitimi yaygınlaştırmaları konusunda karşılıklı çalışıyoruz. Gönüllülük bizim çok kıymet verdiğimiz bir konu, bu nedenle gönüllü sözleşmesi ve gönüllü taahhütnamesi tüm gönüllülerimiz tarafından okunup imzalanır, bu karşılıklı haklarımızı korumak için yapılır ve ayrıca gönüllüyü derneğimizi daha yakından tanıyabilmesi için oluşturduğumuz Gönüllü El Kitapçığımız da yine gönüllüye rehberlik eden bir kaynak olarak mail yoluyla gönüllüye iletir.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

TeknoSosyal'in önümüzdeki yıllara yönelik hedefleri nelerdir? Hangi projeleri hayata geçirmeyi planlıyorsunuz?

Öncelikle iklim krizinin ne kadar büyük bir sorun olduğunun farkındalığını önce yerelde, sonra ulusalda ve bununla birlikte uluslararası mecralarda olabildiğince vurgulamak, bu noktada farkındalık kazandırmak en büyük amacımız. Gönüllü sayımızı çok daha fazla arttırmak, toplumdaki her bireye dokununcaya kadar çalışmak, gelecek nesillere daha yaşanılabilir bir dünya bırakmak istiyoruz. Teknolojiyi sürdürülebilir, çevre dostu ürünler üretmek, girişimcilik ekosisteminde sürdürülebilir bir döngü sistemi üzerine bireyleri ve kurumları bilinçlendirmeyi amaçlıyoruz. Çünkü günün sonunda üretilen her ürün al, kullan ve at doğrusal odaklı ilerliyor, biz ise bunu al, kullan, kullan ve döngüye kat döngüsünü oluşturmak için kararlıyız. Teknolojinin bu minvalde kullanılması, girişimcilik ekosisteminin bu dinamiklerle yeniden şekillenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Gönüllülük kültürünün daha geniş kitlelere yayılması için sizin önerileriniz nelerdir?

Gönüllülük çok yürekten gelen, çıkar gözetmeksizin fayda yaratma çabasıdır. Biz uzun yıllardan beri sivil toplum kuruluşlarının içinde çalışmış, gönüllülük yapmış ve hala yapan bir grup gençiz. Görüyoruz ki gönüllülük eskisi kadar yaygın değil ve yaygınlaştırmak ayrı bir çaba gerektiriyor. Biz gönüllülerimizin ihtiyaçlarını görerek, onlarla hemhal olan, fikirlerini önemseyen ve birlikte üretmeyi seven bir derneğiz. Bunun gönüllünün motivasyonunu arttırdığını görüyoruz.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

Bununla birlikte gönüllü gençlerin sorumluluk bilincini, bireysel kapasitesini ve networking alanlarını arttırmalarını sağlıyoruz. Ayrıca gönüllülük kültürünün yaygınlaşması için alanlarında uzman, iyi yerlere gelmiş ancak hayatında gönüllülüğün çok önemli yerinin olduğunu bildiğimiz kişilerle gönüllülerimizi bir araya getirerek deneyim aktarımı yapıyoruz. Bizce bunlar gönüllülüğün geniş kitlelere yayılmasında son derece önemli adımlar.

Bu dernekte ekip üyesi olarak çalışmak sizin için ne ifade ediyor? Sizi en çok motive eden şey nedir?

TeknoSosyal Derneği'nde ekip üyesi olmak, yalnızca bir gönüllülük deneyimi değil; değer üretmenin, topluma katkı sunmanın ve sürdürülebilir bir dijital geleceğin parçası olmanın anlamı benim için. Burada herkesin bir amacı ve sesi var.

Beni en çok motive eden şey ise, fikirlerin gerçekten hayata geçebileceğini görmek. Birlikte düşündüğümüz, tartıştığımız ve geliştirdiğimiz projelerin gençlerin hayatına dokunduğunu görmek tarifsiz bir his. Ayrıca gönüllü ekiplerin uyumu, yaratıcılığı ve birbirinden öğrenme süreci de beni sürekli besleyen bir kaynak.

GÖNÜLDEN İŞLER

SOSYAL SORUMLULUĞUN YOLU: STK'LAR

• Çalışmalar

TeknoSosyal ile çalışmak sizin hayatınızı nasıl etkiledi? Burada edindiğiniz en değerli deneyim ne oldu?

TeknoSosyal ile çalışmak, sorumluluk alma biçimimi, liderliğe ve iş birliğine bakışımı tamamen dönüştürdü. Ekip içinde farklı kişiliklerle çalışırken dinlemeyi, yön göstermeyi ve birlikte büyümeyi öğrendim.

En değerli deneyimim ise, gönüllü koordinasyon ekibini kurma ve yürütme süreci oldu. İnsanları bir amaç etrafında toplamak, ortak bir ruh yaratmak ve bu ruhun sahaya nasıl yansıdığını görmek hem kişisel hem profesyonel gelişimim için çok kıymetliydi.

Ekip üyesi olduğunuz Dernek bir nesne olsaydı, bu ne olurdu? Neden?

TeknoSosyal bir tohum topu olurdu.

Çünkü biz de topluma bilgi, empati ve dönüşüm tohumları saçıyoruz. Attığımız her adımda, gönüllülükle yoğrulmuş projelerimizle toprağa karışıyor, zamanla filizleniyor ve sürdürülebilir sosyal etkiler yaratıyor.

Tohum topu aynı zamanda doğaya saygılı, yerel ve uzun vadeli düşünen bir yaklaşımı temsil ediyor. Biz de işte böyle, hızlı değil derin ve kalıcı etkiyi önemsiyoruz.

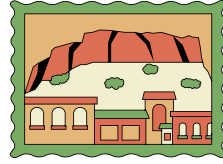
Her gönüllümüz, her fikir ve her etkinlik birer tohum gibi; doğru yere düşüp zamanla toplumsal faydaya dönüşüyor. Ve biliyoruz ki biz büyüdükçe çevremiz de büyüyor.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

YASON BURNU

Karadeniz'in çoğu zaman hırçın ve sisli atmosferiyle anılan kıyılarında, Ordu'nun Perşembe ilçesine bağlı Çaytepe köyü sınırları içinde, adeta zamanın durduğu bir nokta yükselir: Yason Burnu. Bu eşsiz yarımada, Karadeniz'in genel algısının aksine, güneşin hem doğuşunun hem de batışının tüm ihtişamıyla izlenebildiği nadir noktalardan biridir. Bu görsel şölen, Yason Burnu'nu doğa fotoğrafçıları ve huzur arayanlar için vazgeçilmez bir cazibe merkezi haline getirmektedir.

ANADOLU

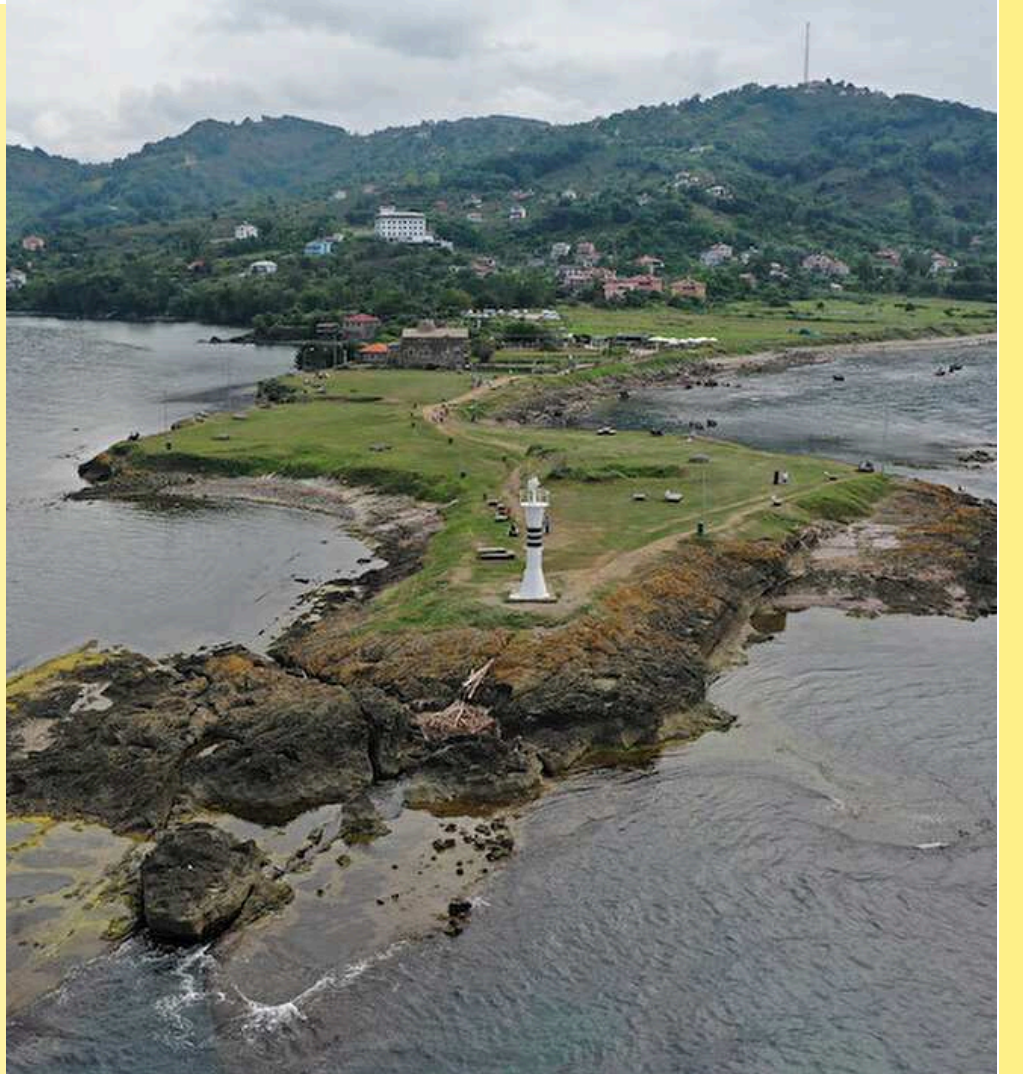
HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

Bölgenin 1. derece arkeolojik ve 2. derece doğal SİT alanı olarak tescil edilmiş olması , Yason Burnu'nun sadece doğal güzellikleriyle değil, aynı zamanda binlerce yıllık tarihi ve kültürel katmanlarıyla da öne çıktığını göstermektedir. Bu yasal koruma statüsü, buranın korunması gereken bir miras alanı olduğunu vurgular. Karadeniz sahili boyunca üzerinde kilise bulunan tek yarımada olma özelliği, Yason Burnu'nu mimari ve tarihi açıdan benzersiz kılar. Bu tarihi kilise, bölgenin çok kültürlü geçmişinin ve dini mirasının canlı bir kanıtı olarak zamana meydan okumaktadır.

Karadeniz'in "solgun güzelliği" ifadesi, genellikle bölgenin melankolik ve bazen göz ardı edilen tarihi derinliklerini çağırıştırır. Ancak Yason Burnu, bu genel algının ötesine geçerek, barındırdığı canlı doğal olaylar, zengin mitolojik anlatılar ve önemli tarihi yapılarla güçlü bir tezat oluşturur. Bu durum, Yason Burnu'nun Karadeniz'in solgun güzelliği içinde sadece bir parça olmadığını, aksine gizli bir canlılığın ve kalıcı bir yaşamın somutlaştığı bir odak noktası olduğunu ortaya koyar. Gerçek güzelliğin her zaman aşıkâr veya hemen görünür olmadığını, ancak bir yerin zamanla, efsanelerle ve insanlığın direnciyle iç içe geçmiş katmanlarında bulunabileceğini işaret eder. Bu, Karadeniz'in genel algısı ile Yason Burnu'nun özel cazibesi arasındaki gerilimi derinleştirerek, okuyucuyu buranın daha karmaşık ve derin anlatısını keşfetmeye davet eder.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

• Mitolojinin Kıyısında: Yason Efsanesi ve Argonotların İzleri

Yason Burnu'nun hikayesi, antik Yunan mitolojisinin en bilinen destanlarından biriyle, Altın Post Efsanesi ile iç içe geçmiştir. Bu efsane, buruna adını veren ve bölgenin kültürel belleğine derinlemesine işlemiş bir anlatıdır.

Antik Yunan Mitolojisinde "Jason" Figürü

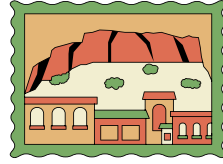
Jason (İason), Antik Yunan mitolojisinin en bilinen kahramanlarından biri olup, Altın Post'u arayan Argonotlar'ın cesur lideridir. Altın Post, efsaneye göre zenginliği ve iktidarı sembolize eden, koç takım yıldızıyla ilişkilendirilen büyümlü bir posttur. Jason'ın hikayesi, amcasından krallığını geri almak için çıktığı, zorlu mücadeleler ve maceralarla dolu Kolkhis ülkesi (bugünkü Batı Gürcistan, Karadeniz'in doğu kıyıları) yolculuğunu anlatır. Bu anlatı, kahramanın zorlu bir yolculuğa çıkması, engellerle karşılaşması ve önemli bir ödölün peşinden gitmesi gibi evrensel temaları barındırır. Jason'ın hikayesi, insanlığın hırs, cesaret, kader ve olağanüstü olanın peşinden gitme arayışını yansıtan, zaman ve kültürler üstü bir anlatı şablonu olan "kahramanın yolculuğu" arketipiyle doğrudan örtüşür. Bu bağlantı, Yason Burnu'ndaki yerel efsaneyi daha geniş, evrensel bir insan deneyimine taşır. Burası, bir efsanenin sadece yaşandığı bir yer olmaktan öte, insanlığın kalıcı temalarını somutlaştıran bir alan haline gelir.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

Argonotlar ve Altın Post'un Anadolu'daki Yankısı

Argonotlar, gemi ustası Argos tarafından inşa edilen "Argo" adlı ellibeş kürekli gemileriyle yola çıkan, aralarında Herakles (Herkül) ve Orpheus gibi efsanevi figürlerin de bulunduğu kahraman bir gruptur. Efsaneye göre, Jason ve Herkül Karadeniz'e ulaşır ve Giresun Adası ile Yason Burnu Yarımadası'nda dinlenirler. Bu dinlenme sırasında ejderhaya benzeyen kuşlarla karşılaştıkları anlatılır. Yason Burnu, Altın Post Efsanesi'nin geçtiği yerlerden biri olarak kabul edilir ve bu mitolojik bağlantı, buraya derin bir tarihi ve kültürel önem katar.

Argonot efsanesi Antik Yunan kökenli olmasına rağmen, yankısı Anadolu'da, özellikle Yason Burnu'nda bulunur. Bu coğrafi ve anlatısal kesişim, Anadolu'nun farklı kültürler ve mitolojiler arasında bir köprü görevi gördüğünü gösterir. Yason Burnu, Yunan mitolojisinin Anadolu coğrafyası ve folkloruyla iç içe geçtiği somut bir noktadır. Bu durum, Ege ve Karadeniz boyunca coğrafi sınırları aşan ortak bir kültürel mirasa işaret eder. Anadolu'nun dışarıdan gelen mitleri sadece pasif bir şekilde almadığını, aksine bu anlatıların yeni bir yaşam ve anlam kazandığını, kendi karmaşık kültürel dokusunu zenginleştirdiği canlı bir sahne olduğunu gösterir.

Yason Adı Anadolu'ya Nasıl Yerleşti?

Yason isminin kökeni, Teselya'da İolkos kralı Aison'un oğlu İason'dan gelmektedir. Efsaneye göre, İason'un Altın Post'u almaya giderken bu yarımada dinlenmesi ve hatta düğününün burada yapılması sonucunda buraya "Yason" isminin verildiği anlatılır. MS 3. yüzyılda Hristiyanların Giresun'da Hz. İsa'nın doğumunu kutladıktan sonra buraya gelerek Işıklar Bayramı'na katıldıkları bilgisi, yarımada'nın çok eski bir yerleşim yeri olduğunu ve ismin antik çağlardan beri varlığını sürdürdüğünü düşündürmektedir. Bu, adın sadece bir efsaneden ibaret olmadığını, aynı zamanda bölgenin kültürel belleğine derinlemesine işlenmiş olduğunu gösterir.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

Yer adlarının genellikle tarihsel ve kültürel belleğin güçlü taşıyıcıları olarak hizmet ettiğini, antik anlatılara dilsel birer çapalar görevi gördüğünü gösterir. "Yason" adının yüzyıllar boyunca, farklı inanç sistemleri ve nüfus değişimlerine rağmen varlığını sürdürmesi, efsanenin sadece dışarıdan gelen bir masal olmadığını, yerel kimliğin ve nesilden nesile aktarılan sözlü geleneğin ayrılmaz bir parçası haline geldiğini gösterir.

1868'de Yapılan Yason Kilisesi'nin Mimari ve Tarihi Önemi

Yason Kilisesi, Ordu'nun Perşembe ilçesindeki Yason Burnu'nda yer alan, Meryem Ana'ya adanmış bir Rum Ortodoks kilisesidir; bu nedenle Panagia Rum Ortodoks Kilisesi olarak da bilinir. Karadeniz sahili boyunca üzerinde kilise bulunan tek yarımada olması, onu mimari ve tarihi açıdan istisnai kılmaktadır. Kilisenin kesin inşa tarihi bilinmemekle birlikte, batı cephesindeki giriş kapısının alınlığında yer alan 1868 tarihinin yapının onarım tarihi olduğu tahmin edilmektedir. Bazı kaynaklar ise 1868 veya 1869 yılında yörede yaşayan Rumlar ve Gürcüler tarafından inşa edildiğini belirtir. Bu durum, kilisenin bölgedeki çok kültürlü geçmişin ve ortak mirasın önemli bir simgesi olduğunu göstermektedir.

ANADOLU **NEW**

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

Mimari olarak, koyu gri kesme taşlarla inşa edilmiş, yer yer açık renk taşların kullanıldığı bazilikal planlı, dikdörtgen formlu bir yapıdır. Üç neften oluşur, orta nef yan neflerden daha geniştir ve üzerinde küçük bir kubbe bulunur. Kilise, mübadele yıllarından sonra terk edilmiş olsa da , 2004 yılında koruma altına alınıp restore edilerek turizme açılmıştır. Bu restorasyon, yapının kültürel sürekliliğini sağlamada kritik bir rol oynamıştır.

Kilisenin tarihi, Karadeniz bölgesinin zengin çok etnikli geçmişini, zorunlu nüfus hareketlerinin neden olduğu acı verici kopuşları ve modern çağda kültürel mirasın yeniden kazanılması ve sunulması için devam eden çabaları yansıtır. Canlı bir dini mekandan terk edilmiş bir yapıya, oradan da restore edilmiş bir tarihi anıta dönüşümü, geçmiş kayıpların yankılarını taşıyan bir tür yeniden doğuşu temsil eder.

Deniz Feneriyle Rüzgârın Ortak Ritmi

Yason Burnu'nun en uç noktasında, denizcilere yol gösteren bir deniz feneri yükselmektedir. Bu fenerin 1964 yılında inşa edildiği belirtilse de , bazı kaynaklar onu 1868 yapımı kilise ile birlikte anarak bölgenin uzun soluklu denizcilik geleneğine işaret eder. Fenerin varlığı, bölgenin denizcilik tarihi ve Karadeniz'deki seyir güvenliği açısından hayati önemini vurgular. Hatta yapılan araştırmalar, Karadeniz'deki ilk tersanenin bu burunda kurulduğunu saptamıştır. Rüzgar, Yason Burnu'nun atmosferinin ayrılmaz bir parçasıdır. Köşe yazılarında da belirtildiği gibi, dalgaların ve rüzgarın uğultusu, mekana derin bir his katar.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

Yason Burnu'nun Flora ve Faunası

Yason Burnu, Karadeniz'in doğal güzellikleriyle öne çıkan bir beldesi olup, kayalıklar, temiz plajlar ve çeşitli deniz bitkileriyle çevrili zengin bir ekosisteme ev sahipliği yapar. Bölge, farklı bitki örtüleri ve yaban hayatıyla doğaseverler için keşfedilmeyi bekleyen bir dünya sunmaktadır. Ancak, mevcut araştırma materyallerinde Yason Burnu'na özgü spesifik flora ve fauna türleri hakkında detaylı bilgi sınırlıdır. Genel olarak Karadeniz kıyı ekosisteminin, dolgu çalışmaları ve denize karışan kirleticilerden kolayca etkilendiği belirtilmiştir , bu da bölgenin doğal zenginliğinin hassasiyetine işaret etmektedir.

Yason Burnu, sadece görsel bir şölen sunan bir turistik nokta değildir; aynı zamanda tarihini dinlemeyi gerektiren, daha derin bir deneyim sunan bir yerdir. Rüzgarın, dalgaların, kilisenin sessizliğinin ve efsanelerin fısıltılarının duyulması gerekir. Bu, ziyaretçiye anı yaşama ve anda kalma deneyimi sunar. Bu yaklaşım, mekanın ruhunu kavramak için pasif bir gözlemden öteye geçmeyi, çevresel sesleri ve atmosferi içselleştirmeyi teşvik eder. Yason Burnu, bu yönüyle ziyaretçilerini sadece bir noktayı görmeye değil, aynı zamanda bir hikayenin parçası olmaya ve bu hikayenin geleceğine katkıda bulunmaya davet eder.

ANADOLU

HER BİR KÖŞESİNDE BİN CEVHER

NEW

- Yason Sadece Bir Burun Değil, Bir Zihin Kıyısı

Yason Burnu, Anadolu'nun zengin kültürel ve doğal mirasının bir mikrokozmosudur. Her bir katmanı – efsaneler, tarihi kilise, deniz feneri, eşsiz ekosistem ve karşılaştığı modern zorluklar – Anadolu'nun genel hikayesine, onun direncine, çeşitliliğine ve sürekli dönüşümüne dair bir pencere açar. Bu, Yason Burnu'nu sadece belirli, coğrafi olarak tanımlanmış bir konumdan, Anadolu'nun çok yönlü kimliğinin güçlü bir sembolik temsiline yükseltir. Yason Burnu'nun karmaşık katmanlarını ve süregelen mücadelelerini anlamak, okuyucuların bir bütün olarak Anadolu'nun derin tarihini, çeşitli kültürlerini ve kalıcı doğal güzelliklerini daha derinden takdir etmelerini sağlar. Bu küçük burnun, daha büyük bir coğrafyanın özünü kapsadığını, antik masallarını, çeşitli miraslarını, doğal harikalarını ve insanların ve yerlerinin sürekli yolculuğunu somutlaştırdığını gösterir. Yason Burnu'nun hikayesi bitmiş değil; aksine, koruma çabaları, turizm yönetimi ve gelecek nesillere aktarıma mücadelesi devam etmektedir.

Karşılaştığı zorluklar, bu devam eden yolculuğun bir parçasıdır ve buranın geleceğinin nasıl şekilleneceği, alınacak kararlara ve gösterilecek özene bağlıdır.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

BİLİMKURGU VE DİSTOPYALARDAN NE ÖĞRENİYORUZ?

Hiç şöyle hissettin mi: İzlediğin bir dizideki distopik dünya, aslında sana oldukça tanıdık geliyor? Teknolojiye bağımlı insanlar, gerçek duygularını unutan toplumlar, lüksün sadece birkaç kişiye ait olduğu düzenler... Her şey sanki biraz tanıdık, biraz da rahatsız edici. İşte bilimkurgu ve distopya tam olarak bu hissin edebi ve sanatsal karşılığı.

Distopyalar artık sadece kitaplarda değil; ekranlarda, oyunlarda, sosyal medya gönderilerinde, hatta gerçek hayatta bile karşılaştığımız fikir kümeleri hâline geldi. Çünkü bugünün gençliği artık sadece "ne olmuş?" sorusuyla değil, "şu an nereye gidiyoruz?" sorusuyla ilgileniyor. Ve bu sorunun en yaratıcı cevapları, sanatın içinden çıkıyor.

Bilimkurgu ve distopya eserleri birer öngörü değil aslında. Onlar, şimdiki anlamak için geleceği anlatan hikâyeler. Mesela su kaynaklarının tükendiği, temiz havanın lüks olduğu, algoritmaların karar verici olduğu kurgular hayal gibi değil artık; birçoğu bugünün gündeminden çıkmış konular. Sanat da zaten bu değil mi? Gerçekle hayalin buluştuğu o ince çizgide bize başka türlü düşünmenin yollarını göstermek.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

Peki neden özellikle distopyalar gençlerin ilgisini çekiyor?

Çünkü distopyalar, rahatsız edici ama dürüst. Cesur. Konfor alanına dokunuyor. Bizi "ya böyle olursa?" diye düşündürüyor. Kontrolü kaybettiğimiz, eşitliğin bozulduğu, doğayla bağın koptuğu dünyalarda geçen bu hikâyeler aslında birer uyarı. "Eğer böyle giderse, işte olabilecekler bunlar" diyor. Ama bu karanlık atmosferin altında hep bir umut da var: Direniş. Mücadele. Değişim.

Yeni nesil distopyalarda da bu değişim isteği çok belirgin. Artık sadece totaliter rejimler ya da baskıcı sistemler değil, bireyin kendi iç çatışmaları, dijital yorgunluk, sosyal medya baskısı gibi temalar da işleniyor. Çünkü bugünün distopyası, sadece devletin değil, toplumun ve bazen bireyin kendi içinde yaşadığı krizleri anlatıyor.

Özellikle pandemi sonrası çıkan pek çok yeni eser, "düzenin kırılganlığı" temasını işliyor. Bir anda evlere kapanmamız, teknolojiye daha da bağımlı hale gelmemiz, fiziksel bağların kopması... Bunlar tüm dünyada sanatçıların dikkatini çekti ve yepyeni anlatılara ilham verdi.

KÜLTÜR SANAT EDEBİYAT

SANAT

Bu noktada bilimkurgu da devreye giriyor. Distopyaların aksine, bilimkurgu bize geleceği yeniden hayal etme gücü sunuyor. Uçan arabalar, Mars kolonileri değil sadece mesele; bilimkurgu aynı zamanda "empati kurabilen robotlar", "eşitliğe dayalı yapay zekâlar" gibi ütopya ihtimallerini de sorguluyor. Kimi zaman distopyanın içinden bile bir çıkış yolu sunuyor.

Bu türleri tüketirken aslında bir geleceği izlemekle kalmıyoruz, ona ortak oluyoruz.

Peki biz nasıl bir geleceğin ortağı olmak istiyoruz?

Pasif izleyiciler mi olacağız, yoksa kendi hikâyemizi yazarlar mı?

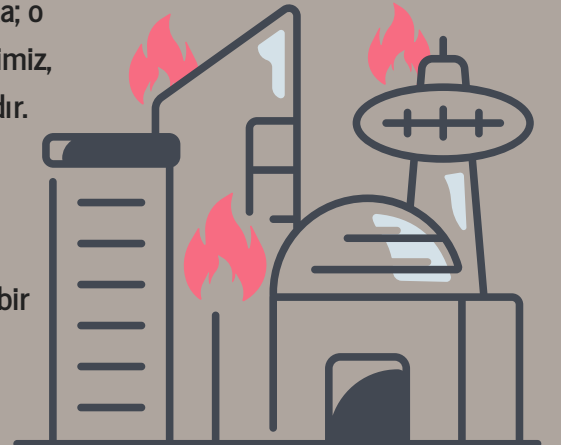
Sanat tam da burada devreye giriyor. Çünkü bir filmi izlemekle yetinmek başka; o filmi etkilenip üretmek, düşünmek, tartışmak bambaşka. Bu yüzden izlediğimiz, okuduğumuz her distopya biraz da kendi toplumumuza tuttuğumuz bir aynadır.

Ve o aynada ne gördüğümüz kadar, ne yapmak istediğimiz de önemli.

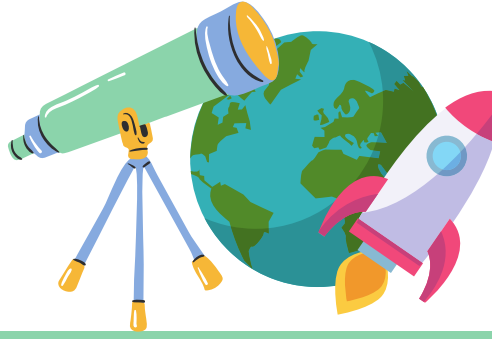
O zaman soralım:

Sen kendi distopyanı yazsaydın nasıl olurdu?

Yoksa belki de senin yazacağın bir bilimkurgu hikâyesi, dünyayı kurtaracak bir fikir tohumunu içinde taşıyordur, kim bilir?

BİLİM ADASI

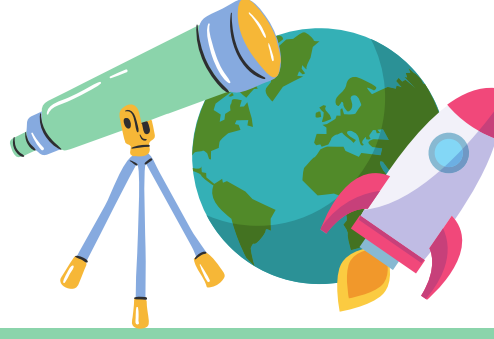
YAŞAYAN ZEKA: YAPAY BİLİNCİN ŞAFAĞI

Günümüz endüstri devrimlerinin ve bilişim teknolojilerindeki katlanarak artan gelişmelerin ışığında, yapay zeka kavramı, artık sadece akademik laboratuvarların bir konusu olmaktan çıkıp, günlük yaşantımızın ve küresel ekonominin merkezine yerleşmiştir. Özellikle yapay zeka ve bilişim teknolojilerinin bütünleşme süreci, sistemlerin daha otonom, adaptif ve öğrenen bir yapıya bürünmesini sağlamıştır. Bu evrimin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan Canlı Zekâ (Living Intelligence), doğadan ilham alan akıllı sistemler felsefesiyle tasarlanmıştır.

Bu bağlamda hazırladığımız yazımız, canlı zekanın sunduğu fırsatları ve beraberinde getirdiği zorlukları kapsamlı bir şekilde ele alıyor. Yazımızın ilerleyen bölümlerinde, öncelikle doğadan ilham alan akıllı sistemlerin nasıl ortaya çıktığını ve yapay zeka ve bilişim teknolojilerinin bütünleşme sürecini inceleyeceğiz. Biyomimikri'nin yapay zekaya dokunuşu ile bu teknolojinin temellerini atarken, biyoteknoloji ve sensör sistemlerinin rolünü ve bu sistemlerin çevreyi nasıl algıladıklarına dair derin ve detaylı bir giriş yapacağız. Ardından, adaptif sistemleri, çevresel algılama ve tepki verme süreçlerini, canlı zekanın refleksleri ile evrimsel sinir ağları gibi temel algoritmaları ve görsel zekanın anatomisini ele alacağız. Canlı zekanın tarım, sağlık ve endüstri gibi kritik sektörlerdeki somut uygulama alanlarından örnekler verdikten sonra sunumumuzu tamamlayacağız.

BİLİM ADASI

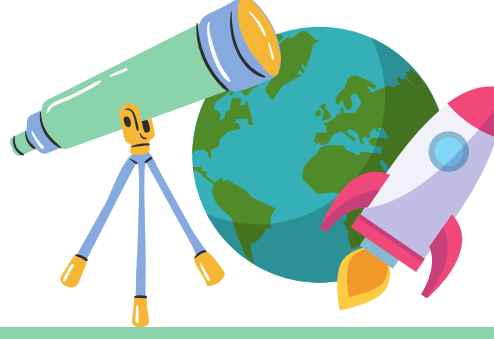
Canlı Zeka'ya Giriş: Yapay Zekadan Ötesi

Günümüz teknoloji çağında, "Canlı Zeka" (Living Intelligence - LI) kavramı, yapay zekâ, ileri sensör sistemleri ve biyoteknolojinin kesişiminde ortaya çıkan çığır açıcı bir paradigma olarak belirginleşmektedir. Bu yeni alan, yalnızca belirli görevleri yerine getiren veya yaratıcı içerikler üreten geleneksel yapay zekamodellerinin ötesine geçerek, canlı organizmaların algılama, öğrenme, adapte olma ve evrimleşme yeteneklerini taklit eden sistemler inşa etmeyi hedeflemektedir. Canlı zeka sistemleri, programlanmış cihazlardan ziyade, çevreleriyle gerçek zamanlı etkileşim kurabilen, geri bildirim mekanizmalarıyla kendi kendini düzenleyebilen ve sürekli öğrenerek işlevlerini ayarlayabilen yapılar sunar. Bu derin entegrasyon, sağlık hizmetlerinden robotik sistemlere, çevresel izlemenden endüstriyel otomasyona kadar pek çok alanda köklü dönüşümlerin kapısını aralamaktadır.

Canlı zekanın temelinde, yapay zekanın karmaşık veri işleme, örüntü tanıma ve karar verme yetenekleri yatar. Ancak bu sistemler, biyolojik bileşenlerin ve ileri sensör teknolojilerinin sağladığı organik algılama ve tepki verme kapasitesiyle geleneksel yapay zekadan ayrışır. Bu sayede makineler, yalnızca veriyi yorumlamakla kalmaz, aynı zamanda tıpkı canlı organizmaların çevrelerine uyum sağlaması gibi, ondan öğrenerek evrimleşebilirler. Bu dönüşüm, yeni pazarlar yaratma ve mevcut alanları yeniden şekillendirme potansiyeli taşımaktadır. Bu durum, canlı zekanın gelecekteki inovasyon döngüsünü hızlandıracak temel bir itici güç olarak konumlanmasını sağlamaktadır.

BİLİM ADASI

Doğadan İlham Alan Akıllı Sistemler

Yapay Zeka ve Bilişim Teknolojilerinin Bütünleşme Süreci

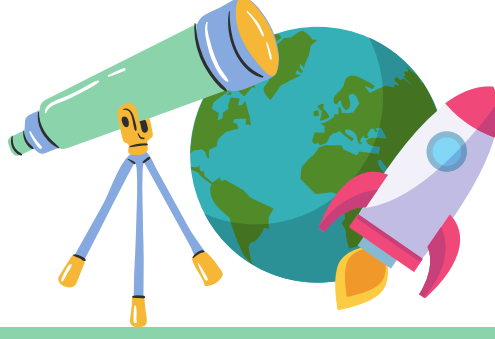
Bu dijital beyin, derin öğrenme, takviyeli öğrenme ve doğal dil işleme gibi ileri yapay zeka algoritmaları sayesinde adeta nefes alır. Bu algoritmalar, sistemlerin çevredeki sensörlerden gelen devasa veri akışını anlamlandırmasına olanak tanır. Gözünüzle gördüğünüz, kulağınızla duyduğunuz veya dokunduğunuz her şey gibi, yapay zeka da bu girdileri işler, içlerindeki karmaşık örüntüleri keşfeder ve en önemlisi, insan müdahalesi olmaksızın öngörücü veya gerçek zamanlı kararlar alabilir. Bir nevi, sistem kendi kendine düşünüp, öğrenip, hareket eder hale gelir. Bu yetenek, sistemlerin sadece mevcut durumu değil, aynı zamanda gelecekteki potansiyel senaryoları da anlamasını sağlar. Örneğin, bir biyolojik süreçte olası bir anomalinin erken tespiti veya bir çevre değişikliğine karşı otomatik bir adaptasyon, bu yapay zeka motorları sayesinde mümkün olur.

Canlı zeka sistemlerinin tam kalbinde, tüm bu yapıya hayat veren bir yapay zeka motoru bulunur. Tıpkı bir organizmanın beyni gibi, bu motor da sistemlerin muhakeme etme, öğrenme ve karar alma gibi hayati yeteneklerini sağlayan temel itici gücü oluşturur. Bu, sadece bir dizi koddan ibaret değildir; derinlemesine düşünme yeteneği, karmaşık örüntüleri anlama kapasitesi ve geleceğe yönelik tahminlerde bulunma becerisiyle donatılmış, adeta dijital bir beyindir.

Dahası, bu yapay zeka motorları, sistemlerin çevrelerinden öğrenerek işlevlerini sürekli olarak ayarlamalarına ve evrimleşmelerine olanak tanır. Tıpkı canlı hücrelerin sıcaklık değişimlerine, besin eksikliklerine veya stres faktörlerine adapte olarak hayatta kalmaları ve gelişmeleri gibi, bu dijital sistemler de karşılaştıkları yeni verilere ve durumlara göre kendi algoritmalarını ve çalışma prensiplerini sürekli olarak optimize ederler. Bu, statik ve değişmez bir yapıdan ziyade, sürekli öğrenen ve kendini geliştiren dinamik bir varlık anlamına gelir. Bu adaptasyon yeteneği, canlı zekâ sistemlerinin karmaşık ve değişken ortamlarda bile etkin bir şekilde varlığını sürdürmesinin anahtarıdır.

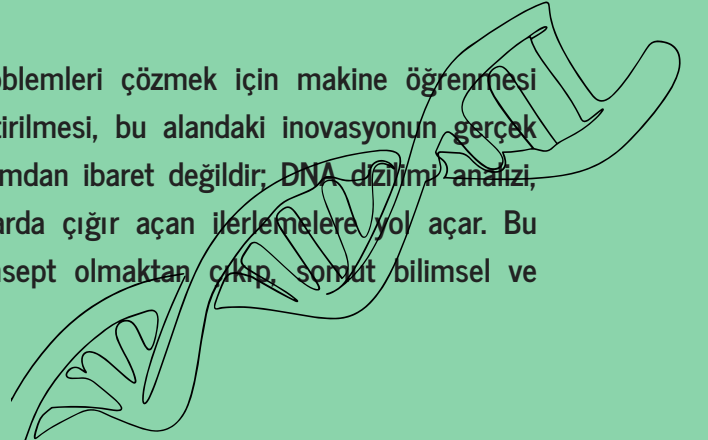

BİLİM ADASI

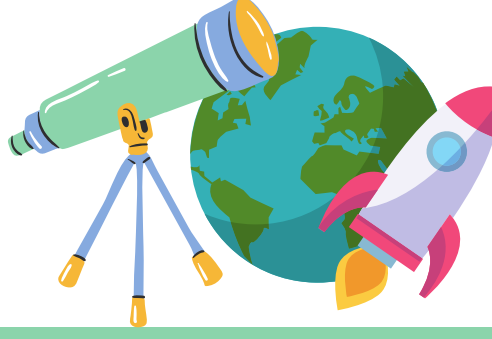

Bu entegrasyonun bir diğer kritik ayağı ise ileri sensörlerdir. Sensörler, yapay zeka motorlarını besleyen verilerin büyük bir kısmını sağlar; adeta yapay zekanın duyularını oluştururlar. Çevrelerinden sürekli bilgi toplayan bu sensörler, birbirine bağlı cihazlardan oluşan geniş bir ağ oluşturarak kesintisiz bir izleme ve veri alışverişi ortamı sunar. Bu sensör ağı, canlı zekâ sisteminin çevresini algılamasını, anlamasını ve bu bilgilere dayanarak hareket etmesini mümkün kılar. Bir canlının sinir sistemi gibi, sensörler de dış dünyadan gelen uyarıları yapay zekanın beynine iletir.

Biyolojik araştırmaları ilerletmek ve en karmaşık problemleri çözmek için makine öğrenmesi yöntemlerinin biyolojik veriler ve sistemlerle bütünleştirilmesi, bu alandaki inovasyonun gerçek temelini oluşturmaktadır. Bu, sadece teorik bir yaklaşımdan ibaret değildir; DNA dizilimi analizi, protein katlanması tahmini veya ilaç keşfi gibi alanlarda çığır açan ilerlemelere yol açar. Bu entegrasyon, canlı zekâ sistemlerinin sadece bir konsept olmaktan çıkıp, somut bilimsel ve teknolojik ilerlemelere dönüşmesini sağlayan anahtardır.

BİLİM ADASI

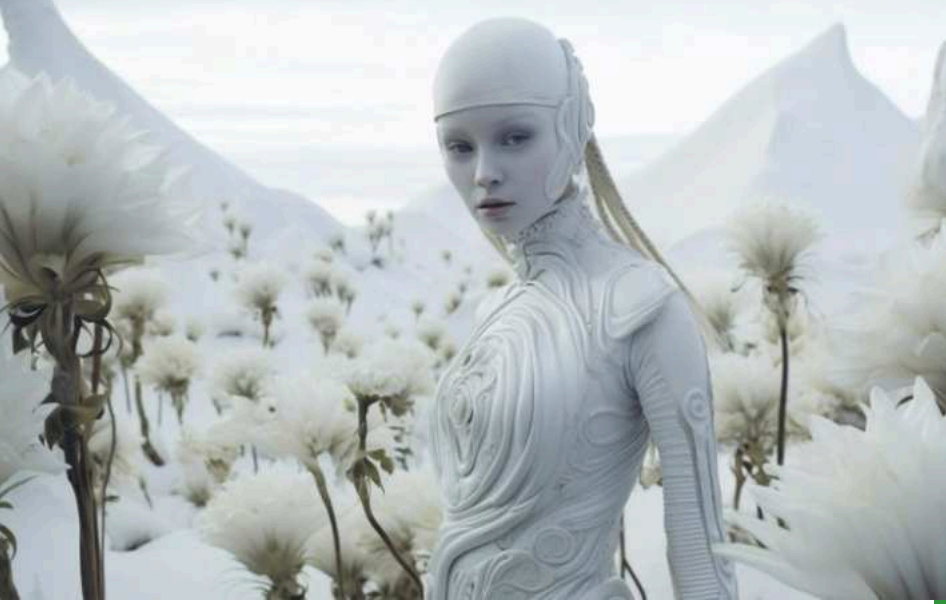
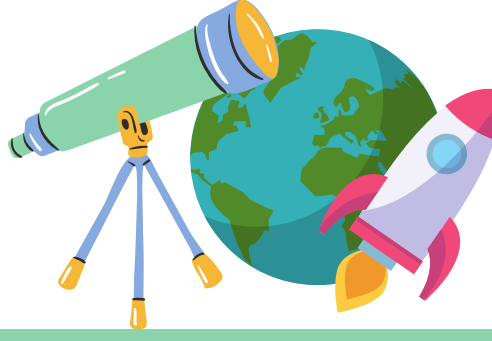
Biyomimikri'nin Yapay Zekaya Dokunuşu

Ve ardından bir başka duyuya dokunduk: İşitme. İşitme kaybı olan bireylerin sosyal yaşamdan kopuşu, uzun yıllar boyunca göz ardı edildi. Ancak 1978'de Avustralya'da bir çocuğun sessizliği, profesör Graeme Clark'ı yeni bir yola itti. Onun geliştirdiği koklear implant, işitme sinirine doğrudan sinyal göndererek sesin tekrar duyulmasını sağlıyordu. Bu teknoloji, sesin dijital olarak algılanıp sinir sistemine analog sinyallerle iletilmesi prensibine dayanıyordu. Bugün bu sistemler, çocuk yaştan itibaren uygulanabiliyor. Üstelik Bluetooth teknolojisiyle entegre hâle gelen modeller, telefon görüşmesi yapmayı, müzik dinlemeyi mümkün kılıyor. Artık makineler sadece duymamızı sağlamıyor, sesle bütünleşiyor.

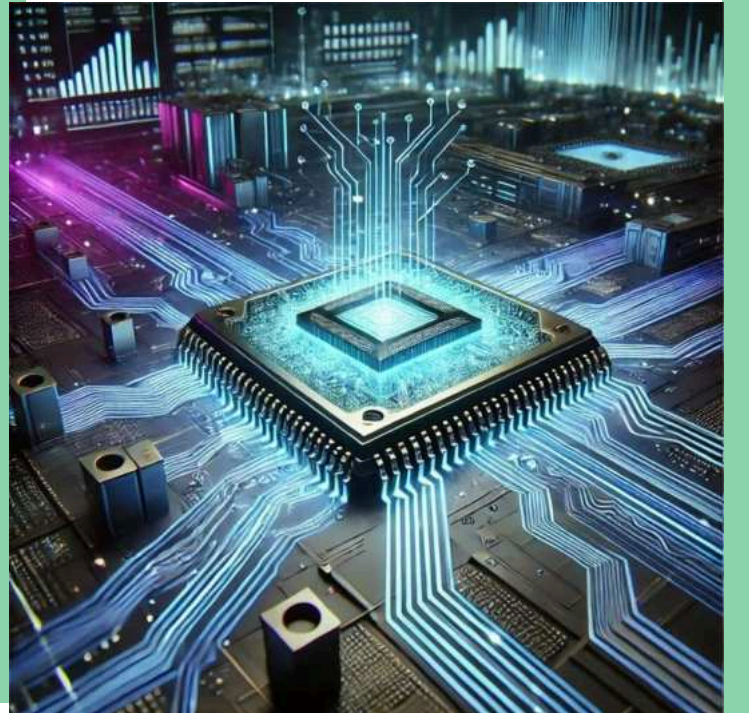
Bu yaklaşıma en çarpıcı örneklerden biri, insan beyninin karmaşık nöron ağlarından esinlenen yapay sinir ağları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ağlar, beynimizdeki milyarlarca nöronun birbirine nasıl bağlandığını ve bilgiyi nasıl işlediğini matematiksel olarak modeller. Derin öğrenme, yapay sinir ağlarının bu karmaşık yapısını ve işlevlerini daha da ileri taşıyan bir yöntemdir. Yapay nöronlar arasındaki bağlantı ağırlıklarını ve eşik değerlerini, devasa veri kümelerinden öğrenerek dinamik bir şekilde ayarlayarak, tıpkı beynin plastisitesi gibi adaptasyon yeteneğini taklit etme imkânı sunar. Bu derinlemesine öğrenme süreci sayesinde yapay sinir ağları; makine çevirisi, doğal dil işleme ve görüntü tanıma gibi alanlarda çığır açan ilerlemeler sağlamıştır.

BİLİM ADASI

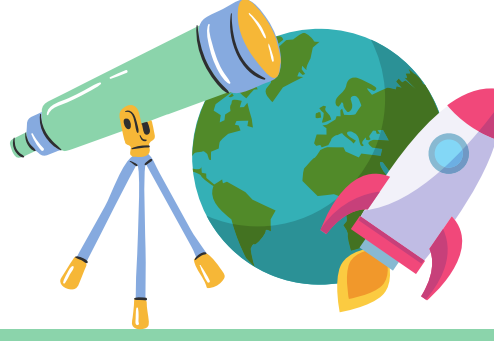

Biyomimikrinin bir başka büyüleyici alanı ise sürü zekâsı algoritmalarıdır. Bu algoritmalar, karıncaların yiyecek bulma, kuş sürülerinin göç etme veya balıkların avcılardan kaçma gibi basit canlıların kolektif olarak karmaşık görevleri işbirliği içinde başarmasından ilham alır. Her bir bireyin basit kurallara uymasıyla ortaya çıkan bu küresel zekâ, kaynak tahsisi, robot kontrolü ve trafik optimizasyonu gibi gerçek dünya problemlerine dinamik ve dağıtık çözümler sunar. Bu algoritmalar, merkezi bir kontrol mekanizmasına ihtiyaç duymadan, yerel etkileşimler yoluyla büyük ölçekli sistemlerin optimize edilmesini sağlar.

Evrimsel algoritmalar ise adından da anlaşılacağı gibi, doğal seçim sürecini taklit ederek en iyi çözümlere ulaşmayı hedefler. Bu algoritmalar, potansiyel çözümlerin bir popülasyonunu sürekli olarak iterasyonlar halinde üretir ve değerlendirir. Buradaki iterasyon, bir çözümün veya sürecin aşamalı olarak geliştirildiği, her adımda geri bildirim alınarak bir sonraki adıma geçildiği tekrarlayan bir döngüdür. Tıpkı doğada en uyumlu bireylerin hayatta kalması gibi, evrimsel algoritmalarda da belirli bir problem için en uygun çözümler seçilir, birleştirilir ve hafif mutasyonlara uğratarak yeni nesiller oluşturulur. Bu süreç, ilaç keşfi, makine öğrenmesi optimizasyonu ve protein katlanması gibi alanlarda, geleneksel yöntemlerle bulunması zor olan yenilikçi ve optimize edilmiş çözümlerin ortaya çıkmasına yardımcı olur.

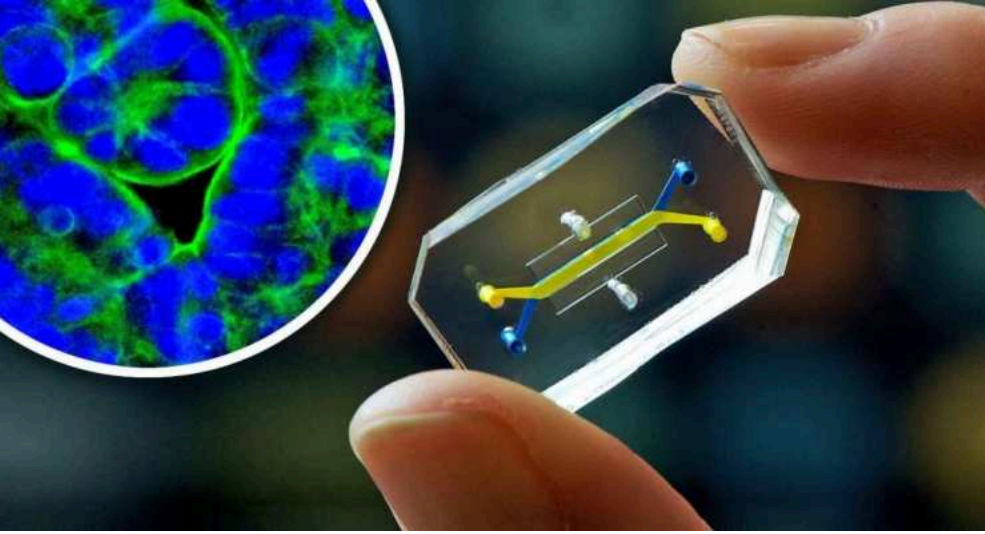

BİLİM ADASI

Biyoteknoloji ve Sensör Sistemlerinin Rolü

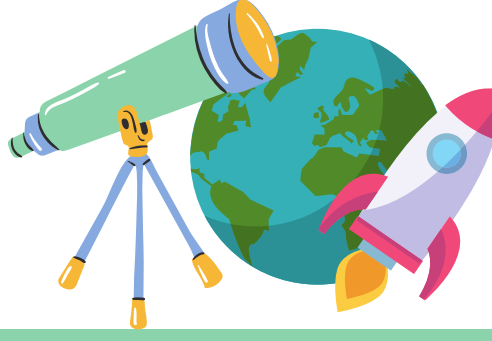
Biyoteknoloji, canlı zekaya "organik" bileşeni katarak, biyolojik olarak türetilmiş malzemeler aracılığıyla sistemlere canlı özellikler kazandırır. Biyoçipler, laboratuvarında yetiştirilmiş dokular veya sentetik hücreler gibi unsurlar sayesinde makineler, kendi kendini onarma, duyuşsal algılama ve kimyasal tepki verme yetenekleri kazanır. İleri uygulamalarda, biyoteknoloji, yapay zeka işlemcileriyle bağlantı kuran nöral benzeri yapılar oluşturmak için kullanılır ve makinelerin uyarılara canlı benzeri hassasiyetle tepki vermesini sağlar. Bu organik arayüzler, sıcaklık, basınç, kimyasallar ve hatta duyuşsal ipuçlarına karşı daha doğal, gerçek zamanlı tepkisellik sağlar.

Sensör sistemleri ise canlı zekanın adeta "duyuşsal sinir sistemi" işlevini görür. Tıpkı bir canlının çevresini algılaması gibi, bu sensörler de dış dünyadan, dahili sistem durumlarından veya bir canlının fizyolojik göstergelerinden gelen verileri yakalayarak bunları yapay zeka katmanına iletir. Bu veriler, yapay zeka motorunun kararlar alması ve adapte olması için hayati öneme sahiptir.

Biyometrik sensörler, çevresel sensörler ve hatta nano-sensörler gibi çeşitli sensörler, sistemin hem dış hem de iç faktörlere dair derinlemesine bir farkındalık kazanmasını sağlar. Bu sensörler aracılığıyla toplanan sürekli veri akışı, kapalı döngü bir geri bildirim mekanizması oluşturur; yani sistem, çevreden aldığı bilgilere göre kendi davranışını sürekli olarak ayarlar ve optimize eder. Bu kesintisiz izleme, özellikle sağlık alanında, hastalıkların çok daha erken teşhis edilmesine olanak tanıyarak zamanında tedavi veya önleyici bakımı mümkün kılarak daha ciddi sağlık sorunlarının önüne geçmeyi hedefler.

BİLİM ADASI

Çevreyi Nasıl Hissediyor?

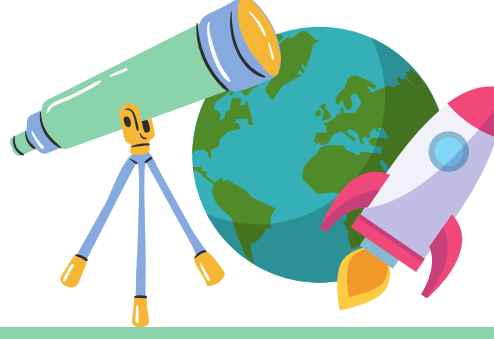
Adaptif Sistemler ve Öğrenen Organizma Metaforları

Canlı Zekâ sistemlerinin temelinde, çevrelerinden gelen bilgilere göre davranışlarını değiştirebilen adaptif algoritmalar yatar. Bu sistemler, tıpkı canlı organizmalar gibi, biyolojik tepkileri ve davranışları taklit ederek çevrelerine uyum sağlarlar. Yapay zeka, karmaşık problemleri çözmek ve değişen koşullara adapte olmak için insan düşünce süreçlerini taklit etme yeteneğine sahiptir. Yapay zeka sistemleri, çevrelerinden gelen girdilere dayanarak kararlar almak ve bu kararları çevrelerine göre uyarlamak üzere tasarlanmıştır.

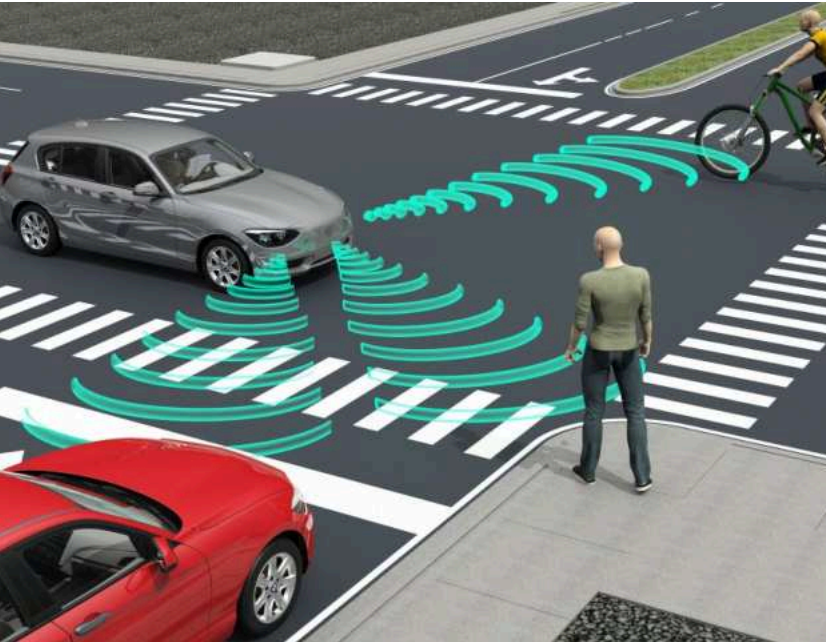
Yapay zekanın algılanışı zamanla değişmiş ve farklı metaforlarla ifade edilmiştir: bir araç, bir makine, bir robot ve nihayetinde bir zeka olarak. Bu metaforlar, yapay zekanın yeteneklerinin ve özerkliğinin evrimini yansıtır. Örneğin, yapay zeka destekli algoritmik modellerle kişiselleştirilmiş eğitim içeriklerinin hazırlanması veya eğitim materyallerinin öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanması, yapay zekanın adaptif yeteneklerinin somut bir örneğini teşkil eder. Bu, yapay zekanın sadece belirli görevleri yerine getiren bir araç olmaktan çıkıp, dinamik ve öğrenen bir varlık olarak algılanmaya başladığını göstermektedir.

BİLİM ADASI

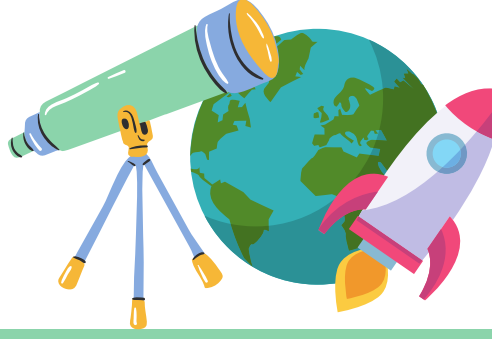
Çevresel Algılama (Perception) ve Tepki Verme (Actuation)

Yapay zekâda "ajanlar" ve "çevreler" kavramları, akıllı sistemlerin nasıl çalıştığını ve dış uyaranlara nasıl tepki verdiğini temelden tanımlar. Bir yapay zeka ajanı, çevresini sensörler aracılığıyla algılayan ve belirli hedeflere ulaşmak için aktüatörler kullanarak ona göre hareket eden, otonom bir varlıktır. Tıpkı bir canlının duyularıyla dünyayı algılaması ve kaslarıyla hareket etmesi gibi. "Algı" (percept), bir ajanın sensörleri aracılığıyla çevresinden aldığı anlık bilgi veya girdidir. Örneğin, bir robot süpürge, odanın düzenini algılar veya etrafındaki engelleri anlık olarak tespit eder; bu, onun çevresine dair edindiği "algı"dır.

Ajanlar, bu anlık algılardan daha fazlasını kullanarak, geçmiş girdileri analiz ederek daha iyi kararlar almalarını sağlayan bir algı dizisinden faydalanır. Bu, yapay zeka ajanına bir tür "hafıza" kazandırır; geçmiş deneyimlerini kullanarak gelecekteki davranışlarını optimize etmesini sağlar. Örneğin, otonom bir araç, geçmiş trafik örüntülerini ve yol koşullarını anlamak için algı dizisini kullanır ve navigasyonunu buna göre ayarlayarak daha güvenli ve verimli bir sürüş deneyimi sunar. Ajanlardaki rasyonellik, bir ajanın algılarına ve mevcut bilgisine dayanarak, hedefleriyle en uyumlu ve beklenen faydayı maksimize eden en uygun eylemleri seçme yeteneğini ifade eder. Rasyonel bir ajan, çevresinde mümkün olan en iyi sonucu elde etme olasılığı en yüksek kararları verir; bu, bir canlının hayatta kalma ve türünü devam ettirme içgüdüleriyle attığı mantıklı adımlara benzetilebilir.

BİLİM ADASI

Çevreler ise ajanın faaliyet gösterdiği dış bağlam veya alandır. Çevreler, ajanın algıladığı ve tepki verdiği uyarıları sağlar; yapay zekanın yaşadığı dünyadır. Çevreler, senaryoya bağlı olarak statik veya dinamik, basit veya karmaşık, tamamen veya kısmen gözlemlenebilir olabilir. Tamamen gözlemlenebilir bir ortamda, ajan karar vermek için ilgili tüm bilgilere eksiksiz erişebilirken, kısmen gözlemlenebilir ortamlarda bu bilgi sınırlıdır ve ajan eksik bilgiyi tamamlamak için çıkarımlar yapmak zorundadır. Deterministik ortamlar, bir eylemin sonucunun kesin olarak tahmin edilebilir olmasını sağlarken, stokastik ortamlarda sonuçlar belirsizdir ve rastgele faktörlerden etkilenir; bu da ajanın daha karmaşık olasılıksal muhakemeler yapmasını gerektirir.

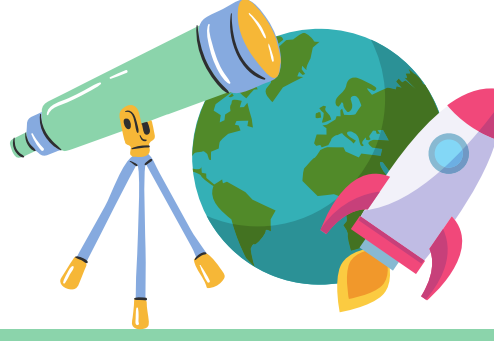

Otonomi Düzeyleri ve Karar Mekanizmaları

Otonom sistemler, yapay zeka destekli veya robotik sistemler olup, çok az insan müdahalesiyle veya hiç müdahale olmaksızın bağımsız olarak çalışır, kararlar alır ve eylemlerde bulunur. Bu sistemler, sensörler, karmaşık algoritmalar ve makine öğrenmesi yetenekleri kullanarak çevrelerinde gezinmek ve dinamik olarak tepki vermek üzere tasarlanmıştır.

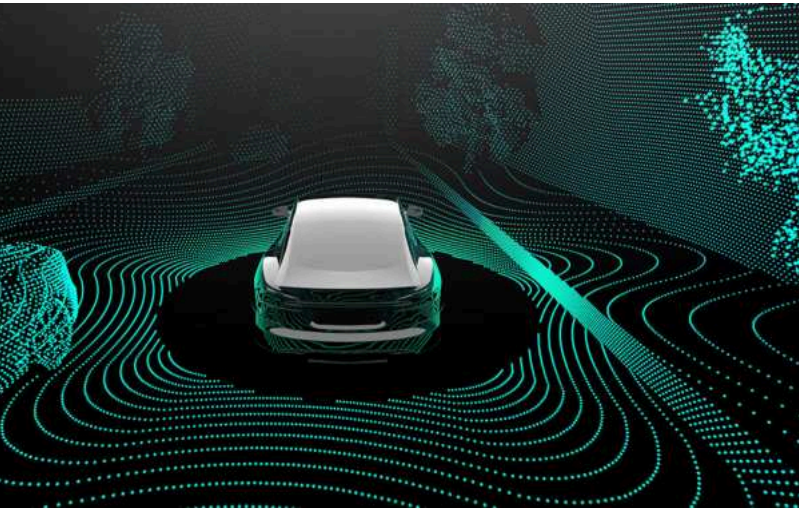
BİLİM ADASI

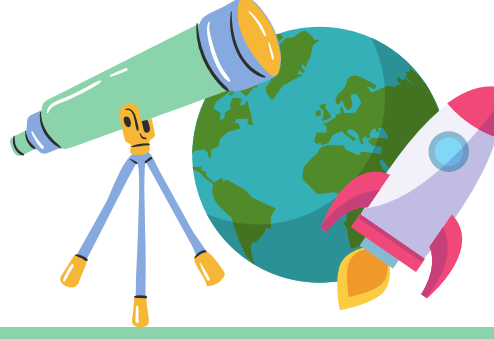
Otonomi düzeyleri, bir sistemin bağımsızlık derecesini belirler ve genellikle 0'dan 5'e kadar seviyelerde sınıflandırılır. Seviye 0, sistemin tamamen insan kontrolünde olduğu anlamına gelirken, Seviye 5 tam otonomiye ifade eder; yani sistem her koşulda ve her durumda insan denetimine ihtiyaç duymadan görevlerini yerine getirebilir. Örneğin, Seviye 3'te, otonom sistem çoğu görevi belirli koşullar altında bağımsız olarak yönetebilirken, insan operatörlerin sistemin yardım istemesi veya başa çıkamayacağı bir durumla karşılaşması halinde duruma müdahale etmeye hazır olmaları gerekir. Bu, yarı otonom sürüş sistemlerine benzer bir durumdur. Seviye 5'te ise, sistemler çeşitli ortamlarda ve koşullarda tüm görevleri sürekli insan gözetimine ihtiyaç duymadan tamamen yerine getirebilir; bu, tamamen sürücüsüz araçların nihai hedefidir.

Otonomi düzeyi arttıkça, insan-sistem etkileşimindeki rol ve sorumluluk da kökten değişir. Düşük otonomi seviyelerinde sorumluluk büyük ölçüde kullanıcıya veya operatörde kalırken, daha yüksek seviyelerde sorumluluk geliştiricilere ve entegratörlere doğru kayar. Entegratörler, farklı ve bağımsız bileşenleri, yani yapay zeka motorlarını, sensörleri ve aktüatörleri, birbiriyle uyumlu ve işlevsel bir bütün haline getiren, karmaşık yapay zeka sistemlerinin mimarları ve uygulayıcıları olarak merkezi bir rol üstlenmektedirler. Onlar, adeta bir orkestra şefi gibi, bu farklı teknolojik enstrümanların senkronize bir şekilde çalışmasını sağlayarak, sistemin genel performansını ve güvenilirliğini garanti altına alırlar. Bu nedenle, otonom sistemin nihai performansı ve olası başarısızlıklarının sorumluluğu, sistemin parçalarını bir araya getirip onun belirli bir ortamda sorunsuz çalışmasını temin eden entegratörlerin üzerinde yoğunlaşır. Bu durum, yapay zekanın karar alma yetenekleriyle ilişkili doğal riskler ve potansiyel sonuçlar nedeniyle denetim düzeyini ve yasal sorumluluğun atanmasını doğrudan etkiler.

BİLİM ADASI

Yapay zekâ ajanları, birden fazla uygulamada karmaşık, açık uçlu görevleri özerk bir şekilde gerçekleştirebilirler. Bu ajanlar, yüksek düzeyli, belirtilmemiş hedeflere göre çalışma yeteneği, eylemlerinin kapsamı ve potansiyel etkisi ve değişen koşullara göre stratejilerini ve eylemlerini dinamik olarak uyarlama yeteneği ile karakterize edilirler. Geliştiriciler için, bu otonomi düzeylerinin netleştirilmesi, gerçek zamanlı izleme panoları, yüksek riskli eylemler için onay iş akışları, karar süreçlerinin detaylı denetim izleri ve acil durum geçersiz kılma yetenekleri gibi daha sağlam kontrol mekanizmaları oluşturma teşviki sağlar. Bu sayede, yapay zekanın artan otonomisi yönetilebilir ve güvenli bir şekilde entegre edilebilir.

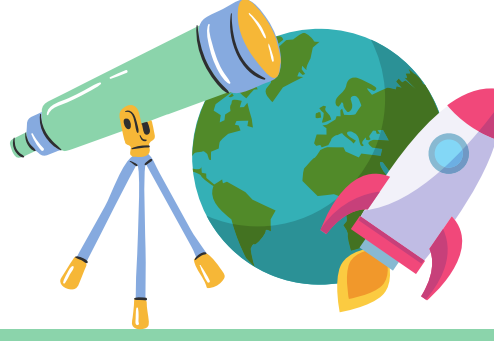

Mimari ve İşleyiş Mekanizmaları: Canlı Zekânın Dijital Omurgası

Canlı zeka sistemlerinin karmaşık yapısı, sadece bir araya getirilmiş parçalardan ibaret değildir; aksine, modüler donanım ve yazılım bileşenlerinin, gelişmiş veri toplama protokollerinin ve gerçek zamanlı entegrasyon katmanlarının sofistike bir birleşimiyle hayata geçirilir. Bu mimari, sistemlerin nasıl giderek daha zeki hale geldiğinin temel omurgasını teşkil eder ve onların dinamik, öğrenen organizmalara dönüşmesini sağlar.

BİLİM ADASI

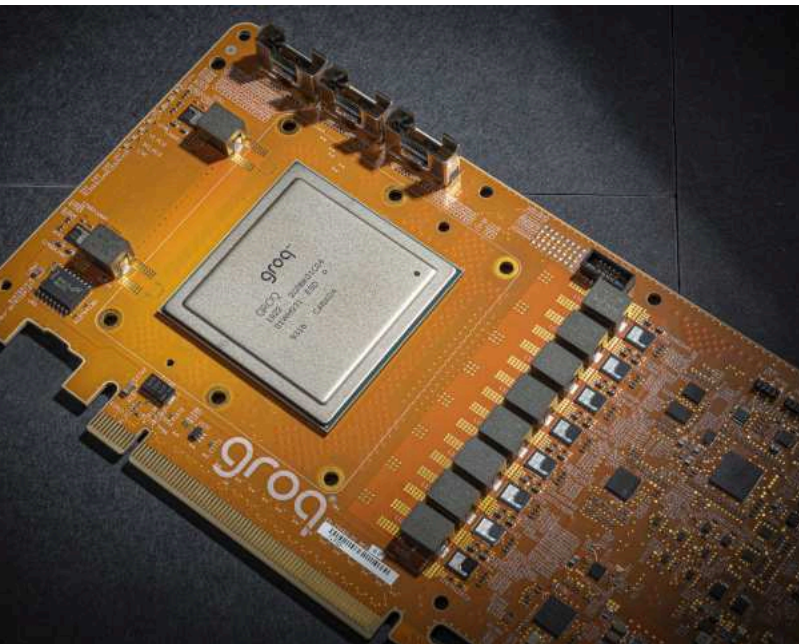

Modüler Donanım ve Yazılım Bileşenleri: Esnekliğin Temeli

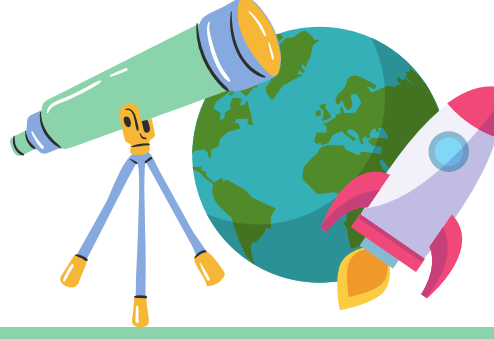
Son yirmi yılda, sabit işlevli, özel amaçlı donanımdan yazılım tanımlı donanıma (Software-Defined Hardware - SDH) geçiş, ağ oluşturmada mobil iletişime kadar birçok endüstride devrim yaratmıştır. Bu paradigma değişimi, geliştiricilere, daha maliyetli ve zaman alıcı fiziksel yükseltmeler yerine yazılımı sürekli güncelleyerek ürün ve hizmetleri iyileştirme esnekliği sunar. Bir zamanlar katı ve göreve özel olan cihazlar, SDH sayesinde artık programlanabilir ve esnek hale gelerek yeni görevleri ve değişen talepleri hızla karşılayabilir duruma gelmiştir; bu da canlı zeka sistemlerinin adaptasyon kabiliyetinin temelini oluşturur.

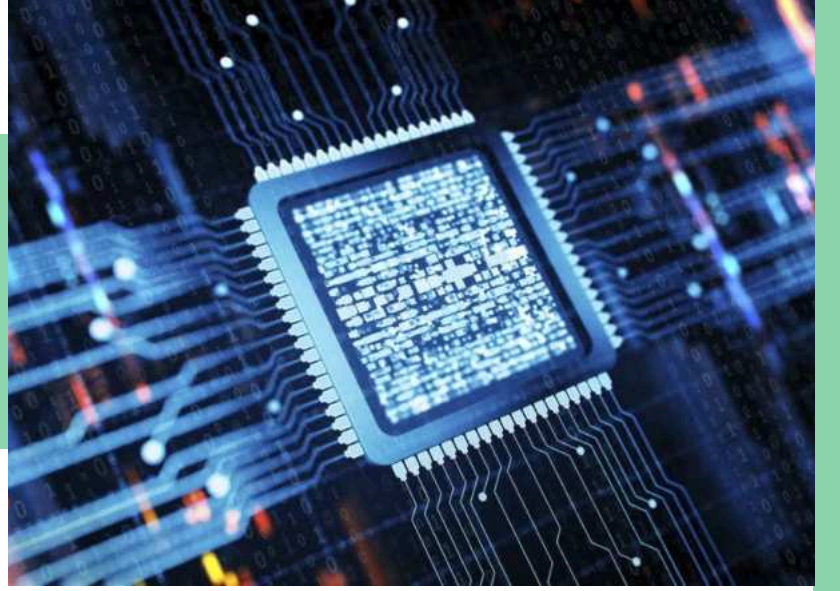
Bu evrimde, yapay zeka destekli tasarım araçları, mühendislerin donanım tanımlamaları ve düzenleri geliştirmesine yardımcı olarak manuel çabayı önemli ölçüde azaltır. Örneğin, bazı araçlar, belirtilen kısıtlamalara ve performans hedeflerine göre en optimize edilmiş donanım mimarisi tasarımını otonom olarak gerçekleştirirken, yeni nesil üretken tasarım sistemleri ise, önceki araçlara kıyasla çok daha geniş bir çözüm evrenini keşfedebilir ve en uygun tasarımları hızla sunabilir. Dahası, yazılım-donanım ortak geliştirme süreçlerinde, yapay zeka ajanları, ürün geliştirme aşamasında yazılım ve donanım tasarımı arasındaki potansiyel boşlukları kapatmaya yardımcı olur. Bu ajanlar, donanımın kolay programlanabilir olmasını ve yazılımın donanım performansı için en verimli şekilde optimize edilmesini sağlayarak sistemin bütünsel verimliliğini artırır. Yapay zekanın GPU'ların veya diğer hesaplama kaynaklarının kullanımını iyileştirmek için yazılım rutinlerini dinamik olarak ayarlaması bu duruma çok güzel bir örnek teşkil eder.

BİLİM ADASI

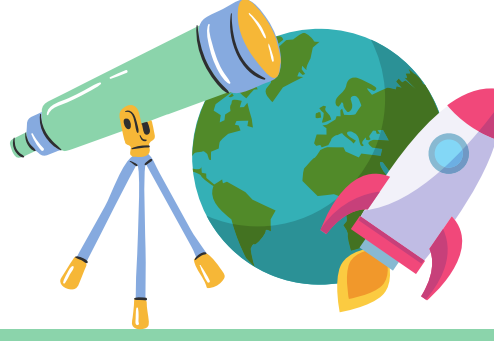

Donanım optimizasyonunda ise yapay zeka algoritmaları, bellek, mantık blokları ve işlem birimleri gibi kısıtlı kaynakların tahsisini stratejik olarak optimize ederek belirlenen hedeflere ulaşmayı ve ürün gereksinimleri evrildikçe sisteme adaptasyonlar kazandırmayı mümkün kılar.

Bu mimarinin bir uzantısı olarak, modüler temel modeller, yapay zeka yeteneklerinin küçük, ayrı birimlere ayrılmasını sağlar. Geliştiriciler, insan beyninin farklı bölümlerinin karmaşık görevleri yerine getirirken nasıl iletişim kurduğuna benzer şekilde, bu bağımsız modülleri farklı şekillerde birlikte çalışacak şekilde yapılandırabilir ve gerektiğinde hassas ayarlamalar yapabilir. Bu modüler tasarımın başlıca avantajları arasında verimlilik, adaptasyon yeteneği, ölçeklenebilirlik ve gizlilik yer alır.

BİLİM ADASI

Veri Toplama ve Ön İşleme Protokolleri: Zekânın Besin Kaynağı

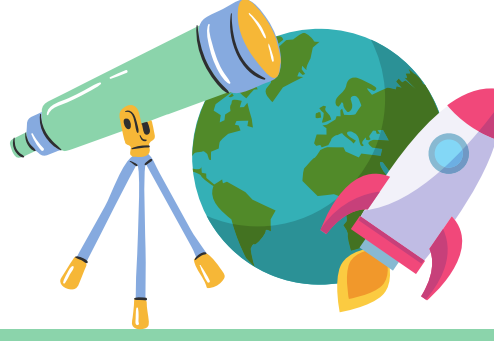
Canlı Zekâ sistemlerinin zekasını besleyen en kritik unsurlardan biri, yüksek kaliteli ve çeşitli veri setleridir. Bu, sadece büyük miktarda veri değil, aynı zamanda farklı modalitelerden gelen, zengin ve anlamlı bilgiler bütünüdür. Genomik (bir organizmanın tüm genetik bilgisi), transkriptomik (RNA moleküllerinin tümü ve bunların gen ifadesindeki rolü), proteomik (proteinlerin tümü ve işlevleri), fenotipik (bir organizmanın gözlemlenebilir fiziksel özellikleri), klinik ve görüntüleme verileri (tıbbi görüntüler, hücresel mikroskoplar) gibi geniş ve çeşitli bilgi kaynakları, yapay zeka algoritmalarını eğitmek, karmaşık örüntüleri tanımlamak, sonuçları tahmin etmek ve daha önce hayal bile edilemeyen bilinçli kararlar almak için hayati öneme sahiptir.

Veri çeşitliliği, yapay zeka modellerinin performansını ve gerçek dünya uygulanabilirliğini önemli ölçüde artırır. Çok modlu öğrenme, farklı veri türlerinin entegrasyonu ile karmaşık biyolojik ilişkilerin daha eksiksiz bir şekilde yakalanmasını sağlar. Örneğin, sadece genetik verilerle değil, aynı zamanda transkriptomik ve proteomik verilerin birleştirilmesi, gen ifadesinden protein sentezine kadar uzanan ve daha önce gözden kaçan transkripsiyon sonrası düzenleme mekanizmalarını net bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, farklı ölçekleri bir araya getirme yeteneği, yapay zeka modellerinin moleküler düzeydeki olayları hücresel, doku ve organizma düzeyindeki fenotiplerle derinlemesine ilişkilendirmesine olanak tanır. Bu çok ölçekli modelleme, hastalık mekanizmalarını ve ilaç etkilerini bütünsel olarak anlamak için kritik öneme sahiptir. Veri çeşitliliği aynı zamanda, insan uzmanların gözden kaçırabileceği beklenmedik korelasyonlar tespit ederek yeni hipotezler üretilmesine de yardımcı olarak bilimsel keşif süreçlerini hızlandırır.

BİLİM ADASI

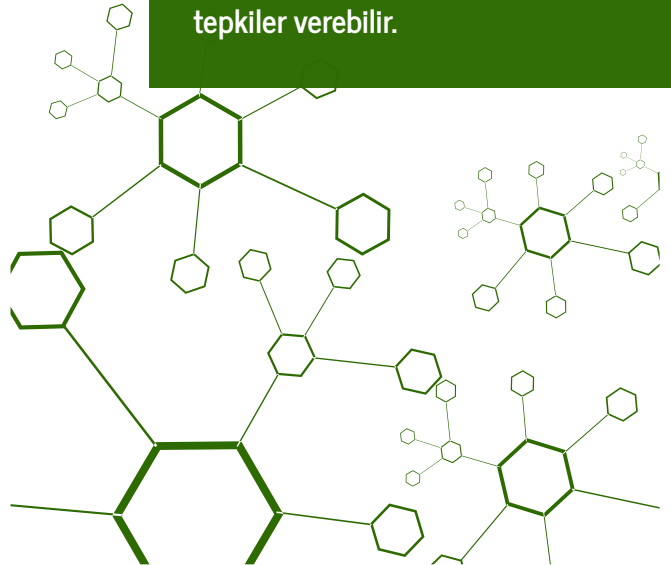

Gerçek Zamanlı İletişim ve Entegrasyon Katmanları: Canlı Zekânın Refleksleri

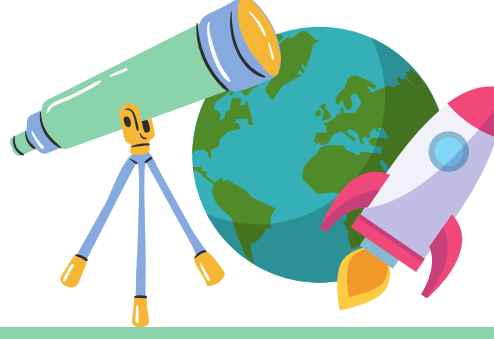

Canlı Zekâ sistemlerinin "omurgasını" ve çevik "reflekslerini" oluşturan gerçek zamanlı iletişim ve entegrasyon katmanları, sistemlerin duyarlı, hızlı ve dinamik olmasını sağlar. Bu katmanlar, sensörlerden gelen girdileri anlık olarak işleyerek öngörücü veya gerçek zamanlı kararlar alabilme yeteneğini mümkün kılar. Süreç, kesintisiz bir döngü şeklinde işler. Sensörler verileri yakalar ve doğrudan yapay zeka katmanına iletir; yapay zeka bu verileri anında işler, karmaşık analizler yapar ve sistemin işlevini veya davranışını dinamik olarak ayarlar. Bu, sürekli bir kapalı döngü geri bildirim mekanizması oluşturur; sistem, kendi eylemlerinin ve çevresel koşulların etkilerini sürekli olarak gözlemleyip bunlardan öğrenerek kendini adapte eder.

Biyoteknoloji tarafından sağlanan organik arayüzler, bu gerçek zamanlı etkileşimi daha da zenginleştirir. Bu arayüzler sayesinde makineler, sıcaklık, basınç, kimyasallar ve hatta duygusal ipuçları gibi uyarılara, tıpkı canlı bir organizma gibi doğal ve anlık tepkiler verebilir.

BİLİM ADASI

Evrişimsel Sinir Ağları (CNN'ler): Görsel Zekânın Anatomisi

Geleneksel CNN'ler, görüntüleri işlerken, bir görüntünün farklı bölgelerinde aynı sabit filtreleri (kernel) tekrarlı bir şekilde uygular. Bu filtreler, belirli özellik detektörleri gibi çalışır; örneğin, bir filtre kenarları, diğeri dikey çizgileri, bir diğeri ise belirli bir dokuyu algılamak üzere optimize edilebilir. Bu yaklaşım son derece başarılı olsa da, insan beyninin görsel korteksinde gözlemlenen karmaşık ve adaptif işlem mekanizmalarından tam anlamıyla ilham almaz. Zira insan beyni, görsel girdileri statik filtrelerle değil, bağlama göre dinamik olarak şekil değiştiren ve odaklanan nöronal topluluklarla işler.

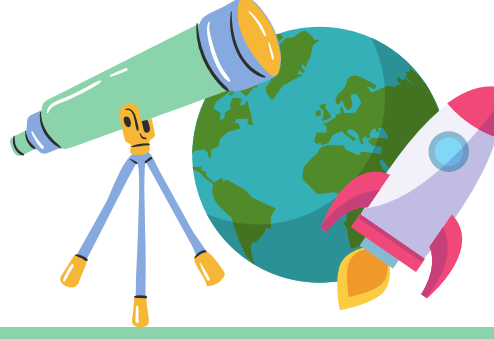

İşte tam bu noktada, son dönemdeki çığır açıcı bir gelişme olan Lp-Convolution, insan beyninin görüntüleri nasıl işlediğine daha da yakın bir makine görüşü sağlayan, beyinden ilham alan yeni bir yapay zeka tekniği olarak öne çıkar.

Geleneksel evrişim işlemlerinde, bilgisayar görüntüyü işlerken genellikle L2 normu adı verilen bir matematiksel ölçüm kullanır. Bu norm, her bir pikselin diğerine olan uzaklığını veya farkını hesaplamanın standart bir yoludur ve filtrelerin görüntülerdeki belirli özellikleri (örneğin, kenarlar) nasıl yakaladığını belirler. Ancak bu yaklaşım, filtrelerin sabit bir şekilde çalışmasına neden olur.

BİLİM ADASI

Bu adaptasyon, görüntü tanıma sistemlerinin doğruluğunu ve verimliliğini kayda değer ölçüde artırırken, mevcut yapay zeka modellerinin hesaplama yükünü de azaltır. Bu sayede, yapay zeka, karmaşık sahnelerdeki önemli ayrıntıları insan beyni gibi verimli bir şekilde tanımlayabilir ve bu yetenek, otonom sürüş, tıbbi görüntüleme ve robotik gibi alanlarda devrim yaratma potansiyeli taşır. Bu, canlı zekanın görsel algı yeteneklerinin ne kadar ileri gidebileceğine dair somut bir kanıttır.

Uygulama Alanları

Canlı Zekanın Tarımda Ayak İzleri

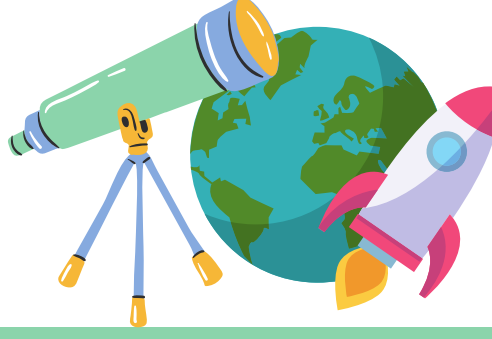
- HydroPoint'in Akıllı Sulama Sensörleri

Kaliforniya merkezli HydroPoint, dünya genelinde su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi konusunda öncü bir firmadır. Geliştirdikleri sistem, sahaya yerleştirilen gerçek zamanlı hava durumu ve toprak nem sensörlerinden sürekli veri toplar. Bu veriler, yapay zeka algoritmaları tarafından analiz edilerek toprağın ve bitkinin anlık sulama ihtiyacı hassasiyetle tespit edilir. Ardından, sistem akıllı vanalarla entegre olarak su kullanımını dinamik bir şekilde optimize eder. Bu sayede çiftçiler, su kaynaklarını israf etmeden, tam da gerektiği kadar su kullanarak hem operasyonel maliyetleri önemli ölçüde düşürür hem de çevresel sürdürülebilirliği artırır. Uygulamaların en dikkat çekici sonuçlarından biri, üzüm bağlarında su kullanımının %30 oranında azaltılmasına rağmen, üzüm verimi ve kalitesinin tamamen korunmuş olmasıdır. Benzer şekilde, mısır tarlalarında %20 verim artışı ve %25 su kullanım verimliliği sağlanmıştır; bu da canlı zekanın tarımsal üretimde hem ekonomik hem de ekolojik faydalarını somut olarak örnek teşkil etmektedir.

Canlı zekanın dönüştürücü potansiyeli, yalnızca akademik tartışmaların ötesine geçerek, çeşitli sektörlerdeki somut uygulamalar ve başarılı vaka çalışmaları aracılığıyla gözle görülür bir şekilde ortaya konmaktadır. Akıllı tarım, kişiselleştirilmiş sağlık hizmetleri ve endüstriyel otomasyon; bu yenilikçi yaklaşımın en belirgin uygulama alanlarından bazılarıdır. Bu stratejik alanlarda, canlı zekanın adaptif, öğrenen ve çevresine duyarlı yapısı, verimlilikten sürdürülebilirliğe kadar geniş bir yelpazede çarpıcı iyileşmelere imza atar.

BİLİM ADASI

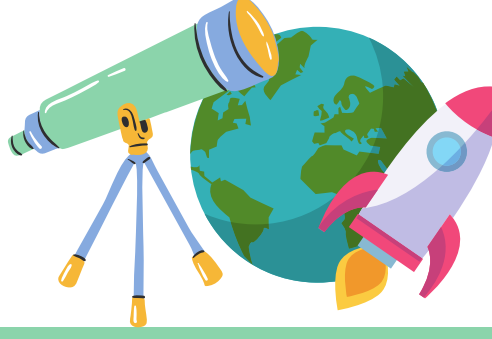

• DJI'n Göküzünden Hassas Tarım Dronları

DJI, insansız hava aracı teknolojisindeki liderliğini tarım sektörüne taşıyarak, tarım dronları ve bağlantılı bir web platformundan oluşan kapsamlı bir hassas tarım çözümü sunmaktadır. Çiftçiler, DJI dronlarını, ekinlere verimli havadan sulama ve pestisit dağıtımı için kullanır. Dronlar, hassas püskürtme sistemleri sayesinde su israfını en aza indirirken, pestisit miktarını da hedefli uygulamalarla azaltarak tarım alanlarının sürdürülebilirliğini artırır. Bu, hem kimyasal kullanımını azaltır hem de çevresel etkiyi minimize eder. Dronlar ayrıca, çok spektrumlu sensörlerle tarlaları tarayarak arazi yükseklik farklılıklarını, ürün büyüme sorunlarını, besin eksikliklerini ve hastalıkları yüksek doğrulukla tespit edebilir. Elde edilen veriler, yapay zeka algoritmaları tarafından analiz edilerek detaylı sağlık haritaları ve müdahale planları oluşturulur. Bu da çiftçilere, sorunları erkenden teşhis etme ve nokta atışı müdahalelerle mahsul kayıplarını önleme imkanı sunar.

BİLİM ADASI

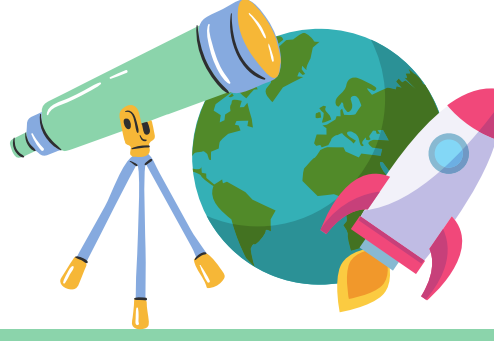
• Orisha'nın Otomatik Seraları

Kanadalı Orisha, sera otomasyonu için hem etkili hem de uygun maliyetli bir çözüm geliştirerek küçük ve orta ölçekli çiftçilerin de akıllı tarım teknolojilerinden faydalanmasını sağlamıştır. Bu sistem, yazılım ve donanım bileşenlerini akıllıca entegre ederek, otomatik sera havalandırması, sulama, ısıtma ve rüzgar koruması gibi kritik sera yönetimini bir mobil uygulama üzerinden uzaktan kontrol etme imkanı sunar. Yapay zeka destekli sensörler, sera içindeki sıcaklık, nem, ışık ve karbondioksit seviyelerini sürekli izlerken, yapay zeka algoritmaları bu verilere dayanarak en optimal iklim koşullarını sağlamak için sistemleri otomatik olarak ayarlar. Bu, çiftçilerin daha sağlıklı ve kaliteli ürünler yetiştirmesine, bitki hastalıklarını ve zararlıları en aza indirmesine ve sera operasyonlarının maliyet verimliliğini maksimize etmesine yardımcı olur. Uzaktan erişim ve otomasyon, çiftçilere zaman ve işgücü tasarrufu sağlarken, sera üretiminde istikrarlı ve yüksek verim elde etmelerine olanak tanır.

BİLİM ADASI

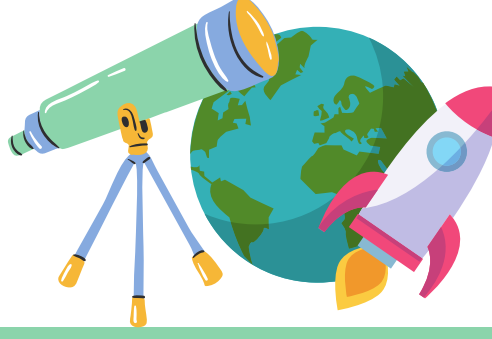
Sağlık Sektöründe Canlı Zekanın Ayak İzleri

Yapay zeka destekli moleküler teşhisler, özellikle onkolojide tedavi seçeneklerine rehberlik etmede kritik bir rol oynar. Yapay zekanın en dikkat çekici yeteneklerinden biri, her hastanın moleküler benzersizliğini analiz ederek, belirli bir tedaviden fayda görüp görmeyeceğini veya potansiyel olarak olumsuz reaksiyonlar yaşayıp yaşamayacağını önceden tahmin edebilmesidir. Bu öngörü, gereksiz tedavi süreçlerini azaltır, yan etki riskini minimize eder ve hastanın en uygun tedaviye en kısa sürede ulaşmasını sağlar.

Yapay zeka, kişiselleştirilmiş tıp alanında adeta dönüştürücü bir çağ başlatmaktadır; bu, yalnızca semptomları değil, genetik bilgilerden çevresel etkilere kadar bireysel hasta profillerini de kapsayacak şekilde terapötik müdahaleleri kişiselleştirme potansiyeli sunar. Yapay zeka, karmaşık biyolojik veri setlerinin kapsamlı analizi yoluyla tanısal doğruluğu, hastalığın gelecekteki seyrini tahmin etme ve tedavi planlamasını önemli ölçüde iyileştirerek daha hassas hasta sınıflandırması ve böylece gelişmiş klinik sonuçlar sağlar. Bu, her hastanın benzersiz biyolojik imzasına uygun, terzi işi bir tedavi yaklaşımını mümkün kılar.

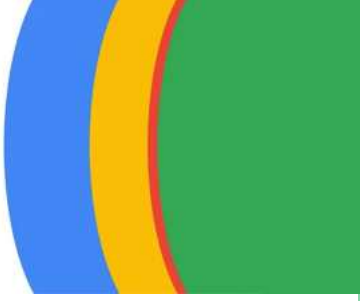

BİLİM ADASI

• Google Health'in Yapay Zekâ Destekli Diyabetik Retinopati Tarama Sistemi

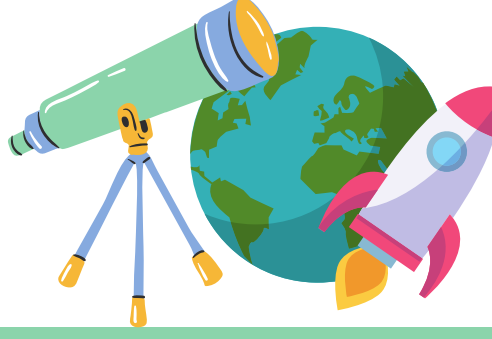
The
Check Up
with Google Health

Google Health'in çığır açan bu sistemi, canlı zekanın görsel algı ve örüntü tanıma yeteneklerinin en somut örneklerinden birini sunar. Diyabetik retinopati, kontrolsüz diyabetin neden olduğu, körlüğe yol açabilen ciddi bir göz hastalığıdır. Bu sistem, derin öğrenme algoritmalarını kullanarak, retina görüntülerindeki hastalığa özgü en küçük değişimleri dahi tespit edebilir. Tıpkı bir biyolojik sistemin vücuttaki anormallikleri hassasiyetle algılaması gibi, bu yapay zeka sistemi de retinanın dijital nabzını tutarak hastalığın erken teşhisini mümkün kılar. Özellikle uzman göz doktoru bulunmayan kırsal bölgelerde veya yoğun kliniklerde, bu sistem hızlı ve güvenilir tarama imkanı sunarak körlüğün önlenmesine kritik bir katkı sağlamaktadır. Canlı zekanın adaptif öğrenme prensipleri sayesinde, sistem sürekli olarak yeni görüntülerle beslenerek tanısal doğruluğunu artırır, böylece daha geniş bir coğrafyada sağlık hizmetlerine erişimi demokratikleştirerek görme sağlığının küresel çapta korunmasına yardımcı olur.

BİLİM ADASI

• PathAI ve Ürolojik Patolojide Yapay Zeka

PathAI gibi şirketlerin ürolojik patolojide yapay zeka kullanımını açıkça görülmektedir. Patologlar, mikroskop altında doku örneklerini inceleyerek kanser hücrelerini ve hastalığın agresifliğini belirlerler. Bu süreç, oldukça zaman alıcı ve yorucu olabilirken, insan faktöründen kaynaklanan hata payları içerebilir. PathAI'nin yapay zeka destekli sistemi, binlerce patoloji slaytından öğrenerek, mikroskopik düzeydeki kanser hücrelerini daha doğru ve hızlı bir şekilde tespit edebilir. Bu, canlı zekanın "biyo-esinli algılama" yeteneğinin bir yansımasıdır; tıpkı bağışıklık sisteminin patojenleri tanıması gibi, yapay zeka da doku örneklerindeki anormallikleri tanır. Bu sayede patologların iş yükü önemli ölçüde azalır ve tanı kalitesi yükselir. Sistem, özellikle agresif kanser türlerinin erken tespiti ve hızlı tedavi planlaması için hayati öneme sahiptir, çünkü doğru ve zamanında tanı, hastanın yaşam süresini ve tedavi başarısını doğrudan etkiler.

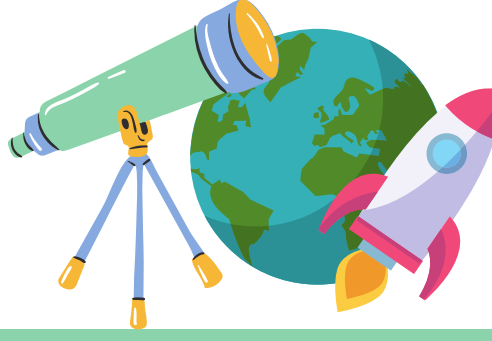
• IBM Watson for Oncology

IBM Watson for Oncology, canlı zekanın bilgi işleme, muhakeme ve kişiselleştirilmiş adaptasyon yeteneklerini sağlık alanına taşıyan devrim niteliğindeki bir sistemdir. Kanser tedavisi, her hastanın benzersiz biyolojik yapısı ve tümörün moleküler özellikleri nedeniyle son derece karmaşıktır. Watson, hastaların tıbbi kayıtlarını, genetik verilerini ve dünya genelindeki en son bilimsel literatürü, yani milyonlarca makale ve klinik çalışmayı bütüncül bir şekilde analiz ederek doktorlara kişiselleştirilmiş kanser tedavi seçenekleri sunan bir yapay zeka destekli karar destek sistemidir. Bu sistem de canlı zekanın öğrenen organizma metaforuna uygun olarak, sürekli olarak yeni verilerden ve klinik sonuçlardan öğrenerek önerilerini rafine ettiğini gösterir. Watson, onkologların karmaşık vakalarda en güncel bilgilere dayanarak daha bilinçli ve hastaya özel kararlar almalarına yardımcı olur. Bu, sadece bir öneri motoru değil, aynı zamanda hekimlerin karar alma süreçlerini zenginleştiren, hastanın tedaviden maksimum fayda sağlamasını hedefleyen bir bilişsel yardımcıdır.

IBM Watson

BİLİM ADASI

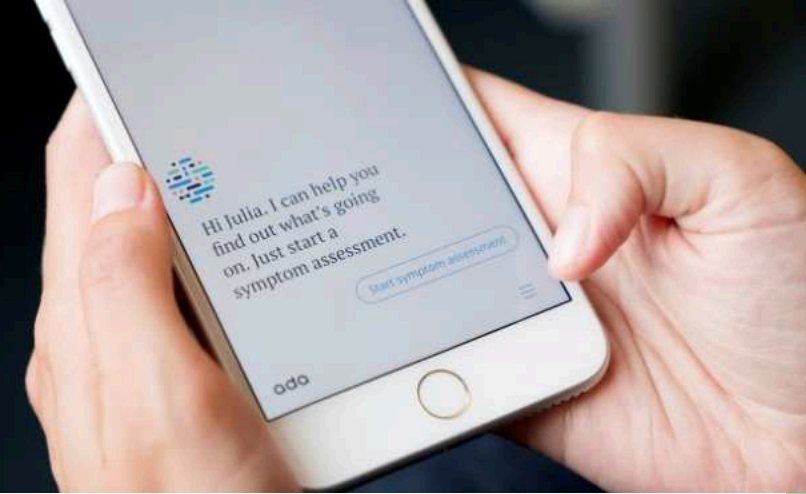

• Ada Health

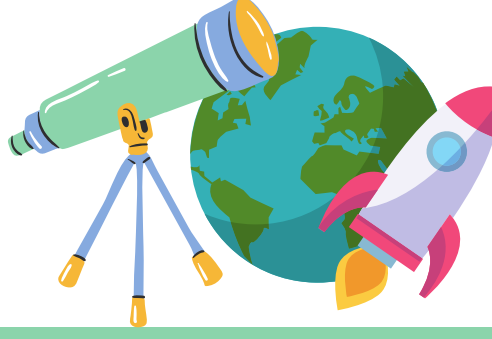

ada

Ada Health, canlı zekanın doğal dil işleme ve muhakeme yeteneklerinin insan sağlığına nasıl hizmet ettiğinin güçlü bir örneğidir. Özellikle GDPR (Genel Veri Koruma Tüzüğü) gibi katı veri gizliliği düzenlemeleri kapsamında faaliyet gösteren bu platform, kullanıcıların yaşadıkları semptomları yazılı veya sesli olarak girmelerine olanak tanır. Yapay zeka algoritmaları, girilen semptomları analiz ederek, kullanıcının durumunu anlamak için dinamik bir soru-cevap süreci başlatır. Yapay zeka bunu saniyeler içinde ve milyonlarca tıbbi bilgiye erişerek yapar. Ada Health, güçlü kullanıcı onayı mekanizmaları ile verilerinin nasıl kullanılacağı konusunda tam şeffaflık ve kontrol sağlar. Anonimleştirilmiş veri kullanımı ile veri gizliliğinin sağlamaya çalışır. Algoritmaların tarafsız ve adil sonuçlar üretmesinin sağlanmasını temel olarak çalışırlar. Bu sayede, kullanıcılara olası sağlık durumları hakkında bilgi ve gerektiğinde doğru tıbbi yardıma yönlendirme sağlar. Canlı zekanın insan dilini anlama ve semptomları analiz etme yeteneği, sağlık hizmetlerine erişimin kısıtlı olduğu bölgelerde veya ilk basamak sağlık hizmetlerinde önemli bir yardımcı olarak, kullanıcıların kendi semptomlarını daha iyi anlamalarına ve doğru tıbbi yardım almalarına olanak tanır.

BİLİM ADASI

Endüstri Sektöründe Canlı Zekanın Ayak İzleri

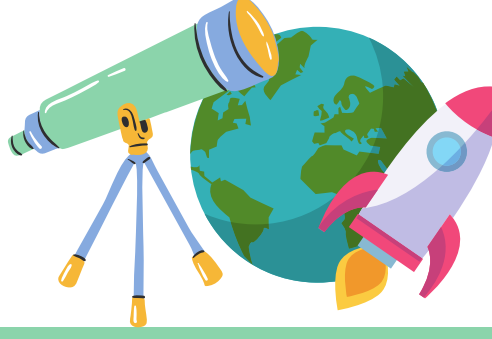
• Amazon'un Robotik Sistemleri

E-ticaret devi Amazon, depolarında ileri yapay zeka destekli robotik sistemleri entegre ederek lojistik ve tedarik zinciri yönetiminde devrim yaratmıştır. Bu, canlı zekanın sürü zekâsı algoritmaları ve gerçek zamanlı adaptasyon yeteneklerinin en büyük ölçekli uygulamalarından biridir. Amazon depolarında 750.000'den fazla mobil robot olan Kiva robotları ve on binlerce robotik kol, ürünlerin depolanmasından toplanmasına, paketlenmesinden sevkiyata kadar geniş bir yelpazede görevleri yerine getirir. Bu robotlar, birbirleriyle sürekli iletişim halinde çalışarak, depolama alanlarını en verimli şekilde kullanır, sipariş karşılama sürelerini optimize eder ve insan çalışanların ağır veya tekrarlayıcı iş yükünü azaltır. Bu entegrasyon sayesinde Amazon, sipariş karşılama maliyetlerinde %25'lik kayda değer bir azalma elde etmiş ve 2030 yılına kadar yıllık 10 milyar dolarlık devasa bir tasarruf öngörmektedir. Bu robotlar, ağır kaldırmadan karmaşık paket ayırmaya kadar çeşitli görevleri yerine getirirken, aynı zamanda veri toplayarak sistemin genel operasyonel zekâsını kümülatif ve parabolik bir gelişimle sürekli olarak artırır.

amazon.com.tr

BİLİM ADASI

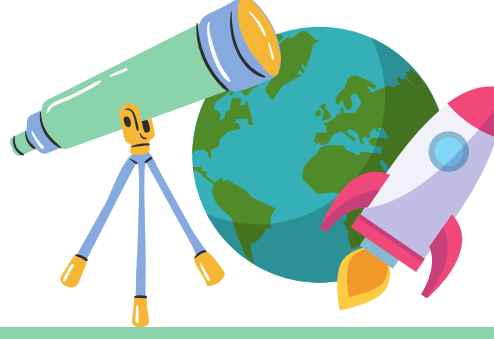

- Polykar'ın Sürdürülebilir Ambalajlardaki Robotik Çeviklik Stratejisi

Kanadalı sürdürülebilir esnek ambalaj üreticisi Polykar, artan müşteri talepleri ve satış hacmiyle başa çıkmak için robotik bir sistemi üretim hattına entegre etmiştir. Bu entegrasyon, canlı zekanın modüler donanım ve yazılım bileşenleri ile sağladığı esneklik ve ölçeklenebilirlik prensiplerinin somut bir yansımasıdır. Robotik sistemler, ambalajlama ve paletleme gibi görevleri hassasiyetle ve yüksek hızda yerine getirerek insan çalışanların bu yorucu ve tekrarlayıcı işlerden kurtulmasını sağlamıştır. Bu sayede üretim kapasitesi artırılırken, manuel hatalar minimize edilmiş ve ürün kalitesi daha tutarlı hale gelmiştir. Dahası, otomasyonun çalışan memnuniyetini sağlamadaki etkisi dikkat çekicidir; robotlar, insanların daha katma değerli ve yaratıcı görevlere odaklanmasına olanak tanımış, bu da iş tatminini ve işgüçlü katılımını artırmıştır. Polykar, yapay zeka destekli robotik sistemler sayesinde pazar taleplerine daha hızlı yanıt verebilir hale gelmiş ve sürdürülebilir üretim hedeflerine ulaşmada önemli bir adım atmıştır; sistemin modüler yapısı, gelecekteki değişikliklere veya yeni ürün hatlarına kolayca uyum sağlamasına imkan tanır.

BİLİM ADASI

- Great Lakes Stainless'ın Kaynak Kalitesinde Yapay Zeka Destekli Devrimi

Metal imalatçısı Great Lakes Stainless, üretim süreçlerini optimize etmek için CRX-25iA cobot kaynakçığı kullanarak canlı zekanın hassas kontrol ve otomasyon yeteneklerinden faydalanmıştır. Manuel MIG (Metal Inert Gas) ve TIG (Tungsten Inert Gas) kaynağıyla üç saat süren karmaşık bir paslanmaz çelik parçanın üretim süresi, bu cobot kaynakçığı sayesinde %95 oranında azaltılarak sadece 15 dakikaya indirilmiştir. Bu sadece bir hız artışı değil, aynı zamanda kaynak kalitesinde de önemli bir iyileşme anlamına gelmektedir. Canlı zekanın gerçek zamanlı algılama ve tepki verme mekanizmaları sayesinde, yapay zeka destekli cobot, kaynak parametrelerini anlık olarak ayarlayabilir, ısı girdisini optimize edebilir ve insan operatörün yorgunluktan veya dikkatsizlikten kaynaklanabilecek hatalarını ortadan kaldırır. Bu, üretimde tutarlılığı ve yüksek kalite standartlarını garanti altına alırken, insan iş gücünü daha karmaşık ve denetleyici görevlere yönlendirerek katma değer yaratmıştır.

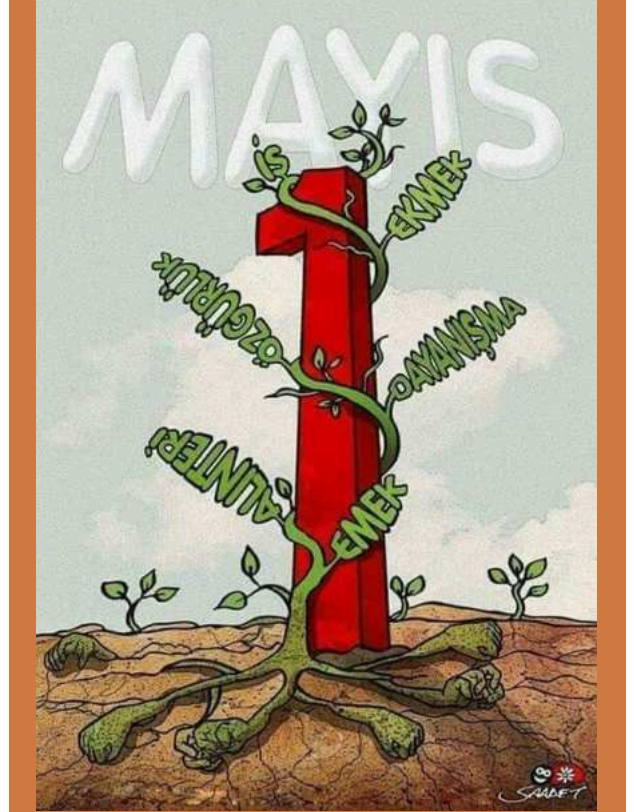
SOSYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

1 Mayıs: Mücadelenin ve Umudun Günü

1 Mayıs, her yıl dünyanın dört bir yanında coşkuyla, umutla ve kararlılıkla kutlanan, ama aynı zamanda hüznü ve mücadeleye de yoğrulmuş bir gün. İşçilerin ve emekçilerin haklarını haykırdığı bu özel günün kökleri, 1886 yılında Amerika'da yaşanan Haymarket Olayı'na dayanıyor. O zamanlar işçiler, 12-16 saatlik insanlık dışı çalışma koşullarına karşı çıkarak sekiz saatlik iş günü talebiyle greve gitmişti. Chicago'daki Haymarket Meydanı'nda yapılan gösteri sırasında patlayan bir bomba ve ardından gelen polis saldırısı, birkaç işçinin idam edilmesiyle sonuçlandı. Delil olmadan verilen bu idam kararları, dünya emek tarihi açısından büyük bir kırılma noktasıydı. İşte o gün bugündür, 1 Mayıs yalnızca bir tarih değil; bir hatırlama, bir direnme ve bir hak arayışı günü haline geldi.

Türkiye'de de 1 Mayıs'ın tarihi epey çalkantılı. İlk kutlamalar 1923'te yapıldı, ancak özellikle 70'li yıllarda 1 Mayıs, kitlelerin kitlesel olarak meydanlara çıkmaya başladığı bir gün haline geldi. Hepimizin hafızasına kazınan 1977 Taksim 1 Mayıs'ı ise tarihe "Kanlı 1 Mayıs" olarak geçti. Kimliği belirlenemeyen kişilerce kalabalığın üzerine açılan ateş sonucu 34 kişi yaşamını yitirdi. Bu olay, sadece bir meydana yaşanan trajedi değil, aynı zamanda Türkiye'de emekçilerin üzerindeki baskının, güvensizliğin ve sistematik dışlanmanın sembolü oldu.

SOŞYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

1 Mayıs 1977 / "Kanlı 1 Mayıs"

Bugün ise tablo değişmiş değil. Hatta bazı yönlerden daha da derinleşmiş durumda. Türkiye’de milyonlarca işçi hâlâ asgari ücretin altında çalışıyor, güvencesiz işlerde, uzun mesai saatlerinde, sendikasız ve çoğu zaman sosyal haklardan mahrum bir biçimde emek veriyor. Genç işçiler ve kadınlar, iş yaşamında daha fazla ayrımcılığa uğruyor. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte yeni sömürü biçimleri de ortaya çıkmış durumda: taşeron sistemleri, "freelance" adı altında güvencesizlik, platform ekonomileri üzerinden denetimsiz çalışma koşulları... Kuryelerden çağrı merkezi çalışanlarına kadar pek çok emekçi, görünmeyen ama hayatı sırtlayan bir emeğin taşıyıcısı.

SOŞYAL BİLİMLERİN IŞIĞINDA

PSİKOLOJİ VE SOSYOLOJİNİN
YOLUNDA

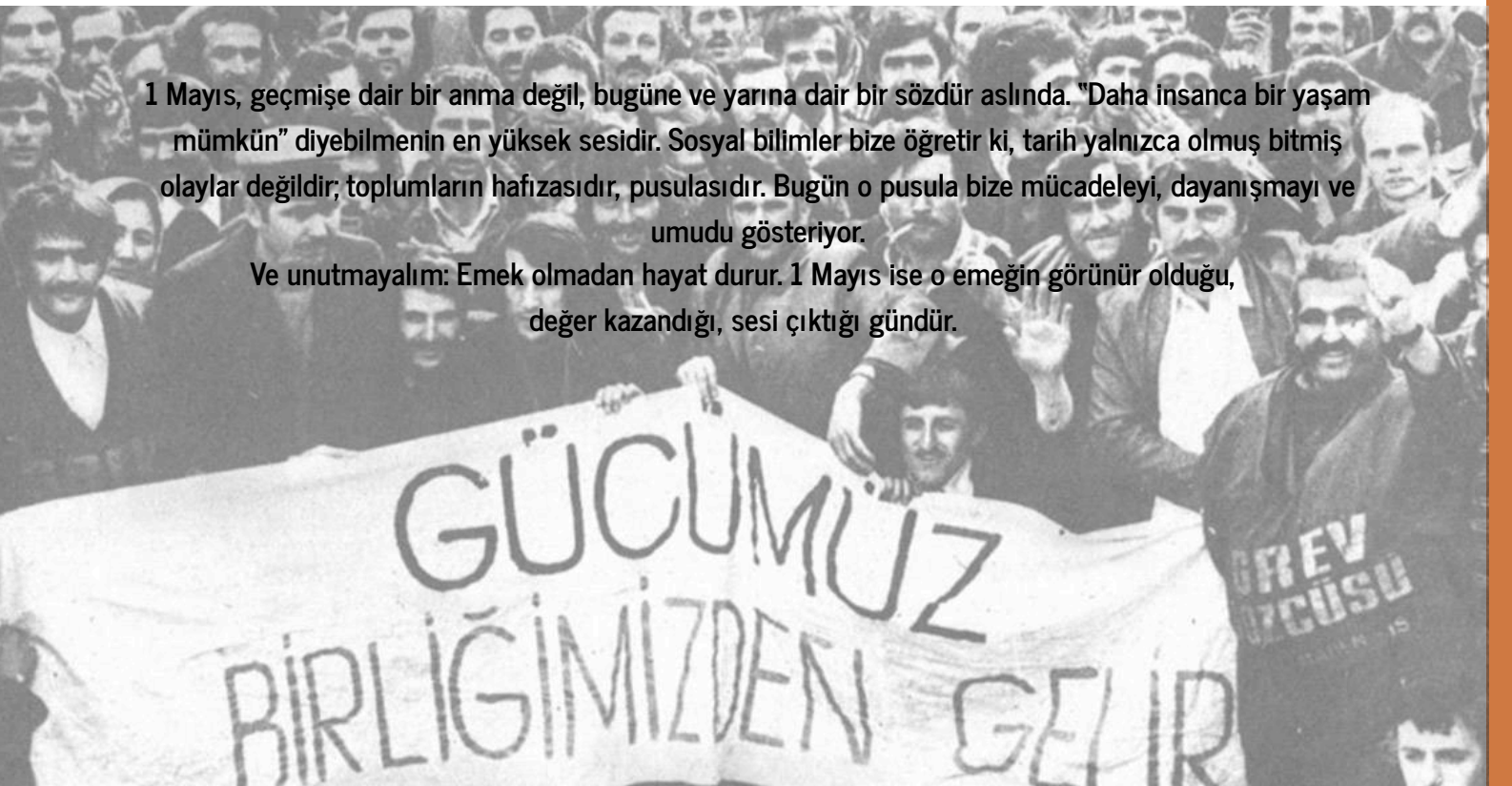

Peki daha iyi bir gelecek mümkün mü? Elbette. Bunun için öncelikle işçilerin örgütlenme hakkının önündeki engellerin kaldırılması gerekiyor. Sendikal hakların gerçek anlamda kullanılabilirdiği bir sistem, sadece işçiler için değil, tüm toplum için daha adil bir düzenin temelidir. Eğitim sistemimizde işçi hakları, emek tarihi ve dayanışma bilinci çok daha erken yaşlarda öğretilmeli. Ve biz gençler, sadece izleyen değil; hakları için mücadele eden, söz söyleyen bireyler olmalıyız. Çünkü 1 Mayıs'ı anlamlı kılan şey, meydanlara çıkan kitlelerin çokluğu kadar, her birimizin içindeki adalet duygusudur.

1 Mayıs, geçmişe dair bir anma değil, bugüne ve yarına dair bir sözdür aslında. "Daha insanca bir yaşam mümkün" diyebilmenin en yüksek sesidir. Sosyal bilimler bize öğretir ki, tarih yalnızca olmuş bitmiş olaylar değildir; toplumların hafızasıdır, pusulasıdır. Bugün o pusula bize mücadeleyi, dayanışmayı ve umudu gösteriyor.

Ve unutmayalım: Emek olmadan hayat durur. 1 Mayıs ise o emeğin görünür olduğu, değer kazandığı, sesi çıktığı gündür.

KARİYER

PROGRAM & STAJ FIRSATLARI

- Mart-Nisan Ayı içerisinde başvurabileceğiniz Programlar & Stajlar

- She-nergy Proje Süreci Başlıyor!

Elektrik Dağıtım sektörünü daha yakından tanıma fırsatı yakalayacağın; yenilikçi, üretken ve enerji dolu bu serüvene seni de bekliyoruz!

Türkiye'nin öncü şirketlerinden Enerjisa Dağıtım'ın ev sahipliği yapacağı bu projede; yenilikçi projeler üretmek hem kendini teknik olarak geliştireceğin hem de projenin değerlendirilmesinin ardından çeşitli fırsatlar yakalayacağın motivasyon ve ilham dolu 3 ay geçirebilirsin!

Sen de enerjik, dinamik, öğrenebileceğin ve çok eğleneceğin bu süreçte yer almak istiyorsan bu proje tam senlik! Hadi sen de hemen başvur!

Son Başvuru Tarihi: 12 Haziran
Başvurmak için tıklayın! :

- EsasSosyal İlk Fırsat Programı Başvuruları Başladı!

Üniversiteden yeni mezun olduysan ya da 2025 yılında mezun olacaksan... İlk iş deneyimin sıradan olmasın! İlk Fırsat 10. dönem genç başvuruları başladı.

Son Başvuru Tarihi: 22 Haziran
Başvurmak için tıklayın! :

KARİYER

PROGRAM & STAJ FIRSATLARI

• Nisan-Mayıs Ayı içerisinde başvurabileceğiniz Programlar & Stajlar

• Akbank Fellowship 25-26. Dönem Başvuruları Başladı!

Dönüşümü birlikte başlatmaya ne dersin? Akbank Fellowship Programı'nda yeni dönem için 1. aşama başvurular başladı! 18-25 yaş arası tüm üniversite öğrencilerinin başvurularını bekleyen Fellowship Programı'nda yeni bir hikaye yazıyoruz.

Son Başvuru Tarihi: 30 Haziran 2025

Başvurmak için tıklayın! :

• Gençiz'25 - Uzun Dönem Staj Programı Başvuruları Başladı!

- Lisans 3. / 4. sınıfta olan veya Yüksek Lisans programlarında eğitimine devam eden,
- İyi derecede İngilizce bilgisine sahip olan,
- Gelişimine önem veren, geliştireceği yeni fikirler ve projeler ile değer yaratmak ve yarınlarına bugünden bir iz bırakmak isteyen tüm kadın öğrenciler ile geleceği birlikte şekillendirmeye devam edeceğiz!

Son Başvuru Tarihi: 18 Temmuz
Başvurmak için tıklayın! :

ÖNERİLER

MÜZİK RADARI

TARKAN: BİR SESİN ÖTESİNDE, BİR NESLİN HİKÂYESİ

Tarkan... İsmi duduğumuzda sadece bir sanatçı gelmiyor gözümüzün önüne. Bir gülümseme geliyor, yaz geceleri, kaset çevirme sesleri, sevgiliye yazılamayan mesajlar, dans ederken kırılan tabular, gözyaşına karışan umutlar... Tarkan bir müzisyenden çok daha fazlası bizim için: O, hayatın fon müziği.

1990'larda patlayan bir yıldızdı ama o sadece parlayıp geçmedi. Zamanın ötesinde kaldı. Hem bizimle büyüdü, hem de büyürken bizlere eşlik etti. Duygularımızı dillendirdi, dans ettirdi, ağlattı, düşündürdü. Gel, bu eşsiz yolculuğu birkaç şarkıyla daha yakından hatırlayalım.

Tarkan, 1972 yılında Almanya'nın Frankfurt kenti yakınlarındaki Alzey kasabasında doğdu. Ailesi işçi olarak Almanya'ya göç etmişti. Tarkan'ın çocukluğu, Almanya ve Türkiye arasında geçen o klasik ama çok zor iki dünya arasında sıkışmış hikayelerden biriyle başladı. 1986'da ailesiyle birlikte Türkiye'ye döndü; Kocaeli'nin Karamürsel ilçesine yerleştiler.

Çocuk yaştan itibaren müziğe ilgisi vardı. Klasik Türk müziği eğitimi aldı, bağlama çaldı, sesiyle çevresindekileri büyüledi. O yaşlarda bile fark ediliyordu: Bu çocuk bir gün sahneye çıkacak.

Tarkan'ın büyük çıkışı 1992 yılında "Yine Sensiz" albümüyle geldi. Henüz 20 yaşındaydı. Albümdeki "Kıl Oldum", "Vazgeçemem" gibi şarkılarla gençlerin diline düştü. Ama o sadece şarkı söylemiyor, başka bir enerji yayıyordu. Dans ediyor, gülüyor, coşuyor ama aynı zamanda gözleriyle anlatıyordu: Bu sahne onun yuvasıydı.

Tarkan, klasik arabesk veya pop şarkıcılarının dışında, sahne şovlarıyla, karizmasıyla, Batı'yla Doğu'yu buluşturan tarzıyla bir devrim yaptı.

ÖNERİLER

MÜZİK RADARI

1994'te "Aacayıpsın" albümüyle Tarkan artık resmen megastardı. "Dön Bebeğim", "Bekle", "Hepsi Senin Mi?" gibi şarkılar Türkiye'nin ritmini değiştirdi. Ardından gelen "Ölürüm Sana" (1997) albümü ise Tarkan'ı sadece Türkiye'de değil, Avrupa'da da tanınır hale getirdi. "Şımarık" ile Fransa, Almanya ve Belçika listelerinde bir numara oldu.

Bu dönemde Tarkan, Türkiye'nin "küresel yüzü" hâline geldi. Ama şöhreti asla yüzeyselleşmedi; o hâlâ çocukken bağlama çalan, duygularıyla şarkı söyleyen Tarkan'dı.

Sizlere özel hazırladığımız
Tarkan playlistine bakmayı
unutmayın!

Tarkan'ın müziği her zaman çok katmanlı oldu. Şarkılarında sadece aşk değil, özlem, kırılganlık, özgürlük ve kendilik vardı. "Kuzu Kuzu" bir pişmanlık hikâyesiydi. "Yandım" bir iç hesaplaşma. "Dudu" bir kültürel sentezdi. "Yolla" ise cesur bir vedaydı.

Ve Tarkan hep yenilikçiydi: Kimi zaman elektronik altyapılarla, kimi zaman klasik Türk müziği tınılarıyla... Ama özü hiç değişmedi: duyguyu anlatmak. Bu yüzden onu her yaştan insan sevebildi. Çünkü her birimiz bir Tarkan şarkısında bir parçayı kendimizden bulduk.

ÖNERİLER

MÜZİK RADARI

Tarkan'ın hikayesi aslında Türkiye'nin hikayesidir. Modernleşmeyle gelen sancılar, doğu ile batı arasında sıkışmışlık, aşkı ifade etme biçimimiz, eğlenme şeklimiz, hatta dans etmeyi öğrenişimiz... Tarkan hepsinde vardı.

Tarkan bir yıldız değil sadece; bir yol arkadaşı. Aşık olduğumuzda, terk edildiğimizde, kutlama yaptığımızda hep onunlaydık. Her şarkısı bir sayfa açtı; bazen ağlattı, bazen umut verdi.

Ve hâlâ her şeyin ötesinde bize şunu fısıldıyor:
"Olduğun gibi ol. İçinden geldiği gibi sev. Ve ne olursa olsun, kalbini dinle."

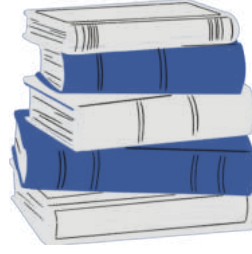

Sizlere özel hazırladığımız Tarkan
playlistine bakmayı unutmayın!

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

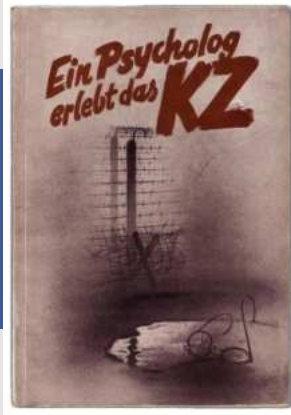

Yazar : Victor E. Frankl
Kitap : İnsanın Anlam Arayışı

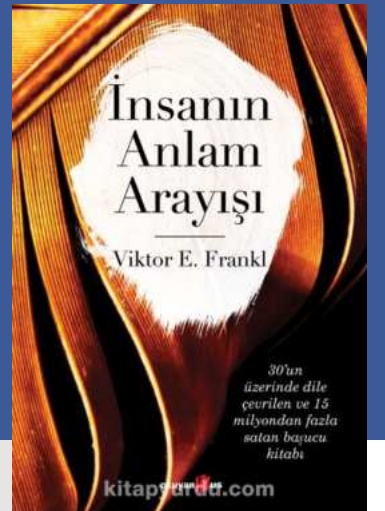
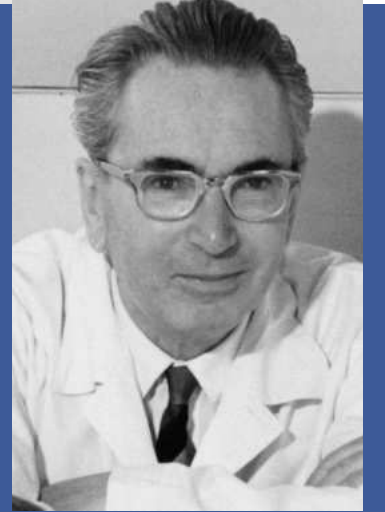
İNSANIN ANLAM ARAYIŞI

“Gelecekte bir hedef göremediği için kendini çöküşe teslim eden bir insan, geçmişe dönük düşüncelerle meşgul olmaya başlar.”

“Neden yaşıyoruz?” sorusu zaman zaman her birimizin aklına gelmiştir. Aslında bu sorunun tek bir cevabı ya da doğru/yanlış bir cevabı yoktur. Her birimiz nasıl ki kar taneleri birebirinden farklıysa aynı oranda birbirimizden farklıyızdır. Dolayısıyla bu soruya vereceğimiz cevaplar da farklılaşmaktadır. Kendi hayatımızın anlamını kendimiz bulmalıyız, bize özgü olmalıdır. Her birimizin aklını kurcalayan bu soru ve türevleri (Biz kimiz, hayatın anlamı ne, neden yaşıyoruz?) evrenseldir. Yani zaman zaman bu dönemden herkes geçmiş ya da geçecektir. Bu yazıda Viktor Emil Frankl'ın logoterapi dediğimiz terapi yöntemini ve Nazi kampındaki deneyimlerini anlattığı “İnsanın Anlam Arayışı” kitabını irdeleyeceğiz. İlk önce Viktor Frankl'ı biraz tanıyalım:

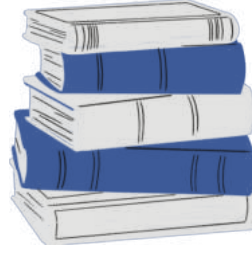

Kaynaklarda 1905-1997 yılları arasında yaşadığı belirtilen Frankl bir psikiyatrist ve nörologdur. 36 yaşında (1943) Nazi kamplarında kalmış ve yaşadığı zorlu olaylarla hayata dair anlam arayışı sayesinde mücadele edebilmiştir. Hayatının üç yılını dört ayrı toplama kampında geçirmek zorunda kalmıştır. Bu kamplar; Theresienstadt, Auschwitz, Kaufering III ve Türkheim'dir. İnsanın Anlam Arayışı kitabında bu kamplardan birisi olan Auschwitz kampında yaşadıklarını paylaşmıştır. Başlarda anonim olarak yayımladığı kitabını arkadaşlarının da ısrar etmesiyle ismini paylaşmak zorunda kalıyor ve kitabın yazarlığını üstleniyor. Aslında kitabın orijinal ismi A Psychologist Experiences the Concentration Camp (Bir Psikolog Toplama Kampını Deneyimliyor) şeklindedir. Zamanın popüler okuma listelerinde yer almaya başlamıştır. Frankl bunu kişisel bir başarı olarak değerlendirmektense kitlesel nevroz olarak değerlendirmiştir.

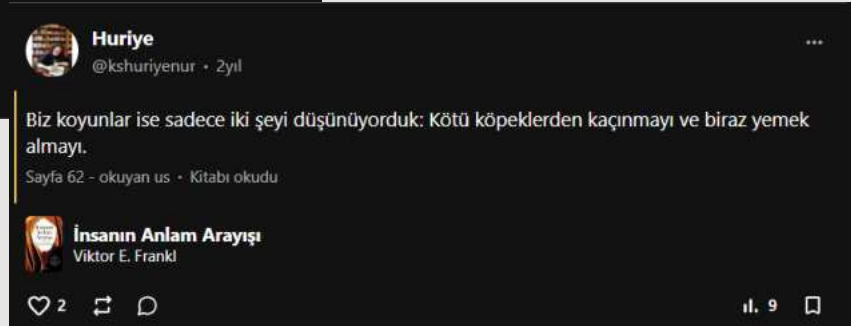
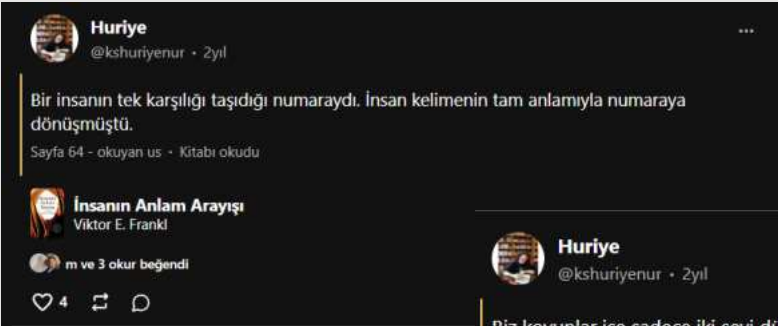
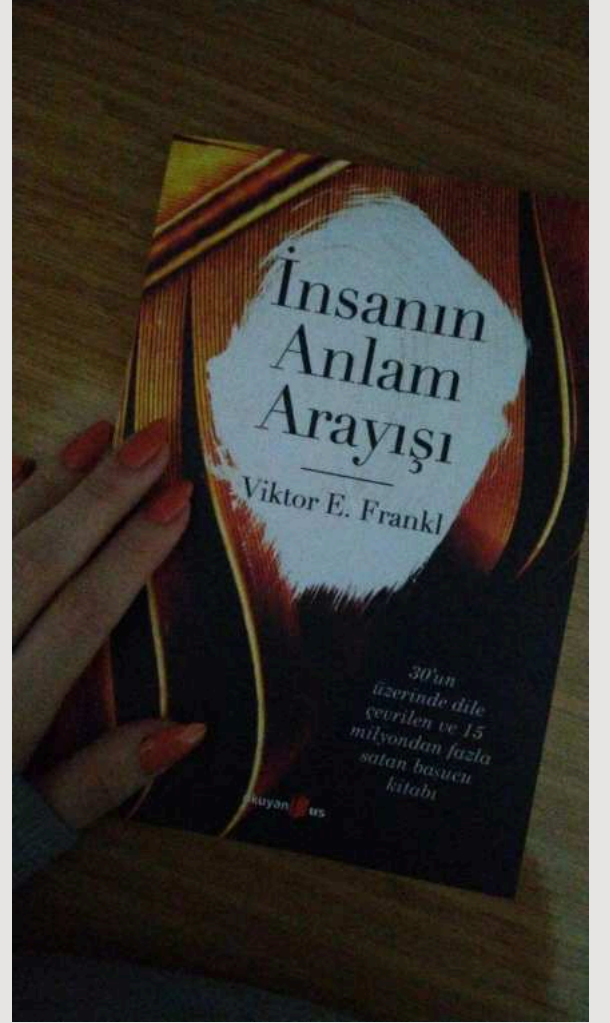

ÖNERİLER

İSİMLER VE ESERLER

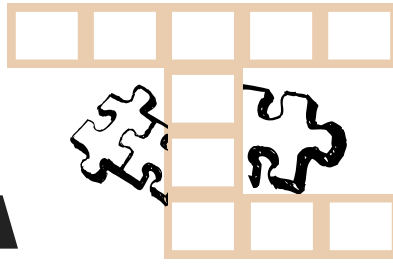
İnsanın Anlam Arayışı kitabını iki temel kısım oluşturmaktadır. İlk kısım Frankl'ın kamp yaşantılarıdır. Kamp şartlarının nasıl olduğu, neler yaşandığı, hangi muamelelere maruz kaldığını anlatmaktadır. En uç koşullarda dahi nasıl hayatta kaldığını konu edinmektedir. Bu süreçte kendi davranışları ve tutumunu seçebildiğini ve bunun kamp içerisinde bir özgürlük olduğundan bahsetmektedir. Kamplarda yer alan gaz odalarında aile üyelerinden bazılarını kaybetmiştir. Aile üyelerini kaybettiğini, ailesine kavuşma ümidi ile geçirdiği kamp günleri sonlandığında ancak öğrenebilmiştir. Herhangi bir insan için oldukça sarsıcı bir olay. İkinci kısım ise logoterapi üzerinedir. Logoterapi Yunanca bir kelimedir. Yunanca "anlam (logo)" kelimesinden gelmektedir. Bir makalede okuduğum bir cümle ile tarif etmem gerekirse "Logoterapi tabiri caizse, kanepesiz bir psikoterapi tekniğidir." Kişi kendi hayatındaki acılarla ve sıkıntılarla yüzleşmektedir. Frankl için insan hayata dair bir anlama sahip olduğu sürece her koşulda hayatta kalabilmektedir.

Hayata dair anlam arayışımız çok erken yaşlarda başlar. Aslında o yüzden ebeveynlerime çok fazla soru yöneltiriz. Çevreyi ve hayatı anlamlandırmaya çalışırız. Bu durum geç çocukluk ve ergenlik döneminde başlayıp yetişkinlik dönemi daha da artmaktadır. Bizler hayatın anlamını bulursak dünyayı ve olayları açıklayabileceğimiz bir perspektife sahip oluruz. Bu da hayatı nasıl yaşayacağımız konusunda bize rehberlik eder. Sahip olduğumuz kaygıları azaltan bir durumdur.

Kendinize özgü hayatınızın anlamını bulmanız ve kaygılarınızın azalması dileğiyle...

BULMACA

Ödüllendirmemiz yalnızca Gençlik Ağı üyelerine özeldir.

Bu ayın kazananı olmak ve hediye kazanmak istiyorsan tek yapman gereken elini çabuk tutup ilk çözen kişi olmak ve cevabı bize göndermek!

S	B	U	R	N	U	I	K	M	A	D	I
K	P	E	R	S	G	L	A	L	H	A	L
E	A	W	S	Y	A	S	R	N	A	R	H
L	J	D	T	U	H	A	A	N	B	E	A
T	A	E	I	I	O	S	D	K	R	A	M
O	V	A	M	N	S	N	E	E	E	R	L
N	Y	U	N	A	N	E	N	M	A	T	A
A	R	G	O	N	O	T	I	E	T	Y	J
G	U	Ç	E	U	R	T	Z	K	S	T	A
P	E	R	S	E	M	B	E	I	T	C	S
B	R	S	M	I	T	O	L	O	J	I	O
F	E	B	R	Y	A	R	Y	E	N	E	N

YASON	BURNU	ARGONOT	JASON
MITOLOJİ	YUNAN	KARADENİZ	PERSEMBE